

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को नीति, कार्यक्रम तथा बजेट

कैलारी ग्राम पञ्चालिका
ग्राम पञ्चालिकाको कार्यालय
छसुलिया, कैलाली
सुदूरपश्चिम प्रदेश, नेपाल

Website : kailarimun.gov.np
Email : info@kailarimun.gov.np

दुई शब्द

सहभागितात्मक विकास योजना तर्जुमा प्रकृयाको अवधारणा अनुरूप, कैलारी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०७९/२०८० को बर्षे (बजेट) सभा अधिवेशनबाट कैलारी गाउँपालिको विकास योजना तर्जुमा गरी प्रकाशन भएकोमा म हर्षित भएको छु । सीमित स्रोत र साधनहरुको उपलब्धताले गाउँपालिकाका विकासका सबै आवश्यकताहरूलाई सम्बोधन गर्ने कार्य जटिल भए पनि, विद्यमान विषम परिस्थितिमा पनि जनचाहनाको उच्चतम सम्बोधन तथा प्राथमिकताका आधारमा आवश्यकतालाई समेट्ने प्रयास गर्दै सामाजिक न्यायको सिद्धान्तका आधारमा आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नीति कार्यक्रम र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको छ ।

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ स्थानीय तहको बार्षिक बजेट तथा योजना तर्जुमा दिर्दन (परिमार्जित), २०७४, कैलारी गाउँपालिकाले तयार गरेको ऐन, नियम, नियमावली तथा कार्यविधिमा निर्दिष्ट भएका प्रावधान, संघीय तथा प्रदेश सरकारका नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तथा कार्यक्रम, दिगो विकासका लक्ष्यहरुको प्राप्ती, गाउँपालिका वस्तु स्थितीलाई सम्बोधन गर्ने गरी स्थानीय वाँसिन्दाहरुको सक्रिय सहभागितामा वस्ती स्तरमै योजना छनौट, वडागत तहमा योजनाहरुको प्राथमिकिरण, विषयगत समितिमा छलफल, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिमा परिमार्जन, गाउँकार्यपालिकाको बैठकमा छलफल लगायतका सबै चरणहरु पुरा गरी कैलारी गाउँपालिकाको एघारौं गाउँसभा अधिवेशनबाट पारित कैलारी कैलारी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ ।

कैलारी गाउँपालिकाको प्रमुख सवालका रूपमा रहेका जनसंख्या बढ्दि, शैक्षिक विकास, स्वास्थ्य विकास, नदी जन्य प्रकोप, वन विनास/वनअतिक्रमण, विद्युत, संचार तथा खानेपानीको विकास सम्बन्धी कार्यक्रमका साथसाथै मुक्त कमैया/कम्लहरी, दलित, पिछडिएका जातजाती, महिला, बालबालिका, अपाँझता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरीक, एकल महिला, यौनिक अल्पसंख्यक, आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पिछडिएकाहरूलाई विकासमा विशेष केन्द्रित गर्नुका साथै गतविगतका सिकाईलाई आत्मसाथ गर्दै यो गाउँ विकास योजना तयार गरिएको छ ।

“**बिकेन्द्रित, समावेशी तथा जनमुखी विकास र सुशासन हाम्रो प्रतिवद्धता ॥**कैलारी रूपान्तरणका लागि समन्वय, सहकार्य तथा नागरीक सहभागिता ॥” भन्ने मुल नारालाई आत्मसाथ गर्दै गाउँ विकास योजना तर्जुमा गर्ने क्रममा दिर्घकालिन, मध्य कालिन तथा अल्पकालिन रूपमा प्रभाव गर्ने

खालका योजनाहरुको तर्जुमा गर्दै सामाजिक न्याय तथा समावेशीकरणका सम्पूर्ण क्षेत्र समेट्ने प्रयास गर्नुका साथै कृषिमा यान्त्रीकरण, आधुनिकिरण, रोजगार अभिवृद्धि, वन तथा वातावरण संरक्षण, विपद व्यवस्थापनका कार्यक्रमलाई प्रभावकारिताका साथ लागु गर्दै दिगो विकासका अवधारणालाई संस्थागत गर्ने गरी योजना तर्जुमा गरिएकोछ, तथापि कहीं केही कमजोरी रहन गएको भए विकास कार्यसँग प्रत्यक्ष वा अप्रत्यक्ष रूपले सम्बद्ध सबैमा सकारात्मक सुझावको अपेक्षा राखेको छु ।

अन्तमा, यो कैलारी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नति तथा कार्यक्रम र बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने क्रममा सहयोग पुऱ्याउनु हुने संघीय सरकार, प्रदेश सरकार, माननीय साँसदज्यूहरु, राजनैतिक पार्टीका प्रमुख तथा प्रतिनिधिज्यूहरु, सरकारी तथा गैरसरकारी संघ-संस्थाका प्रमुख तथा प्रतिनिधिहरु, कैलारी गाउँसभाका सदस्य ज्यूहरु, गाउँकार्यपालिको कार्यलयका कर्मचारी मित्रहरु, लगायत सम्पूर्ण सरोकारवालाहरुलाई धन्यवाद दिन चाहन्छु । यसरी गाउँ विकास योजना तयार गरी यहाँहरु समक्ष पेश गर्न पाउँदा हर्ष तथा गौरव व्यक्त गर्दै समग्र कैलारी कैलारी गाउँपालिकाका विकास योजनाहरुको कार्यान्वयनमा समेत यहाँहरुबाट रचनात्मक सहयोग, सदभाव र पृष्ठपोषणको आपेक्षा गर्दै, आगामी वर्षहरुमा यहाँहरुबाट अझै सहयोग तथा सहकार्यकमा वृद्धि हुनेछ भन्ने समेत मैलै विश्वास र आशा लिएको छु ।

१७, अषाढ, २०८०

राज सम्भ चौधरी
अध्यक्ष,
कैलारीगाउँपालिका
कैलाली

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४, स्थानीय तहको वार्षिक बजेट तथा योजना तर्जुमा दिग्दर्शन (परिमार्जित), २०७४, कैलारी गाउँपालिकाले तयार गरेको ऐन, नियम, नियमावली तथा कार्यविधिमा निर्दिष्ट भएका प्रावधान अनुरूप स्थानीय समुदायबाटै वस्ती स्तरमै योजना छनौट, वडा गत तहमा योजनाहरूको प्राथमिकिरण लगायतका विभिन्न चरणहरू पार गर्दै कैलारी गाउँपालिकाको आ.व. २०७९/२०८० को बर्षे (बजेट) सभा अधिवेशनबाट पारित गरी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तथा कार्यक्रम तयार गरिएको छ ।

कैलारी गाउँपालिकाको आफ्नै पहिचान तथा विशिष्टताले भरिएको इतिहास छ । कैलारी गाउँपालिकामा बसन्ता अन्तराष्ट्रिय जैविक मार्ग, सीमसार क्षेत्र, वन क्षेत्र तथा प्रसस्त मात्रमा तालतलैयाहरू रहनुका साथै प्राकृतिक रूपमा समेत सम्पन्न रहेको छ । यस गाउँपालिकाको सम्पूर्ण भू-भाग खेती योग्य हुनाले यहाँ धान, गहुँ, आलु, तरकारी, बगरखेती एवं दलहन तथा तेलहनको प्रसस्त सम्भावना रहेकोछ । प्राकृतिक सौन्दर्यले भरिपूर्ण यस गाउँपालिकामा पर्यटन विकासका समेत त्यतिकै सम्भावना रहेको छ । यस गाउँपालिकामा प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकिकरण परियोजना अन्तर्गत गहुँ सुपरजोन, धान तथा माछा पकेट र ब्लक रहेका तापनि गाउँपालिकाको वास्तविक वस्तु स्थिति तर्फ दृष्टि दिँदा वन विनाश, नदी कटान, वातावरणीय समस्या, मानव संशाधन विकासका समस्या, कृषिमा आधुनिकीकरणका समस्या, भौतिक पूर्वाधार विकास सम्बन्धी समस्याहरूका साथै विपन्न तथा सिमान्तकृत समुदायको उत्थान तथा सशक्तिकरण यस गाउँपालिकाका प्रमुख चुनौतीका रूपमा देखिएका छन् ।

कैलारी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/८१ को नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तथा कार्यक्रम योजना तर्जुमा गर्दा उल्लेखित सम्पदा तथा सफल पक्षहरूको उचित व्यवस्थापन तथा परिचालनका साथै गाउँपालिकाका चुनौती तथा सवालहरूको सम्बोधन गर्दै आम कैलारी बाँसीहरूको चाहना आवश्यकताहरूलाई क्रमागत रूपमा सम्बोधन गर्दै सम्बृद्ध कैलारीको अवधारणालाई संस्थागत गर्दै लैजाने यस गाउँपालिका पदाधिकारीहरूको प्रतिवद्धतालाई साकार बनाउनका लागि कैलारी गाउँ विकास योजना, कैलारी गाउँपालिकाको आ.व. २०७९/२०८० को बर्षे (बजेट) सभा अधिवेशनबाट पारित सम्पूर्ण, नीति, बजेट, कार्यक्रम तथा निर्णयहरूको आधारमा तयार पारिएको हो ।

३

कैलारी गाउँ विकास योजना निर्माणका क्रममा विशेष सुभावसहित मागदर्शन गरी सहयोग पुऱ्याउनुहुने गाउँपालिका अध्यक्षज्यू, उपाध्यक्षज्यू, वडा अध्यक्षज्यूहरू, गाउँकार्यपालिका

सदस्यज्यूहरु, गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु, सम्पूर्ण राजनैतिक दलका प्रतिनिधिज्यूहरु, प्रति हृदयदेखि नै आभार व्यक्त गर्दछौं साथै गाउँकार्यपालिका सम्पूर्ण कर्मचारीवर्ग, विषयगत शाखाका सम्पूर्ण कर्मचारी मित्र, वडा सचिव लगायत वडाका सम्पूर्ण कर्मचारीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छौं । यसै गरी यस गाउँपालिका क्रियाशिल सरकारी तथा गैरसरकारी निकायका प्रमुख तथा प्रतिनिधिज्यूहरुबाट प्राप्त सहयोगको लागि धन्यवाद प्रकट गर्दै आगामी दिनहरुमा पनि यस्तै किसिमको सहयोग र समन्वयको अपेक्षा गर्दछौं ।

अन्तमा, विकेन्द्रीकरणको सिद्धान्त एवं स्थानीय सरकार संचालन ऐनको अवधारणा अनुरूप गाउँ विकास योजनालाई व्यवस्थित र सिलसिलेवार बनाउने प्रयास गरेका छौं । हाम्रो प्रयासमा केही कमी-कमजोरीहरु हुन सक्लान, त्यस्ता कमी कमजोरीहरुलाई आगामी दिनहरुमा क्रमशः सुधार्दै लैजाने प्रतिबद्धता जाहेर गर्दै सम्बन्धित सबै पक्षहरुबाट आवश्यक सुझाव एवं सहयोगको अपेक्षा राख्दछौं । धन्यवाद,

बिर बहादुर ऐर
प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत
तथा
कैलारी गाउँकार्यपालिको
कार्यालय, परिवार

कैलारी गाउँपालिकाको समान्य चिनारी

भौतिक अवस्थिति :

जिल्ला सदरमुकाम धनगढी देखि २७ किलोमिटर पूर्वमा अवस्थित रहेको कैलारी गाउँपालिकाको कार्यालय हसुलिया, कैलालीमा पर्दछ । कैलारी गाउँपालिका २८.७० उत्तरी अक्षांस

तथा २८.७६ पूर्वी देशान्तरमा अवस्थित रहेको छ । समुद्र सतह देखि १३५ मिटर उचाईमा रहेको यस गाउँपालिकामा उष्ण उपोषण, समशीतोषण हावापानी भएको पाइन्छ । यस गाउँपालिकाको उत्तरमा गौरीगंगा नगरपालिका, दक्षिणमा भारतको उत्तरप्रदेश रहेकोछ, भने पश्चिममा धनगढी उ.मा.न.पा. तथा पुर्वमा घोडाघोडी र भजनी नगरपालिका पर्दछन् । कैलारी गाउँपालिकाको शतप्रतिशत जमिन सम्थर छ । गाउँपालिकामा मोहना, लिक्मा कटैनी, घुराहा तथा घुरही नदी रहेका छन् । गाउँपालिको कूल क्षेत्रफल मध्ये करीब ३०७४.१ हेक्टर भू-भाग बनक्षेत्रले ओगटेको पाइन्छ ।

राजनीतिक अवस्थिति :

राजनीतिक अवस्थितिका हिसाबले यो गाउँपालिका सुदूर पश्चिम प्रदेश, कैलाली जिल्लाको निर्वाचन क्षेत्र नं ३ र ५ मा पर्दछ । ९ वटा वडामा विभाजित, यस गाउँपालिकालाई कैलाली जिल्लाको सबै भन्दा बढी जनसंख्या रहेको गाउँपालिकाका हो ।

भू-उपयोग :

कृषि मुख्य पेशा रहेको यस गाउँपालिकामा सम्थर, उब्जाउयुक्त, दोमट र बलौटे माटो गाउँपालिकाको अधिकांश भागमा पाइन्छ । गाउँपालिकाको करीब १५ किलोमिटर क्षेत्र ओगटेको मोहना नदी, करीब १० किलोमिटर क्षेत्र ओगटेको घुराहा नदी यसैगरी करीब २० किलोमिटर क्षेत्र ओगटेको लिक्मा कटैनी नदीले यस गाउँपालिकाको अधिकांस सम्थर भूमीलाई कटान गर्दै गईरहेको छ, भने यहाँका कृषकहरूले वर्षेनी विभिन्न खालका कृषि उपजहरू हसुलिया, ध.उ.मा.न.पा., भारतको उत्तर प्रदेशमा रहेको चन्दनचौकी यसैगरी मसुरिया, गदरिया बजारमा आफ्ना कृषि उपजहरू बेचबिखन गरी कृषि पेशाबाट लाभ लिने गरेको पाइन्छ । धान, गहु, मकै, तरकारी तथा नगदेवाली, दलहन, तेलहन र माछाको लागि यो गाउँपालिकाको उर्वर रहेको छ । यस गाउँपालिका क्षेत्रको भूउपयोग सम्बन्धी विवरण देहय बमोजिमको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

क्र.सं.	विवरण	क्षेत्रफल (वर्ग कि.मी.)
१.	कृषि क्षेत्र	45=37
२.	बन तथा चरण क्षेत्र	38=80
३.	आवास क्षेत्र	34=17
४.	नदीनालाले ओगटेको क्षेत्र	42=78
५.	ताल तलैया	29=98
६.	सिमसार क्षेत्र	0
७.	औद्योगिक क्षेत्र	4=57
८.	सडकले ओगटेको क्षेत्र	32=40
९.	अन्य	5=2
	जम्मा	233=27

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

२.५ भू-धरातल तथा भिरालोपना :

गाउँपालिकाको सम्पुर्ण भू-धरातल सम्थर रहेको पाइन्छ । समुन्द्र सतहबाट न्युनतम १३५ मि देखि अधिकतम १७० मिटर उचाई सम्म भू-धरातल रहेको यस गाउँपालिकाको कुल क्षेत्रफल २३३.२७ वर्ग किलोमिटर छ ।

२.६ नदीनाला तथा तालतलैया :

कैलारी गाउँपालिकाको प्रमुख नदिका रूपमा करीब १५ किलोमिटर लम्बाइ ओगटेको मोहना नदी, १० कि.मि. ओगटेको घुराहा, गुरही नदी र २० किलोमिटर क्षेत्रमा फैलिएको लिक्मा कटैनी

लगायत सुर्मी नाला, मुर्कुला नदी पर्दछन् भने ताल तलैयाका रुपमा भने लटठहुवा ताल, जम्नेठा ताल, भुस्कैया ताल, लौकही, कमलपोखरी, डुब्री ताल, प्रतापुर ताल, कोइलही ताल, कोइलहवा ताल, जोगिनिया ताल, कठरिनठुनीया ताल, नरदहुवा ताल सुखलिया ताल, चमरैया ताल, अम्लहवा ताल, नैनी ताल, ठेडग्रहवा ताल, जोगिनिया ताल, भट्टी ताल, हुरहवा ताल, सुनहरा ताल, गुलरहवा ताल, सडकपुर ताल, रखौनी ताल, अमहुवा ताल, सानो भगहर ताल, गोठुवा ताल, बसन्ता ताल, छटकपुर ताल आदी प्रमुख तालका रुपमा रहेको छन् ।

पर्यटकीय, साँस्कृतिक र मनोरम स्थलहरु :

कैलारी गाउँपालिकाका पर्यटकिय तथा धार्मिक स्थलको प्रचार प्रसार नभएपनि याहाँका विभिन्न नदी तथा ताल तलैयाले यो गाउँपालिका निकै मनमोहक रहेको छ । सरकारी वनको रुपमा यो गाउँपालिकामा वरका वनवा (बसन्ता अन्तराष्ट्र जैविकमार्ग) रहेकोछ । यो वन कैलालीकै सबैभन्दा ठुलो वन बसन्ता वन क्षेत्र भित्र पर्दछ । त्यसैगरी यो गाउँपालिकामा विभिन्न सामुदायिक वन, मठ मन्दिर, धार्मिक स्थलहरु रहेका छन् । कोइलही ताल, लट्टवा ताल, जम्न्याहा ताल, भुस्कैया ताल, कमलपोखरी, लौकहिया ताल, घुराहा नदी, मोहना नदी, गुर्गी (कटैनी) नदीले थोरै मात्रामा आन्तरिक पर्यटकहरूलाई आकर्षित गर्ने काम गरेको पाईएकोछ । कालीमाई मन्दिर, माता मन्दिर, वनदेवी मन्दिर, वनस्पति मन्दिर, राधाकृष्ण मन्दिर, जयदुर्गा मन्दिर, शिव मन्दिर, अपरम्पार मन्दिर, कोइलही मन्दिर, करमदेव मन्दिर, लक्कड बाबा मन्दिर, कालिकादेवी मन्दिर, देवथान, राम मन्दिर, भुईयाँभवानी मन्दिर, सरस्वती मन्दिर जस्ता विविध मन्दिरहरु लगायत बौद्ध गुम्बा, चर्च राधास्वामी व्यास लगायत धार्मिक स्थलहरु यस गाउँपालिकामा रहेका छन् ।

कैलारी गाउँपालिका भित्र स-साना पार्क तथा वनभोज तथा मनोरञ्जन स्थलका रुपमा प्रत्येक बडाहरुमा रहेका छन् । यसैगरी, प्रत्येक वर्ष माघ महिनामा माघीको अवसरमा यस कैलारी गाउँपालिका को वनदेवी मन्दिर, अपरम्पार मन्दिरमा मेला लाग्ने गर्दछ । विवाहको लगान र विवाह गर्ने स्थलको रुपमा प्रचलित धार्मिक विश्वास रहेको यस मेलामा वन देवीमाताको पूजा गर्ने प्रचलन पनि रहेको छ । ब्रात्मण, क्षेत्री, थारु, मधेसी, दलित, मगर, गुरुड, र राजवंशी जातीको बसोबास भएको यस कैलारी गाउँपालिकामा मुख्यतया दशै तिहार, माघी, गुरही, भजहर, लवागी, कृष्ण जन्माष्टमी, अतवारी, तीज, होली, बुद्धजयन्ती, ल्होसार आदी चाडपर्वहरु मनाइने गरिन्छन् ।

उपलब्ध सेवा तथा सुविधा :

कैलारी गाउँपालिकामा गाउँपालिकाको कार्यालय तथा समायोजन भएका विषयगत शाखा, इलाका प्रहरी कार्यालय, सब डिभिजन वन कार्यालय, शसस्त्र प्रहरी गुल्म तथा विओपी, हुलाक कार्यालय, सामुदायिक तथा संस्थागत विद्यायलय छन् । यसका साथै यहा विभिन्न सहकारी संस्थाहरु, सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरु पनि कार्यरत रहेका पाईन्छन् । गाउँपालिकामा विभिन्न गैरसरकारी संघसंस्थाहरु पनि सञ्चालनमा रहेको पाइन्छ । स्थानीय यातायातमा सहजताका लागि काठे र पक्की पूलहरु निर्माण गरिएका छन् यस गाउँपालिकामा सडक सञ्जालका रुपमा केही स्थानमा कालोपत्रे, अधिकाँश ग्रावेल तथा कच्ची सडकहरु निर्माण भएका छन् जसले यस कैलारी गाउँपालिका लाई पूर्व पश्चिम हुलाकी राजमार्ग, फुलवारी, धनगढी, टिकापुर लगायतका विभिन्न ठाउहरुसंग जोड्ने काम गरेका छन् । गाउँपालिकाको अधिकाँश वडा तथा बस्तीमा विद्युत सेवाको उपलब्धता पुगेको । नेपाल टेलीकम्पको जिएसएम र सिडिएमए र एनसेलको मोबाइल सेवा उपलब्ध छ ।

गाउँपालिकाको विकासका संभावनाहरु :

समथर र उर्बर तराइको भूमि, सडक र संचारको पहुँचका कारण यस गाउँपालिका क्षेत्रको चौतर्फि विकासका संभावनाहरु रहेका छन्। विषय क्षेत्र अनुसार सम्भावनाहरुको विवरण देहाय बमोजिम रहेका छन्।

क्र.सं.	विषय क्षेत्र	संभावना
१	कृषि	उर्वरभूमि, विस्तारीत सिंचाइ सुविधा, सिंचाइको स्रोतको रूपमा भूमिगत जल तथा नदि रहनु, समथर भूभाग, कृषिमा व्यवसायिकरण, कृषि उपज बजारीकरणका लागि सडक र संचार सुविधाका कारण सहज पहुँच, सरकारी तथा गैर सरकारी क्षेत्रबाट सहयोग तथा प्रवर्द्धन, कृषिमा आधुनिकिकरण, औषधी, विजन, मल तथा परामर्शको सुविधा
२	पर्यटन	थारु कला र संस्कृति, बसन्ता जैविक मार्ग, सामुदायिक वन क्षेत्र, मन्दिर तथा पिकनिक स्पटहरु, होम स्टे, ताल (कोईलही, लट्टवा, काईलही, जम्न्याहा, भुस्कैया, कमलपोखरी, लौकहिया ताल), नदी (कटैनी, घुराहा, मोहना)
३	उद्योग	कृषिमा आधारित उद्योगका लागि कच्चा पदार्थको उपलब्धता, इँटा भट्टाको संचालन, मिलहरुको स्थापना, प्रवर्द्धन तथा सहुलियतको नीतिगत व्यवस्था, लघु, घरेलु तथा मझौला उद्योग

जनसंख्याको अवस्था :

वस्ती सम्बन्धी विवरण :

कैलारी गाउँपालिका कुल ११३ टोल/वस्तीहरु रहेका छन्। जसमध्ये सबैभन्दा बढी टोलहरु वडा नं ४ मा २१ रहेका छन् भने सबैभन्दा कम वडा नं २ मा छन्। यसको वडागत विवरण तपशिल बमोजिम रहेको छ।

वडा नं	वडा अनुसार वस्तीको नाम	वस्ती संख्या
१	दक्षिण टोल, नेताटोल, दिलखुसटोल, वासकोटीटोल, खैरीटोल, मझरा क, मझरा ख, मझरा ग, मझरा घ, मनाउ, शिवनगर, शिवनगर कटान, डम्मारा, हरिनगर, हसुलीया सेमरी, हसुलीया, हसुलीया वजार	१८
२	कुकुरभुक्का, उत्तर मझरा, वसौटी, ढोडपुर, उजेलीसेमर, लक्कड, रामपुर, कैलारी	८
३	वईका मुडा, सुर्मिनाला, दक्षिण भडरी, निसुवावोभि, मोहनपुर, लालपुर, खोनपुर, शिवरत्नपुर, भडरी, टि.सि एन टोल, ओमनगर	११
४	नवलपुर, भित्तिरिया, सुन्दरपुर, धुमतिताल, शान्तीटोल, चौफेरीटोल, मोहन्यालटोल, दंगवाटोल, ईन्द्रटोल, मुडाटोल, कान्छाटोल, पुर्खेतटोल, पश्मखेतटोल, अशिनाटोल, मनेरहटोल, आर्दशटोल, अमरटोल, बजिरहयाटोल, प्रगतिटोल, चौधरी खल्लाटोल, सम्भनाटोल	२१
५	बडकी पलिया, बैजपुर, बंगालीपुर, बिसनपुर, छोटकी पलिया, गोबरैला,	१२

	जबदहवा, मनिकापुर, पवेरा, फलकापुर, सडकपुर, बन्दरगौडी	
6	खरवाखेरा, धर्मापुर, भगतपुर, खरेटी, मसुरिया, सुर्मी, लम्मीफाँटा, बनकट्टा, चुकाहापुर, बेनौली	१०
7	बरकाबसन्ता, छुटकीबसन्ता, भुँईयाफाँटा, रामपुर, मोहनपुर, टिघरी, रतनपुर, विपतपुर, मिलनपुर, हौसलपुर, नारायणपुर	११
8	दक्षिण डेढी, लोहरपुर, प्रतापुर, पुर्ब टेढी, डम्मारी, दुधिया, पृथ्वीपुर, लौसा, भंगाहा, खैरी टोल, सुर्मी टोल,	११
9	पुर्सैनीपुर, डमारीटोल, उत्तरटोल, देवीगंज, गदरिया, जमनीपुर, कोइलही, सितलपुर, बनकन्दी, सेमराना, सामरचौरा	११
	जम्मा	११३

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

जनसंख्या वितरणको अवस्था :

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकाको जनसंख्या ४९९९७ रहेको छ। कुल परिवार संख्या, जनसंख्याको

परिवारको औषत आकार सम्बन्धी विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ

बिवरण	
जनसंख्या	४९९९७
परिवार संख्या	१०१७४
परिवारको औसत आकार	४.९१

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

वडा अनुसार घरधुरी तथा जनसंख्याको विवरण :

वडाअनुसार घरधुरी र जनसंख्या हेर्दा सबैभन्दा उच्च वडा नं. ७ मा रहेको छ, भने सबै भन्दा कम वडा नं. ३ मा रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण देहाय बमोजिम रहेको छ।

वडा नं.	घर परिवार संख्या	जनसंख्या			औषत परिवार संख्या
		जम्मा	पुरुष	महिला	
1	1212	6176	2956	3220	5=10
2	1013	5064	2400	2664	5=00
3	939	4426	2150	2276	4=71
4	1005	4919	2361	2558	4=89
5	1256	5631	2725	2906	4=48
6	1215	6071	2920	3151	5=00
7	1496	7234	3535	3699	4=84
8	1041	5379	2610	2769	5=17
9	997	5017	2423	2594	5=03
जम्मा	10174	49917	24080	25837	4=91

श्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

साक्षरता

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार यस गाउँपालिकाको जनसंख्या ४९९१७ रहेको छ । कैलारी गाउँपालिकाको कुल साक्षरता दर ७२.४५ रहेकोमा महिलाको औषत साक्षरता दर ६५.५९ र पुरुषको औषत साक्षरता दर ७९.५५ रहेको छ ।

भाषागत अवस्था :

कैलारी गाउँपालिकामा अधिकाँश थारु समुदायको बसोवास रहे तापनि यस गाउँपालिकामा अन्य समुदायको समेत बसोवास रहेको छ । कैलारी गाउँपालिकामा लगभग ८८ प्रतिशत नागरीकले स्थानीय थारु समुदायको बसोवास रहेको हुदाँ यस गाउँपालिकाका ८८ प्रतिशत नागरीकले थारु तथा राना थारु भाषाको प्रयोग गरेको पाईन्छ भने १२ प्रतिशत नागरीकले नेपाली, डोटेली, हिन्दी तथा अन्य भाषाको प्रयोग गर्ने गरेको राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को तथ्यांकले देखाएकोछ ।

सारांश :

विकेन्द्रीकरणको अवधारणा अनुरूप कैलारी गाउँ विकास योजना समग्र विकासको महत्वपूर्ण अङ्गको रूपमा रहेको छ । गाउँपालिकाको सिमाना भित्रको आर्थिक, सामाजिक एवं प्राकृतिक साधनहरुको उपयुक्त परिचालन तथा व्यवस्थापन कार्य नै समग्र रूपमा गाउँ विकास योजना हो । यसरी तयार गरिने गाउँ विकास योजनाले योजना विकेन्द्रीकरणलाई वास्तविक एवं प्रमुख स्वरूप प्रदान गर्दछ । एकैपटक अनन्त आवश्यकताहरुको परिपूर्ति सीमित साधन स्रोतबाट असम्भव छ । अतः प्राथमिकताको आधारमा आवश्यकताहरुको क्रमशः परिपूर्ति गर्दै लैजान उपलब्ध सीमित साधन स्रोतहरुलाई व्यवस्थित ढङ्गबाट परिचालन गर्नुपर्ने हुन्छ । अपार प्राकृतिक स्रोत र विकासको प्रशस्त सम्भावना रहेको कैलारी गाउँपालिकाको विकास कार्यलाई अगाडि बढाउन आवश्यक पर्ने बजेट गाउँपालिकासँग विद्यमान नरहेको अवस्थामा अत्यावश्यक कार्यहरुलाई प्राथमिकताको आधारमा सम्पन्न गर्न आफूसँग उपलब्ध सीमित साधनहरुलाई त्यस अनुरूप नै व्यवस्थित गर्नुपर्ने हुन्छ ।

प्राथमिकताको आधारमा आगामी वर्षमा गर्नुपर्ने कार्यहरुका लागि यस गाउँपालिकाको मिति २०८०/०३/१७ गाउँ कैलारी गाउँपालिकाको आ.व. २०७९/२०८० को वर्ष (बजेट) सभा अधिवेशनबाट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ का लागि गाउँपालिका तर्फको कुल रु. ५९ करोड २९ लाख ७१ हजार तथा गैरसरकारी संघ संस्थाको कार्यक्रम रु. ५ करोड ३७ लाख ८८ हजार गरी कुल जम्मा रु ६४ करोड ६७ लाख ५९ हजारको अनुमानित आय व्यय प्रस्तावित गरेकोमा साँराश तपसिल अनुसार रहेकोछ ।

९

गाउँपालिकाको आय तर्फ :

आय तर्फ :

❖ संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने :

● वित्तिय समानिकरण अनुदानमा	रु. १३,६९,००,०००/-
● राजश्व बाँडफाडमा	रु. १२,२९,८३,०००/-
● शर्सत अनुदानमा	रु. २६,४४,००,०००/-
● समपुरक अनुदान	रु. ७५,००,०००/-

● विशेष अनुदान जम्मा	रु. ५५,००,०००/- रु. ५३,७२,८३,०००/-
❖ प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हने :	
● वित्तिय समानीकरण अनुदान	रु. १,२१,४४,०००/-
● सवारी साधन कर अनुदान(राजश्व बाँडफाड)	रु. ४५,४४,०००/-
● समपुरक अनुदान	रु. ८०,००,०००/-
● विशेष अनुदान जम्मा	रु. ३५,००,०००/- रु. २,८१,८८,०००/-
❖ गाउँपालिका आन्तरिक आमदानी	
● गाउँपालिकाको आन्तरिक आय	रु. १,७५,००,०००/-
● आन्तरिक श्रोत अ.ल्या. जम्मा	रु. १,००,००,०००/- रु. २,७५,००,०००/-
❖ गा.पा.कुल जम्मा रु. आय	रु. ५९,२९,७१,०००/-
❖ गैर सरकारी संघ संस्थाको कार्यक्रम कुल जम्मा	रु. ५,३७,८८,०००/- रु. ६४,६७,५९,०००/-
गाउँपालिकाको व्यय तर्फ :	
विनियोजनतर्फ	
१. शर्सत कार्यक्रम	रु. २६,४४,००,०००/-
२. सपुरक अनुदान (सँघ)	रु. ७५,००,०००/-
३. विशेष अनुदान (सँघ)	रु. ५५,००,०००/-
४. सपुरक अनुदान (प्रदेश)	रु. ८०,००,०००/-
५. विशेष अनुदान (प्रदेश)	रु. ३५,००,०००/-
६. कार्यालय संचालन/प्रशासनिक(चालु)	रु. ९,३७,२१,०००/-
७. समपुरक कोष	रु. ६,००,००,०००/-
८. भुक्तानी बाँकी	रु. १,००,००,०००/-
९. भूमी व्यवस्थापन (भूमी आयोग)	रु. ४९,५०,०००/-
१०. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन(DPR)	रु. २०,००,०००/-
११. अध्यक्ष कप रनिझ प्रतियोगिता/खेलकुद कार्यक्रम	रु. ३२,००,०००/-
१२. क्षमता विकास तथा रोजगार कार्यक्रम ^{१०}	रु. १०,००,०००/-
१३. स्वास्थ्य विमाका लागि आर्थिक सहयोग	रु. ५,००,०००/-
१४. बिद्युतीय सुशासन तथा सुचना प्रविधि कार्यक्रम	रु. १०,००,०००/-
१५. अध्यक्ष रोजगार कार्यक्रम	रु. १०,००,०००/-
१६. उपाध्यक्ष समावेशी कार्यक्रम	रु. २०,००,०००/-
१७. वडागत बजेट सिलिगःपूर्वाधार विकास, लक्षित वर्ग,प्रशासनिक वडाको (खाजा, ईन्धन,पत्रपत्रिका)	रु. ५,९४,५०,०००/-
१७.१ वडा नं. १ को	रु. ६५,५०,०००/-

१७.२ वडा नं. २ को	रु. ६५,५०,०००।-
१७.३ वडा नं. ३ को	रु. ६५,५०,०००।-
१७.४ वडा नं. ४ को	रु. ६५,५०,०००।-
१७.५ वडा नं. ५ को	रु. ६५,५०,०००।-
१७.६ वडा नं. ६ को	रु. ६५,५०,०००।-
१७.७ वडा नं. ७ को	रु. ७०,५०,०००।-
१७.८ वडा नं. ८ को	रु. ६५,५०,०००।-
१७.९ वडा नं. ९ को	रु. ६५,५०,०००।-
१८. आर्थिक विकास समिति	रु. १,००,००,०००।-
१८.१. कृषि विकास कार्यक्रम	रु. ४५,००,०००।-
१८.२. पशु सेवा कार्यक्रम	रु. ५५,००,०००।-
१९. सामाजिक विकास समिति	रु. ४,००,००,०००।-
१९.१ शिक्षामा (शैक्षिक विकास)	रु. २,२५,००,०००।-
१९.२. स्वास्थ्यमा	रु. १,०८,००,०००।-
१९.३. महिला बालबालिका तथा समाज कल्याणमा	रु. २७,००,०००।-
१९.४. खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छतामा	रु. २५,००,०००।-
१९.५. आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सामा	रु. १५,००,०००।-
२०. वनवातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	रु. ५१,००,०००।-
२०.१ विपद व्यवस्थापन कोष	रु. ४०,००,०००।-
२०.२ वन संरक्षण, बृक्षारोपण तथा वन्यजन्य कार्यक्रम	रु. ११,००,०००।-
२१. सुशासन तथा सँस्थागत विकास समिति	रु. १५,००,०००।-
२२. न्यायिक समिति	रु. १५,००,०००।-
२३. बिद्येयक समिति	रु. १,५०,०००।-
२४. दलित लक्षित कार्यक्रम	रु. ३,००,०००।-
२५. क्यान्टिन (चमेना गृह निर्माण)	रु. १७,००,०००।-
२६. भैपरी खर्च	रु. ५०,००,०००।-
गाउँपालिकाको कुल विनियोजन	रु. ५९,२९,७१,०००।-
गैर सरकारी संघ संस्थाको कार्यक्रम	रु. ५,३७,८८,०००।-
कुल जम्मा	रु. ६४,६७,५९,०००।-

यस योजनामा गाउँपालिकाको समग्र वस्तुस्थिति भल्काउने प्रयास गरिनुको साथै विकास निर्माणसँग सम्बन्धित गतिविधिहरूलाई एकीकृत रूपमा प्रस्तुत गर्ने प्रयास गरिएको छ । गाउँपालिकाले गर्ने क्रियाकलापहरूका साथसाथै गाउँपालिकामा संघीय तथा प्रदेश सरकार र गैरसरकारी संघ/संस्थाद्वारा गरिने प्रस्तावित कार्यक्रम तथा त्यसका लागि आवश्यक बजेट समेत उल्लेख गरिएको छ । संक्षिप्तमा नै भए पनि गाउँपालिकाको चिनारीदेखि गाउँपालिकाका सम्भावना, मुख्य मुख्य समस्या एवं चुनौतीहरू, गाउँपालिकाका विकास कार्यका लागि आगामी वर्षमा चालिने कदमहरू र त्यसका लागि आवश्यक बजेट आदि सम्पूर्ण चित्रण गर्ने प्रयास गर्नु नै यस गाउँपालिकाको विकास योजनाको मुख्य विशेषता हो ।

आर्थिक वर्ष ०८०/०८१ को लागि गाउँसभा अधिवेशनद्वारा मुख्य रूपले कृषि, शिक्षा, स्वास्थ्य र भौतिक पूर्वाधार निर्माणका साथसाथै वनजङ्गल विनाशको रोकथाम, मुक्त कमैयाको पुनर्स्थापना र गरिवी निवारणका कार्यक्रमहरूका साथै समावेशी विकास तथा दिगो रोजगारका

कार्यक्रमहरूलाई प्राथमिकता दिएको छ । विकेन्द्रीकरणको सिद्धान्त तथा सहभागितात्मक विकास कार्यक्रमको अवधारणा बमोजिम सहभागितामूलक योजना तर्जुमा प्रकृयालाई संस्थागत गर्ने नीतिलाई अवलम्बन गर्ने प्रतिवद्धता प्रमुख राजनैतिक दलका प्रतिनिधिहरूलगायत, गैरसरकारी निकायका पदाधिकारीको सहमति र साभा प्रयासमा तयार पारिएको आवधिक गाउँ विकास योजनाले परिलक्षित गरेका उद्देश्य र कार्यक्रमहरूलाई समेट्ने प्रयास गर्नु यसको अर्को विशेषता हो ।

सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रक्रिया :

नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा स्थानीय तहको वार्षिक बजेट तथा योजना तर्जुमा दिग्दन (परिमार्जित) २०७४ का साथै कैलारी गाउँपालिकाबाट जारी भएका ऐन, नियम, नियमावली तथा विनियमावली र कार्यबिधिले निर्दिष्ट गरेको सहभागितामूलक विकास प्रकृयाको अवधारणा अनुसार आ.व. ०८०/०८१ को लागी वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने सन्दर्भमा योजना तर्जुमाका ७ वटै चरणहरू पार गरी कैलारी गाउँपालिकाको गाउँसभा अधिवेशनले वार्षिक बजेट नीति तथा कार्यक्रमहरू तर्जुमा गरी पारित गरेको थियो । आ.व. ०८०/०८१ का लागि नीति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेट सिलिङ्ग तथा मार्गनिर्देशन, दिगो विकास तथा रोजगारी अभिवृद्धिका साथै आन्तरिक आयको प्रक्षेपणलाई आधार मानी तर्जुमा गरिएको थियो ।

विषयगत समितिका बैठक :

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा स्थानीय तहको वार्षिक बजेट तथा योजना तर्जुमा दिग्दन (परिमार्जित) २०७४ मा व्यवस्था भएनुसार सहभागितात्मक योजना तर्जुमा प्रक्रियाको अवधारणा अनुसार आ.व. ०८०/०८१ को लागी वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमा गर्ने सन्दर्भमा विभिन्न मितिमा विषयगत सरोकारवलाहरू सँग भएको छलफल अन्तरक्रियाका साथै विभिन्न मितिहस्तमा समितिका बैठक बसी विषयगत समितिमा भएका निर्णयहरू कार्यान्वयनका लागि योजना तर्जुमा समिति तथा कार्यपालिका मार्फत गाउँसभा अधिवेशनमा सिफारिस गरिएका थिए । विषयगत समितिमा उठेका सवाल तथा भएका निर्णयहरूलाई योजना तर्जुमा समिति तथा कार्यपालिकाको बैठकमा आवश्यक छलफल परिमार्जन गरी अध्यक्षको नीति कार्यलाई समेट्ने गरी तयार गरिएको थियो ।

कैलारी गाउँपालिकाका अध्यक्ष ज्यूबाट प्रस्तुत २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम

बिकोन्नित, समावेशी तथा जनमुखी विकास र सुशासन हाम्रो प्रतिवद्धता ।।।

कैलारी रूपान्तरणका लागि समन्वय, सहकार्य तथा नागरीक सहभागिता ।।।

यस गरिमामय सभाका सभा अध्यक्षज्यू, तथा साभाका सदस्यज्यूहरू,

१. सर्वप्रथम यस गरिमामय सभामा देशका विभिन्न कालखण्डमा भएका राजनितिक, सामाजिक अन्य आमूल परिवर्तनका लागि आफ्नो प्राण उत्सर्ग गर्ने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहिदहरू प्रति भावपूर्ण श्रद्धाङ्गलि अर्पण गर्न चाहन्छु ।

२. स्थानीय तहको निर्वाचन २०७९ निर्वाचन पश्चातको एक वर्षको समिक्षाले हामीलाई सिकाई प्रदान गर्नुका साथै आगामी दिशा निर्देशनका लागि अनुभवलाई संस्थागत गर्ने वर्षका रूपमा रहेको समेत जानकारी गराउन चाहन्छु ।
३. कैलारी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दा सर्वप्रथम आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा भएका केही महत्वपूर्ण क्रियाकलापका बारेमा यस सम्मानित सभामा अवगत गराउन चाहन्छु ।
- १५ सैयाको अस्पताल निर्माणाधिन
  - कैलारी गाउँपालिका वडा नं. १ वडा कार्यालयको भवन निर्माणाधिन
  - कैलारी २ बसौटी स्वास्थ्य चौकीको भवन निर्माणाधिन
  - सडक स्तरोउन्नती, सडक ग्रामेलका साथै नयाँ सडकको निर्माण
  - २ वटा झोपुको निर्माण सम्पन्न
  - कल्भर्ट निर्माण तथा व्यूमपाईप जडान
  - विद्यालयका अधुरा भवनहरुको निर्माण तथा मर्मत
  - कृषि विकास अन्तर्गत पेकेटका साथै अन्य कार्यक्रम सञ्चालन
  - सामाजिक सुरक्षा भत्ता वडा स्तरबाटै वितरणको शुरुवात
  - ऐन, नियम, निर्देशिका तथा कार्यविधिको निर्माण
  - रक्तसँचार केन्द्र (रेडक्रस) धनगढीसँगको सहकार्यमा कैलारीबासीलाई निःशुल्क रगतको उपलब्धता
  - गम्भीर प्रकृतीका गर्भवती, सुतकेरीलाई निःशुल्क जिल्ला भरी एम्बुलेन्स सेवा
  - विपतपुर आगलारी पिडितको पुनर्स्थापनार्थ समन्वय तथा सहकार्य
  - भूमिहिन सुकुम्बासी, भूमिहिन दलित तथा अव्यवस्थित बसोबासीको जग्गा नापजाँच शुरुवात
  - गर्भवती सुत्केरी पोषण कार्यक्रम तथा जन्मदर्ता प्रोत्साहन कार्यक्रम
  - देशमा देखा परेको आर्थिक मन्दिले कैलारी गा.पा.का नीति तथा कार्यक्रमहरु प्रभावित
४. कैलारी गाउँपालिकाको समग्र विकासका साथै जनगुनासाहरुको सम्बोधनका लागि गाउँपालिकामा उपलब्ध श्रोत साधनले परिपुर्ति गर्न सम्भव नहुने हुदौँ सोका लागि विभन्न निकायसँगको समन्वय तथा सहकार्यमा जोड दिनुका साथै सरोकारवाला सहितको सहमती र सहकार्यलाई अँगिकार गरिनेछ ।
५. कैलारी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को नीति तथा कार्यक्रमको तयारी विगतमा भए/गरेका असल अभ्यासहरुलाई संस्थागत गर्दै, कमजोरीहरुलाई न्यूनीकरण गर्नुका साथै समावेशीताको सिद्धान्तका आधारमा पूर्णपारदर्शकरूपमा बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
६. कैलारी गाउँपालिकाको साभा सवालहरुको सम्बोधन तथा समग्र कैलारी गाउँपालिकाको दिगो विकासका लागि गाउँपालिकामा क्रियाशिल राजनितिक दल, नागरीक समाज, बुद्धिजीवी, भलमन्सा लगायतका सरोकारवालाहरुसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
७. भूमिहिन सुकुम्बासी, भूमिहिन दलित तथा अव्यवस्थित बसोबासीलाई लालपुर्जा वितरणका राष्ट्रिय भूमिआयोग तथा अन्य सरोकारवालासँगको समन्वय गरिनेछ ।

८. कैलारी गाउँपालिकाका नागरिकको विकास प्रतिको तीव्र भावना र समृद्ध कैलारी गाउँपालिकाको आधार स्वरोजगार एवं पूर्वाधार र नागरीकलाई गुणस्तरीय सेवा प्रवाहका आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
९. समृद्ध कैलारी गाउँपालिकाको विकासका आधार, स्वरोजगार एवं पूर्वाधार र विकास प्रतिको आकांक्षालाई पूरा गर्ने शिक्षा, स्वास्थ्य, भौतिक विकास, मानव संसाधनको विकास तथा सामाजिक समावेशीकरणको सिद्धान्तलाई संस्थागत गर्न बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
१०. कैलारी गाउँपालिकाका बाढीपिडितको स्थायी तथा दिर्घकालिन व्यवस्थापनका लागि नेपाल सरकार लगायतका सम्बन्धित निकायसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
११. रक्तसँचार केन्द्र (रेडक्रस) धनगढीसँगको सहकार्यमा कैलारीबासीलाई निःशुल्क रगतको उपलब्धता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
१२. गाउँपालिकाको श्रोत तथा साधनले सम्पन्न गर्न नसकिने योजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनका लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकारका निकायसँग समन्वय सहकार्य गरिन्छ ।
१३. मित्तव्ययीताको सिद्धान्तलाई संस्थागत गर्दै समन्वय सहकार्यको अभिवृद्धि र दोहरोपना न्यूनीकरणका लागि विकास साझेदार सँग समन्वयात्मक रूपमा लागत साझेदारीमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१४. गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई जनमुखी बनाउन सेवा केन्द्र स्थापना गरी पशु तथा कृषि सेवाका कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

सभाका सभा अध्यक्षज्यू

अब म, यस सम्मानीत सभामा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ का विषयगत क्षेत्रका नीतिहरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

१) पूर्वाधार विकासमा :

क) सडक :

- कैलारी गाउँपालिका सडकहरूलाई पूर्ण ग्रामेल युक्त गरिनुका साथै सडकको स्तरोन्तती गरिनेछ ।
- सुर्मिनाला-लौसा-बढैपुर सडक कालोपत्रे तत्काल लागि संघीय सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
- कटैनी नदीमा पक्कीपुल निर्माणका लागि संघीय सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।
- मोहनापारीका वस्तीहरूलाई लक्षित गरी भोलुगे पुलको निर्माणका आवश्यक पहल गरिनेछ ।
- सडक गुरु योजना अध्यावधिक गरीनुकू साथै नाली निर्माणका कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछन् ।
- सडकको निर्माण कार्यमा गुणस्तर कायम राख्न निर्माण सामाग्रीको परिक्षण कार्यलाई लागु तथा संस्थागत गरिनेछ ।
- सडकको मर्मतका लागि मर्मत सम्भार कोषमा रकम विनियोजन गरी नियमित रूपमा सडकको मर्मत सम्भार गर्ने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
- पूर्वाधारका संरचनाहरु विपद एवं जलवायु परिवर्तनको प्रभाव कम हुने गरी डिजाइन गर्ने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।

- योजनाहरूको छनौट, प्राथमिककरण सामाजिक न्याय तथा समावेशीताका आधार योजना प्राथमिकता दिने प्रकृयालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- पूर्वाधार विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गर्दा रोजगारी अभिवृद्धि तथा स्वरोजगार शृजना हुने कार्यक्रमहरु संचालन गर्नका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- भो.पु. तथा कैलारी गाउँपालिकाको स्वामित्वमा रहेका भवनहरूको नियमित मर्मत सम्भार गरिनेछ ।
- समग्र कैलारी गाउँपालिकाको विकासका लागि गुरु योजनाको निमार्ण तथा आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ
- नदी नियन्त्रणका लागि सबै नदीहरूको विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन (DPR) तयार गरिनेछ ।
- कोईलही ताल पर्यटकीय क्षेत्रलाई धनगढी उ.मा.न.पा. सँग जोड्न घुराहा र घुरही नदीमा मोटेरवल पुल निर्माणका लागि प्रदेश तथा संघीय सरकारसँग आवश्यक पहल तथा समन्वय गरिनेछ ।

ख) बिद्युत तथा वैकल्पिक ऊर्जा :

- बिद्युत सेवाको खपतलाई न्यूनतम गर्न तथा गृहणीहरूका लागि वैकल्पिक ऊर्जा तथा सुधारिएको चुल्होका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन ।
- बिद्युत सेवाको प्रभावकारी उपयोगका लागि ईन्डक्सन चुल्हो वितरणका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- उज्यालो कैलारी गाउँपालिका अन्तर्गत कैलारीका मुख्य बजारमा सडक बत्ती जडानका लागि समन्वय गरिनेछ ।

ग) भवन :

- गाउँपालिकाको प्रशासनिक भवन, विद्यालयका भवन तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूका भवन निमार्णका आवश्यक समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- अधुरा तथा क्रमागत रूपमा निमार्ण गर्न बाँकी रहेका भवनहरूको निमार्ण गरिनेछ ।
- भवन लगायत भौतिक संरचना निर्माण गर्दा अपाङ्ग मैत्री (पहुँच युक्त) र भू-कम्प प्रतिरोधात्मक तरिकाले निर्माण गर्ने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्र गाउँघर क्लिनिक तथा सामुदायिक भवनहरूको निमार्ण कार्यलाई प्राथमिकता दिने तथा बहुउद्देशीय अवधारणा अनुरूप सामुदायिक भवनको निमार्ण कार्य गरिनेछ ।
- भवनहरूको निमार्ण गर्दा भवन संहिता लागू गरिनेछ ।
- सामुदायिक तथा सुरक्षित भवनको निमार्ण कार्यलाई प्रभावकारीताका साथै कार्यान्वयन गरिनेछ ।

२) आर्थिक विकासमा :

क) कृषि विकासमा :

- कृषि विकासका लागि दिर्घकालिन, मध्यकालिन, अल्पकालिन तथा क्षेत्रगत योजनाको निर्माण, कृषिमा यान्त्रीकरण, सौर्य सिचाई तथा कृषि मिटरको व्यवस्थालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- मूल तथा उन्नत बिउ उत्पादन र वितरण, जैविक तथा रसायानिक मलको सहज उपलब्धताका लागि समन्वय गरिनेछ ।
- गुर्गी बाँधको निर्माणका लागि बिशेष पहल गरिनुका साथै सिचाई सुविधाको विस्तारका लागि डिप बोरिङ्ग जडान गरिने छन् ।
- कृषि उपजको बजारीकरणका लागि कृषिउपज सँकलन केन्द्र तथा हाटबजार सँचालनका समन्वय गरिनेछ ।
- बाली विमा कार्यक्रम सँचालनका लागि आवश्यक समन्वय तथा सहकार्य गरी प्रभावकारीताका साथ लागु गरिनेछ ।
- कृषिको उत्पादकत्व अभिवृद्धिका लागि माटो परिक्षण तथा माटोको उर्वराशक्ति कायम राख्नका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- जैविक तटबन्धनको रूपमा उखु खेती तथा बाँस खेतीको विस्तार तथा बगरखेती जस्ता कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ लागु गरिनेछ ।
- जैविक खेती प्रणालीको प्रोत्साहन, तथा कम्पोष्ट मलको उत्पादनमा प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरु सँचालन गरिनेछन् ।
- कृषि उत्पादनमा अभिवृद्धि गर्न एक बडा एक उत्पादन पकेट क्षेत्र कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- कृषकका मागमा कृषिमा आधारित लघु उद्यम कार्यक्रम सँचालन गर्ने नीति अनुरूपका बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- मौसमी तथा बेमौसमी खेतीको प्रवर्द्धन र टनेल खेती गर्न कृषकलाई सौर्य सिचाईको व्यवस्था गरिनेछ ।
- कृषि प्राविधिक तथा कृषकहरुको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु सँचालन गरिनेछन् ।
- कृषि विकास तथा पशु सेवा विकासका अनुदान कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिईनेछ,
- कृषि विकासका कार्यक्रम सँचालनका लागि विभिन्न विकास साझेदारसँग समन्वय गरिनेछ ।

(ख) पशु पंक्षी तथा मत्स्य विकास :

- पशुपालनलाई व्यवसायीकरण गर्न पशुपालन पकेट क्षेत्र कार्यक्रम, पशु नस्ल सुधार कार्यक्रम तथा पशु पंक्षी विकास कार्यक्रम लागु गर्ने कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- कृतिम गर्भाधारण कार्यक्रम, पशुविमा कार्यक्रमका लागि आवश्यक कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ । १६
- माछापालनलाई व्यवसायीकरण गरी अधिकतम उत्पादन तथा बजारीकरण नीतिका अवलम्बन गरिनेछ ।
- पशु विमाका कार्यक्रम सँचालन गर्नका लागि समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- कृषकहरुलाई सुलभ रूपमा सेवा प्रदान गर्नका लागि बडा स्तरमा सेवा केन्द्रको स्थापना गरिनेछ ।

- छाडा पशुचौपाया नियन्त्रण र व्यवस्थापन तथा गोठ सुधारका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन् ।
- बंगर, हाँस, कुखुरा तथा बाखा विकासका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- पशु खोप तथा पशु स्वास्थ्यका कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछन् ।
- विपन्न तथा सिमान्तकृत घरपरिवारलाई लक्षित गरी पशुपालन सम्बन्धि अनुदानका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ,

(ग) सहकारीता तथा उद्यम विकास :

- सहकारीको क्षमता विकासका कार्यक्रम संचालन गर्नुका साथै सहकारीसँगको समन्वय तथा सहकार्यमा कृषि विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन् ।
- सहकारीता क्षेत्रको विकास, विस्तार, प्रवर्द्धन र प्रोत्साहनमा जोड दिने कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छ ।
- उद्योग स्थापनाका लागि दिर्घकालिन योजना निर्माण गरी उद्योगमैत्री वातावरणको श्रृजना सम्भाव्यता अध्ययन तथा सहकार्यमा कार्यक्रम संचालन गरिने छन् ।
- सहकारीताका माध्यमबाट लघु तथा उद्यम श्रृजनाका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन् ।
- सहकारीका कार्यलाई जनमैत्री बनाउनका लागि आवश्यक विधि तथा नीतिको निर्माण गरिनेछ ।
- उद्यम विकास मार्फत स्थानीय सीप, प्रविधि तथा श्रोतको पहिचान, परिचालन तथा प्रवर्द्धनका साथै आयमूलक कार्यक्रम संचालन गरिने छन् ।
- स्थानीय कैलारीबाँसीलाई स्वरोजगार तथा आत्मनिर्भर बनाउनका लागि स्थानीय श्रोत साधनमा आधारित उद्यम विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिने छन् ।

(घ) आयआर्जन तथा सीप विकास :

- आयआर्जनका कार्यक्रमहरुको कार्यान्वयनका लागि स्थानीय श्रोत, साधन र सीपको अभिलेखीकरण गरिनेछ ।
- स्थानीय श्रोत, सीप प्रविधिको संरक्षण, सम्वर्द्धन तथा प्रयोग गरी आयआर्जनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन् ।
- विपन्न, सिमान्तकृत तथा अल्पसँख्यकलाई लक्षित गरी आयआर्जनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन् ।
- लक्षित वर्गका आयआर्जन तथा स्वरोज़गुरीका लागि क्षमता विकास तथा रोजगारीका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन् ।
- विभिन्न सरकारी, गैंड सरकारी, निजी क्षेत्रको समन्वयमा सीप विकास तथा आयआर्जनका कार्यक्रम संचालन प्रकृयालाई अझै समन्वयात्मक गरिनेछ ।
- आयआर्जन तथा सीप विकासका कार्यक्रमलाई नितिजामुखी बनाईनेछ र सोका लागि विभिन्न विकास साभेदारसँगको सहकार्यमा प्याँकेजमा कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

(ड) युवा परिचालन तथा स्वरोजगार कार्यक्रम :

- युवाहरुलाई स्वरोजगार बनाउनका लागि युवा लक्षित कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- स्थानीय विकास निमार्णका कार्यहरुमा युवालाई परिचालन गरिनेछ ।
- युवाहरुको क्षमता, तथा व्यक्तित्व विकासका साथै लोक सेवा प्रशिक्षणका कक्षा संचालन गरिनेछन् ।
- प्रधामन्त्री स्वरोजगार कार्यक्रमलाई बेरोजागर युवा लक्षित गरी संचालन गरिनेछ ।
- युवाहरुका लागि उद्यमी तथा विकास कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन् ।
- युवा लक्षित सीप तथा दक्षता विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

(च) पर्यटन विकास :

- कैलारी गाउँपालिका पर्यटकीय क्षेत्रको परिचय सहितको पर्यटन पाश्वचित्र निमार्ण गरिनेछ ।
- पर्यटन गुरुयोजनाको निमार्ण गरी पर्यटन प्रवर्द्धन तथा पर्यटन विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन् ।
- प्राकृतिक, सांस्कृतिक, ऐतिहासिक, धार्मिक सम्पदाहरुको उचित संरक्षण सम्बर्धनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन् ।
- ताल तलैयाको एकिकृत अभिलेख एवं होमस्टेको प्रवर्द्धनका लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछन् ।
- स्थानीय समुदयको कला संस्कृतीहरुको संरक्षण, सम्बर्धनका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन् ।
- स्थानीय परम्परा तथा संस्कृतीको संरक्षण तथा प्रवर्द्धनका लागि संग्राहलयको स्थापनाका लागि समन्वय गरिनेछ ।
- पर्यटन विकास तथा प्रवर्द्धनका लागि सम्भावनाहरुको पहिचान र आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।

३) सामाजिक विकासमा :

क) लैगिंग समानता तथा सामाजिक सामावेशीकरण :

- पूर्ण विभेदमुक्त कार्यक्रमका मार्फत : समाजमा भएका असल प्रयासहरुलाई संस्थागत गर्ने तथा विसंगती तथा विकृती (छाउपडी, बोक्सी, जातीय छुवाछुत, लैगिंग विभेद, लागु औषधको प्रयोग जस्ता) को अन्त्यका लागि संचेतनाका कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछ ।
- अपाङ्गता लगायतका सामाजिक तथा आर्थिक रूपमा पछाडि रहेका व्यक्तिहरुको लागी लक्षित गरी उद्यमशिलता तथा स्वरोजगारका कार्यक्रमहरु संचालन गर्न जोड दिइनेछ ।
- अनाथ, असाहय तथा संरक्षण विहिन बालबालिकाका लागि विशेष कार्यक्रम समन्वयात्मक रूपमा संचालन गरिनेछ,
- बाल विकास तथा बाल सहभागिता अभिवृद्धिका लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- यौनिक अल्पसंख्यक तथा अन्य अल्पसंख्यक समुदायको उत्थान, क्षमता विकास तथा शसक्तिकरणका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाले शहिद परिवारहरुको सम्मानका विशेष कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछ ।

- लैंगिक तथा घरेलु हिसाँ पिडितहरुका लागि सुरक्षित आवास गृह (सेफ हाउस) निर्माण तथा संस्थागत रूपमा संचालनका लागि समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- लैंगिक हिंसा पिडित कोष स्थपाना तथा संस्थागत गर्नुका साथै कोषको संचालन तथा व्यवस्थापनका लागि सरोकारवाला सँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- सामाजिक समावेशीकरणका कार्यक्रम प्राथमिकताका आधारमा पारदर्शि रूपमा संचालन गरिनेछन् ।
- बालबालिकाको सर्वेत्तम हितलाई संस्थागत गर्ने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
- बालमैत्री स्थानीय शासन अवधारणालाई संस्थागत गर्ने विभिन्न निकायहरुसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- जनमैत्री सेवा प्रवाहका लागि गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयहरुमा स्तनपान कक्ष निर्माण गरिनेछ ।

ख) शिक्षा :

- शैक्षिक विकास तथा गुणस्तरी शिक्षाका लागि कैलारी गाउँपालिकामा बहुमुखी क्याम्पसको स्थापना गर्ने पहल गरिनेछ ।
- विद्यालहरुमा गुणस्तरीय शिक्षाका लागि पुस्तकाय तथा प्रयोगशालाको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- विद्यालय भर्नादर शतप्रतिशत तथा विद्यालय छोड्ने दर सुन्यमा झार्न हेपी स्कूलको अवधारणा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- स्थानीय मातृभाषाको पाठ्क्रमलाई सबै कक्षा सम्मका लागि तयार गरी लागु गरिनेछ ।
- शिक्षालाई स्वरोजगारमुखी बनाउन कैलारी गाउँपालिकामा प्राविधिक तथा व्यवसायिक शिक्षाका कार्यक्रम सँचालन गरिनेछन् ।
- सामुदायिक विद्यालयहरुको शैक्षिक गुणस्तर बढ़ाविका लागि शिक्षकको क्षमता विकास कार्यक्रम संचालन गरिनेछन् ।
- विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकलाई उपलब्धि र नतिजामूलक बनाउनका विद्यालय व्यवस्थापन समितिको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन् ।
- विद्यालयहरुमा हुने शिक्षण गतिविधिको अनुगमन, निरीक्षण र मूल्याङ्कन नियमित र प्रभावकारी बनाउनका लागि अनुगमन संसयन्त्रको निर्माण गरी जनशक्तिको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- विद्यालयहरुको कार्य सम्पादनको आधारमरमूल्याङ्कन गरी पुरस्कृत गरिनेछ ।
- शिक्षकहरुलाई पेशागत काममा बढी केन्द्रित हुनका लागि अभिप्रेरित हुने खालका कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरिनेछन् ।
- बालमैत्री सिकाईलाई संस्थागत गर्ने आवश्यक कार्यक्रमको कार्यान्वयन गर्ने नीतिलाई अंगिकार गरिनेछ ।
- शैक्षिक गुणस्तरमा सुधारका लागि उत्तकृष्ट विद्यार्थी, शिक्षक तथा विद्यालयलाई प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

- गाउँपालिकाले संस्थागत विद्यालयलाई समेत सामुदायिक विद्यालय जस्तै अपनत्वको व्यहार गर्ने तथा संस्थागत विद्यालयका विद्यार्थीहरूलाई समेत उत्प्रेरणा अभिवृद्धिका कार्यक्रम संचालन गर्नेछ ।
- विद्यालय व्यवस्थापन समिति लगायतका समितिहरूमा बालबालिकाहरूलाई लक्षित गरी छलफलका कार्यक्रमहरू संचालन गरी शैक्षिक गुणस्तरको अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- बाल विकास सहजकर्ता र कर्मचारीका साथै निर्जी श्रोतका शिक्षकहरूको उचित सम्मान गर्दै शिक्षकहरूको व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमालाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- विद्यालयमा दिवा खाजा कार्यक्रमलाई गुणस्तरीय बनाउनका लागि विभिन्न निकायसँगको समन्वयमा किचेन निर्माण कार्य संचालन गरिनेछ ।

ग) स्वास्थ्य :

- कैलारी गाउँपालिकामा १५ सैयाको अस्पताल निर्माण आ.व. २०८०/०८१ भित्र सम्पन्न गरिनेछ ।
- प्रस्तुती गृहहरूको स्तरोउन्नती गरिनुका साथै प्रजनन स्वास्थ्यका कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा संचालन गरिनेछन् ।
- स्वास्थ्य सेवामा गुणस्तरियता कायम गर्ने प्राविधिक जनशक्तिको क्षमता विकासका साथै स्वास्थ्य संस्थाहरूको स्तरोन्नतीका लागि सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गर्ने तथा स्वास्थ्य सेवालाई भरपर्दो र गुणस्तरीय बनाईनेछ ।
- अति गरीब परिवारहरूलाई स्वास्थ्य सेवा बीमा गर्ने कार्यक्रम प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयनका लागि नीति, बजेट, कार्यक्रमको तर्जुमाका साथै सम्बन्धित सरोकारवालासँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- महिला स्वास्थ्य स्वमसेवकहरूको मनोवल उच्च हुने खालका प्रोत्साहनमूलक कार्यक्रमहरू संचालन गरिनेछन् ।
- विपन्न तथा सिक्कलसेलका विरामीहरूको औषधी उपचारका लागि गाउँपालिकामा औषधी उपचार कोषको व्यवस्था गरीनुका साथै जनचेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरूलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
- दिर्घ रोगका विरामीहरूको औषधी उपचारका लागि आवश्यक नीति, बजेट तर्जुमा तथा जनचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- विपन्न तथा सिमान्तकृत समुदायका लागि स्वास्थ्य हितलाई ध्यानमा राखी शुद्ध खानेपानी कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- महामारी तथा दैविक प्रकोपबाट पिडितहरूको उपचार तथा राहतका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरी राहत तथा पुर्नस्थापना कोषको स्थापना गरी कार्यक्रम संचालन गरिनेछन् ।
- लागु औषध तथा दुर्व्यसनमा रहेका वर्गको पुर्नस्थापना तथा मनोसामाजिक परामर्शका लागि परामर्श केन्द्र तथा परामर्श कर्ताको व्यवस्थापनका लागि बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।

- आयुर्वेद, पंचकर्म सेवा तथा आयुर्वेद चिकित्साको प्रचार प्रसार तथा जडीबुटी खेती प्रवर्द्धन तथा प्रसोधन, योग शिविर कार्यक्रम सँचालन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाकाले परिलक्षित गरेको अवधारणा अनुरूप पूर्ण सरसफाई युक्त गाउँपालिका बनाउनका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- गाउँपालिकालाई पूर्ण सरसफाई युक्त बनाउनका लागि सार्वजनिक तथा पर्यटकीय क्षेत्रहरूमा सार्वजनिक सौचालयको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- स्वच्छ पानी स्वस्थ्य जिन्दगानीको अवधारणालाई संस्थागत गर्नका लागि कैलारी गाउँपालिकाका सबै क्षेत्रमा स्वच्छ पानीको व्यवस्थापन र पानी जाँचका कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- मानसिक रोगीहरूको सम्मान तथा स्वास्थ्यमा सुधार ल्याउनका लागि विविध कार्यक्रमहरू तर्जुमा गर्ने तथा मानसिक रोगको न्यूनीकरणका लागि परामर्श सेवा केन्द्रको स्थापना गरिनेछ ।
- जिरो होम डेलीभरी तथा पूर्ण बृद्धि अनुगमनका लागि आवश्यक बजेट, नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- विद्यालय स्तरमा योग शिक्षाका कार्यक्रम सँचालन गर्ने तथा जडीबुटी सम्बन्धि हाते पुस्तिकाको प्रकाशन गरी आयुर्वेद पद्धतीका प्रचार प्रसार गरिनेछ ।
- महामारी, सरुवा रोग तथा विभिन्न किसिमका रोग तथा प्रकोपको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि आवश्यक बजेट, नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- निर्माण भएका खानेपानीका योजनाहरू सँचालन गर्नुका साथै सबैलाई शुद्ध खानेपानीका लागि आवश्यक समन्वय गरिनेछ ।
- ल्याव सेवा सँचालन नभएका वडाहरूमा ल्याव सेवा विस्तार गरिनेछ ।
- विपन्न तथा सीमान्तकृत समुदायका लागि सँचालित स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।

घ) सामाजिक परिचालन :

- स्थानीय विकासका कार्यमा भलमन्त्या, विभिन्न क्लव, समुह तथा नागरिक समाजलाई परिचालन गरिनेछ ।
- स्थानीय स्तरमा गठन भएका समुह, सञ्जाल तथा क्लवहरूको क्षमता विकासका कार्यक्रम सँचालन गरिनेछन् ।
- स्वयंसेवी भावना, अपनत्व, सहअस्तित्व, सहिष्णुता तथा समाजिक सदभाव अभिवृद्धिका कार्यक्रहरू सँचालन गर्न बजेट, तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- विभिन्न सामाजिक अभियान तथा सामाजिक सदभाव कायम गर्ने कार्यक्रमका साथै बिकृती, कुप्रर्था तथा कुसस्कार न्यूनीकरणका लागि समाजिक अगुवा, धामी, गुरुवा तथा पण्डित पुरोहितको सहभागिता अभिवृद्धि हुने खालका कार्यक्रम सँचालनका लागि बजेट, तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- विकास प्रकृयामा सबैको जागरूकता तथा संगठित रूपमा सहयोग गर्ने परिपाटीको विकासका लागि आवश्यक कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।

- स्थानीय समुदायमा अधिकार प्रति सचेत र कर्तव्य प्रति जागरूक हुने खालका कार्यक्रमहरु संचालन गर्न आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।

ड) युवा तथा खेलकुद :

- राष्ट्रिय तथा अन्तराष्ट्रिय स्तरका व्यक्तित्व निर्माणका विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछन् ।
- युवाहरुलाई लक्षित गरी व्यक्तित्व तथा क्षमता विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन् ।
- युवाहरुको शारिरीक तथा मानसिक विकासका लागि युवा लक्षित परामर्शका कार्यक्रम गरिनेछ ।
- एक वडा एक खेलमैदान स्तरोउन्नतीका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- युवाहरुको शारिरिक क्षमता विकासका लागि विभिन्न खेलकुदका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन् ।

४) वनवातावरण तथा विपद व्यवस्थापनमा :

क) वन विकास तर्फ :

- वन तथा वन्यजन्य पशुपक्षी संरक्षणका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन् ।
- वन अतिक्रमण र वन विनाश नियन्त्रण गर्न विशेष कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- तालहरुको उचित संरक्षण, सम्बद्धन तथा व्यवस्थापनका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- वनलाई आयमुखी बनाउनका लागि वन क्षेत्रभित्र हरो, बरो, अमला, निम जस्ता बहुउपयोगी वनस्पतिहरुको वृक्षा रोपण गर्नुका साथै स्थानीय उपभोक्ताहरुसँगको सहकार्यमा बेत, बाँस, बावियो जस्ता उच्चमूल्य शृङ्खला भएका वन्यजन्य उत्पादनका लागि आवश्यक कार्यक्रमहरु तर्जुमा गरिनेछ ।
- बृक्षारोपणका कार्यक्रमहरु संचालन गर्दा माटो परिक्षण गरी उपयुक्त जातको बृक्षारोपण गर्ने कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- रोपिएका बोटविरुवाको संरक्षणका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- गाउँपालिकामा रहेका तालतलैयाहरुबाट आय अभिवृद्धिका लागि सम्बन्धित सरोकारवालासँग समन्वय गरिनेछ ।

ख) पर्यटन विकासमा :

२२

- गाउँपालिकामा रहेको बसन्ता अन्तराष्ट्रिय जैविक मार्ग लगायतका अन्य क्षेत्रहरुको प्रवर्द्धन तथा संरक्षणका लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछन् ।
- ताल तलैयाको एकिकृत अभिलेखीकरण, ताल क्षेत्रमा पर्यटकीय गतिविधिका कार्यक्रमहरुलाई प्रवर्द्धन गर्नका लागि बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- तालतलैयाहरुको संरक्षण सम्बद्धनका लागि तालतलैयाहरुको DPR निर्माण गरी तालतलैयाहरुलाई पर्यटनमुखी बनाइनेछ ।

ग) ऊर्जा वातावरण तथा जलवायु परिवर्तन :

- कैलारी गाउँपालिकाको स्थानीय अनुकूलन योजना तयार गरी योजनाको कार्यान्वयनका लागि कार्यक्रम तर्जुमा गरिनेछ ।
- जलवायु परिवर्तनको असर न्यूनीकरण र अनुकूलनका कार्यक्रमहरु संचालनका लागि जनचेतना अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन् ।
- विकास कार्यक्रम संचालन गर्दा वातावरण संरक्षण क्षेत्रमा कार्यरत सरकारी तथा गैरसरकारी निकायहरु बीच समन्वय गरी एकद्वार प्रणालीबाट विपद् व्यवस्थापन कार्यक्रम संचालन गर्न जोड दिइनेछ ।
- वातावरण संरक्षण तथा जलवायु परिवर्तनले पार्ने प्रभाव तथा असरहरुका बारेमा जनचेतना अभिवृद्धि तथा अनुकूलनका कार्यक्रमहरु प्रभावकारीताका साथ संचालन गरिनेछन् ।
- वातावरण सरसफाई तथा गृहणीको स्वास्थ्यमा सुधारका लागि सुधारिएको चुल्हो बाँयोग्यास तथा रसायन ग्राँसको व्यवस्था गरिनेछन् ।

घ) विपद जोखीम न्यूनीकरण तथा वातावरण संरक्षण :

- आगलारीको नियन्त्रण तथा रोकथामका लागि अन्य स्थानीय तहसँगको समन्वयमा बारुण्यन्त्र(दमकल)संचालन गरिनेछ ।
- विपदबाट प्रभावितहरुलाई तत्काल राहत उपलब्ध गराउनका लागि विपद व्यवस्थापन कोषको व्यवस्था गरिनेछ ।
- विपद जोखीमको न्यूनीकरणका लागि खोज तथा उद्धारकर्ता र प्रतिकार्य दलको क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गर्नुका साथै विपद व्यवस्थापन कोषको व्यवस्थापनमा कोषको बृद्धिका कार्यक्रमहरु गरिनेछ ।
- विपद जोखीम न्यूनीकरणका गर्न आवश्यक श्रोत तथा साधनको व्यवस्थापनका लागि विभिन्न निकायसँग समन्वय गरिनुका साथै संचेतनामूलक कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।
- विपद जोखीम न्यूनीकरणका लागि प्रत्येक बडामा विपद प्रतिकार्यदलको गठनका लागि कार्यक्रमको तर्जुमा गरी क्षमता विकासका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन् ।
- विपद जोखीममा तत्काल राहतका लागि समयमै खाद्य तथा गैङ्गखाद्य सामाग्रीको व्यवस्थापन, सुरक्षित आश्रय स्थलको लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- विपद जोखीम न्यूनीकरणका लागि समयमै सूचना प्रवाह गर्ने पूर्व सूचना कर्ता (गेज रिडर) हरुको आत्मबल अभिवृद्धिका लागि प्रोत्साहनका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन् ।

संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासनमा : २३

क) सुशासन तथा पारदर्शिता :

- गाउँपालिकाबाट सम्पादन भएका कार्यहरुको विवरण सूचना सबैका जानकारीका लागि उपलब्ध गराईनेछ ।
- पारदर्शिता शुसासनलाई संस्थागत गर्नका लागि सञ्चार माध्यम तथा तेस्रो पक्ष मूल्यांकन गराईनेछ ।
- सार्वजनिक सुनुवाई, समिक्षा तथा सामाजिक परिक्षण प्रभाव अध्ययनलाई थप प्रभावकारी बनाईनेछ ।

- मिडिया परिचालन/प्रेस रिलिज/प्रेस मिट तथा जनतासँग जनप्रतिनिधि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।

ख) क्षमता विकास :

- कैलारी गाउँपालिकाको मानव सँसाधन विकास योजना निर्माण गरिनेछ ।
- समय सापेक्ष रूपमा पदाधिकारी तथा कर्मचारीको कार्य दक्षता अभिवृद्धि कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- स्थानीय स्तरका नागरिक समाजका प्रतिनिधिहरुको क्षमता विकासका लागि बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछ ।
- न्यायिक समितिका पदाधिकारी, सामुदायिक मेलमिलापकर्ता भलमन्सा तथा बडघरहरुको क्षमता विकासका कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- प्रभावकारी रूपमा योजनाको कार्यान्वयनका लागि उपभोक्ता समितिका पदाधिकारीलाई अनुशिक्षणका कार्यक्रम संचालन गरिनेछन् ।
- पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुको उत्प्रेरणा अभिवृद्धिका लागि अध्ययन/अवलोकन तथा कार्यसम्पादनका आधारमा प्रोत्साहन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाह प्रकृयालाई सहज, दुस्तचुस्त बनाउनका लागि विभिन्न सफ्टवेयरको प्रयोग गरिनुका साथै बिद्युत सुशासन प्रणालीलाई संस्थागत गरिनेछ ।

ग) संस्थागत विकास :

- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई जनमैत्री बनाउनका लागि बिद्युतीय प्रणालीहरुको प्रयोग गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई दुस्तचुस्त बनाउनका लागि आवश्यक उपकरण तथा औजारहरुको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- Project Bank तयार गरी Project Bank मा भएका योजनाहरुको सम्भाव्यता अध्ययन, सर्वे गरी सालवसाली कोषको व्यवस्था गरी श्रोतले कार्यान्वयन गर्न नसकिने ठूला योजनाहरुको कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गरिनेछ ।
- सार्वजनिक खरीद प्रकृयालाई व्यवस्थित गर्न खरिद गुरु योजना निर्माण गरी खरिद ईकाइ र खरीद सचिवालयको गठन गरी खरीद प्रकृयालाई व्यवस्थित र मितव्ययी बनाईने छ ।
- सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता कार्यलाई व्यवस्थित तथा संस्थागत गरिनेछ ।
- योजनावद्व विकास प्रकृयालाई संस्थागद्व गर्नका लागि विषयगत योजनाहरुको तर्जुमा गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको विकास प्रकृयालाई प्रभावकारी, दिगो तथा व्यवस्थित बनाउनका लागि गाउँपालिकाको श्रोत नक्साँकन गरीनेछ ।
- गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई जनमैत्री तथा पहुँचयुक्त बनाउनका लागि संस्थागत सुधारका कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिनेछन् ।
- बडा कार्यालय, विद्यालय तथा स्वास्थ्य संस्थाहरुको सेवालाई सहज तथा जनमैत्री बनाउनका लागि संस्थागत सुधार तथा पूर्वाधारको विकास गरिनेछ ।

घ) गै.स.स. सहजीकरण तथा नियमन :

- गै.स.स.हरुका कार्यक्रमहरु सहजिकरण र नियमन गर्दै प्रभावकारी बनाउनका लागि गैसस डेक्सको स्थापना गरिनेछ ।
- राष्ट्रिय/अन्तर्राष्ट्रिय गैर सरकारी संस्थाहरुलाई गाउँपालिकाको वार्षिक योजना प्रणालीमा समेटदै त्यस्ता गै.स.स.हरुको कार्यक्रम र बजेटको पारदर्शीता कायम गर्न जोड दिइनुका साथै गै.स.स.सँग समन्वयात्मक कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- गैर सरकारी सँघ/सँस्थासँगको समन्वय तथा सहकार्यमा सामाजिक रूपान्तरणका साथै अन्य कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गरिनेछन् ।
- कैलारी गाउँपालिकामा क्रियाशिल गैर सरकारी सँघ/सँस्थाहरुसँग नियमित समन्वयात्मक बैठक बसी कार्यक्रमको तर्जुमा गरिनेछन् ।
- समान प्रकृतिका कार्य सँचालन गर्ने गै.स.स.सँग समन्वयात्मक रूपमा कार्यक्रम सँचालन गरिनेछ ।

ड) बजेट तथा राजश्व परिचालन :

- तालतलैयाहरुको ठेक्का व्यवस्थापन तथा असुली प्रकृयालाई व्यवस्थित र पारदर्शिताका साथ लागु गर्नका लागि कार्यदाल/ सहजिकरण समितिको गठन गरिनेछ ।
- कैलारी गाउँपालिकामा रहेका तालतलैयाहरुको अभिलेखीकरण, EIA (वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन) गरिनुका साथै तालतलैयाको उचित व्यवस्थापन तथा आयमुखी बनाउनका लागि सरोकारवालाहरुसँग समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ ।
- कैलारी गाउँपालिकाका नागरीकहरुको आमदानीको विश्लेषण गर्दै करका दर तथा दायरामा पुर्नावलोकन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाले लगाएका ठेक्काहरुको व्यवस्थापन गरिनुका साथै आन्तरीक आयको अभिवृद्धिका लागि कार्यदलको गठन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको आन्तरीक आयको अभिवृद्धिका साथै वित्तिय व्यवस्थापनका लागि राजश्व सुधार योजना निर्माण तथा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- स्थानीय राजश्व परामर्श समितिको सिफारिस अनुसार आन्तरिक आयका श्रोतहरुको पहिचान गर्नुका साथै आन्तरिक आयका थप दायरा तथा दर निर्धारण गरिने छ ।
- पेशकी सुन्य नीतिलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गर्दा सामूहिक न्यायको अवधारणा अनुसार गरिने नीतिलाई अगिकार गरिनेछ ।
- कर शिक्षालाई प्रभावकारी रूपमा लागु गर्नका लागि कर संचेतनाका कार्यक्रमहरु सँचालन गरिनेछ ।
- आन्तरीक आयको अभिवृद्धि तथा संकलन र पेशकी बेरुजुको फर्च्यौटका लागि व्यवस्थित राजश्व शाखाको स्थापना तथा कार्यदलको गठन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकाको आन्तरीक आयको अभिवृद्धिका साथै समन्वयात्मक रूपमा कार्यक्रम सँचालनका लागि सामुदायिक वन तथा अन्य सरोकारवालासँग समन्वय, सहकार्य गरिनेछ ।

यस गरिमाय सभाका सभा अध्यक्ष एंव सदस्यज्यूहरु

अन्त्यमा,यो नीति, तथा कार्यक्रम तर्जुमा प्रक्रियामा सक्रिय सहभागी भै योगदान पुर्याउने यस गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्ष, कार्यपालिका सदस्य, गाउँसभाका सदस्यहरु,गाउँपालिकामा क्रियाशिल राजनितिक दलका प्रमुख तथा प्रतिनिधिज्यूहरु प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत लगायत कर्मचारी मित्रहरु तथा सरोकारवालाहरु प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै धन्यबाद दिन चाहन्छु । कैलारी गाउँपालिकाको समग्र विकासका लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, राष्ट्रिय योजना आयोग, विकास साफेदार तथा सम्पूर्ण कैलारीवाँसी नागरिक, राजनितिक दल, नागरिक समाज,बुद्धिजीवी, प्रबुद्धवर्गबाट सदैव रचनात्मक सहयोग, सदभाव, समन्वय तथा पृष्ठपोषणको आशा र अपेक्षा गर्दै विदा हुन चाहन्छु ।

(राज समझ चौधरी)

अध्यक्ष,

कैलारी गा.पा

कैलारी गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष ज्यूबाट प्रस्तुत २०८०/०८१ को बजेट तथा कार्यक्रम

यस गरिमाय सभा अध्यक्षज्यू, तथा सभाका सदस्यज्यूहरु

१. सर्वप्रथम आजको यस गरिमाय सभामा नेपालको प्रजातान्त्रिक, लोकतान्त्रिक/गणतान्त्रिक एंवम अन्य सामाजिक आन्दोलनहरुमा आफ्नो अमुल्य जीवनको आहुती गर्ने श्रद्धेय ज्ञात अज्ञात अमर शहिदहरु प्रति हार्दिक श्रद्धान्जली एवं श्रद्धासुमन अपर्ण गर्न चाहन्छु ।

२. कैलारी गाउँपालिकाका विकासका आयम तथा गाउँपालिकामा उपलब्ध हुने श्रोत साधनको अनुमानका साथै गाउँपालिकाका अध्यक्षज्यूबाट यस सम्मानीत सभामा प्रस्तुत गरिएको नीति तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्ने गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको अनुरोध गर्दछु ।

३. कैलारी गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गर्दा गाउँपालिकाका सम्भावना तथा चुनौतीहरुको बिश्लेषण गरी समग्र कैलारी गाउँपालिकाको दिगो विकास, रोजगारी अभिवृद्धि तथा सामाजिक रूपान्तरणका कार्यक्रमहरुलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने गरी प्राप्त बजेट सिलिङ्ग र आन्तरीक आयको आँकलनका आधारमा कार्यक्रम तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गरिएको व्यहोरा यस सभामा अनुरोध गर्दछु ।

४. कैलारी गाउँपालिकाको आ.व. २०८०/०८१ को बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गर्दा कैलारी गाउँपालिकामा आ.व. २०७९/२०८० का लागि बजेट सिलिङ्ग तथा यर्थाथमा प्राप्त बजेट तथा कार्यक्रमलाई समेत अध्ययन गृही सोका आधारमा बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको समेत जानकारी गराउन चाहन्छु ।

५. कैलारी गाउँपालिका प्रादेशिक राजधानी धनगढी तथा छिमेकी राष्ट्र सँग सीमाना जोडिएको यस गाउँपालिकामा आर्थिक, भौतिक, सामाजिक, प्राकृतिक तथा मानवीय विकासका अनन्त सम्भावना रहेका छन् । बसन्ता अन्तराष्ट्रिय जैविक मार्ग, कोइलही लगायतका प्रसस्त ताल तलैया, कृषि योग्य उर्वर भूमि र सामाजिक तथा जैविक विविधता सहितको विशिष्ट पहिचान भएता पनि, सिचाई सुविधाको कमी, मल तथा वित्र विजनको सहज रूपमा उपलब्ध नहुनु, भूमिहिनको उचित व्यवस्थापन जस्ता प्रमुख सवालहरु रहेको यस

गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा सवालहरुको सम्बोधन गर्ने गरी बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरिएको सहर्ष जानकारी गराउन चाहन्छु ।

६.लोकतन्त्रको आधारभूत र बलियो संरचना मानिने, स्थानीय तहले जनकेन्द्रित विकास प्रकृयालाई संस्थागत गर्न यस गाउँपालिकाबाट आवश्यक नीति तथा विधिहरुको निमार्ण, कार्यक्रम तथा बजेटको तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, विभिन्न निकायहरुसँगको समन्वय तथा सहकार्यमा विकास क्रियाकलापहरु संचालन गरिएको यस सम्मानीत सभामा अवगत गराउन चाहन्छु । यद्यपी आवश्यक पूर्वाधार तथा मानवीय संसाधनको कमी, साथै आवश्यक ऐन, नियम, निर्देशिका, कार्यविधि, नीतिहरुको निमार्ण सगसगै निमार्ण भएका नीति नियमको कार्यान्वयन, उपलब्ध श्रोत र साधनको उच्चतम तथा न्याय सगत विनियोजन, जनपरिचालन, आयोजनाको छनौट/कार्यान्वयन/अनुगमन एवं मूल्यांकन, सामाजिक समावेशीकरणलाई संस्थागत, गरैसरकारी संघ संस्थाहरुको सहजिकरण र नियमन, संघीय तथा प्रादेशिक सरकारसँग अर्थपूर्ण साझेदारी, समन्वय र सहकार्य तथा वकालतका क्षेत्रमा साकारात्मक सहकार्यको थालनी भए पनि गाउँपालिकाका सबै क्षेत्र तथा वर्गका मागको सम्बोधन तथा निराकरणका लागि आवश्यक श्रोत साधनको उपलब्धता प्रयाप्त मात्रामा नहुँदा जनचाहना अनुरूप विकास कार्यहरु संचालन गर्न श्रोतको दिगो व्यवस्थापन गर्न आवश्यक नीति तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गर्नु पर्ने यर्थाथ यस सभामा अनुरोध गर्दै कैलारी गाउँपालिकाको यस सम्मानीत सभा अधिवेशनमा आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को बजेट, तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा हर्ष तथा गौरवान्वित भएको व्यक्त गर्न चाहन्छु ।

आदरणीय सभाका सभा सदस्य ज्यूहरु ,

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा, ५५, ५६, ५७, ५८, ५९, ६०, ६१, ६२ तथा ६३ ले गरेको प्रावधान तथा स्थानीय तहको वार्षिक बजेट तथा योजना तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४, मा भएको प्रावधान अनुसार स्थानीय तहहरुले आफ्नो क्षेत्रभित्र राजश्वका क्षेत्रहरुको पहिचान, दायरा तथा दर निर्धारण गरी स्थानीय तहमा आम्दानीका श्रोतहरुको प्रक्षेपण गरी बजेट तर्जुमा गर्नु पर्ने व्यवस्था अनुरूप कैलारी गाउँपालिकामा समेत स्थानीय तहको राजश्व परामर्श समितिले सरोकारवालासँग विभिन्न चरणमा छलफल अन्तरक्रिया गरी गाउँपालिका भित्रका विकास निमार्णका कार्यहरुलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न तथा दिगो विकासका आयाम तथा क्षेत्रलाई संस्थागत गर्दै लैजान आगामी आर्थिक वर्षका लागि कैलारी गाउँपालिकाको राजश्वका दायरा, सिमा, दर निर्धारण गरी गाउँ सभामा पेश गर्नका लागि यो बजेट तथा कार्यक्रम तयार गएको छ ।

राजश्वको मौजुदा अवस्थाको विश्लेषण

२७

कैलारी गाउँपालिकाको राजश्वको मौजुदा अवस्थाको विश्लेषण गर्दा, यस गाउँपालिकामा मुख्य आन्तरीक आयको श्रोतका रूपमा मालपोत रहेको छ । गाउँपालिकाको राजश्वको दिगो अभिवृद्धिका लागि राजश्व सुधार योजनाको निमार्ण भैसेकोमा सोको कार्यान्वयन प्रभावकारी रूपमा गर्नु पर्ने देखिन्छ । कैलारी गाउँपालिकाको आन्तरीक श्रोत व्यवस्थापनका प्रस्तुत सम्भावना रहेता पनि स्थानीय राजश्व परामर्श समितिबाट निर्धारण गरेका राजश्वका नयाँ क्षेत्र, दायरा तथा दरहरुको आधारमा कर संकलन प्रकृया समेत

प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन हुन नसकेको जानकारी समेत यस सम्मानित सभामा अनुरोध गर्न चाहन्छु । स्थानीय सरकारको अवधारणा अनुरूप गाउँपालिकामा विकासका गतिविधिहरूलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्नका लागि राजश्वका दिगो श्रोतहरुको पहिचान तथा परिचालन गरी आन्तरिक आय अभिवृद्धि गर्नु पर्ने कुरा समेत जानकारी गराउन चाहन्छु ।

कैलारी गाउँपालिकाको आन्तरिक आयको दिगो व्यवस्थापनका लागि गाउँपालिकाबाट ठेक्का व्यवस्थापन गरिएका क्षेत्रहरूबाट सँकलन गर्नु पर्ने बाँकी बक्यौदा रकमको असुलीका लागि प्रभावकारी सयन्त्र तथा अधिकार सम्पन्न कार्यदलको निर्माण तथा परिचालन गर्नु पर्ने देखिन्छ । गाउँपालिकाको राजश्वको अभिवृद्धिका लागि गाउँपालिकाबाट बहाल विटौरी कर, बजार अनुगमन कार्यलाई प्रभावकारी रूपमा लागु गर्नुका साथै सामुदायिक वन तथा निजिक्षेत्रसँगको समन्वय तथा सहकार्यलाई कार्यमूलक बनाउनु पर्ने देखिन्छ ।

सभा अध्यक्ष महोदय,

अब म यस सम्मानीत सभामा कैलारी गाउँपालिकाका कर नीतिहरु प्रस्तुत गर्न चाहन्छु ।

राजश्व नीतिहरु :

स्थानीय तहको राजश्व परामर्श समितिले यस कैलारी गाउँपालिकाको राजश्व अभिवृद्धि तथा परिचालन गर्नका लागि करका दायरा तथा श्रोतहरुको थप पहिचान गर्दै गाउँपालिकामा थप राजश्वका श्रोतहरुलाई संस्थागत गर्दै राजश्व संकलन तथा परिचालनलाई व्यवस्थित तथा प्रभावकारी बनाई दिगो तथा संस्थागत रूपमा विकासका गतिविधिहरूलाई संचालन गर्न तपशिल बमोजिमका श्रोत अभिवृद्धि तथा राजश्व संकलनका नीतिहरु अंगिकार गरीएका छन् ।

- मालपोतका दर तथा दायरा निर्धारण गर्दा कृषि उत्पादकत्व, उत्पादन लागतका साथै उत्पादित वस्तुको बजार मूल्य आदीलाई आधार मानिएको ।
- आन्तरीक आयको अभिवृद्धिका लागि करका दर तथा दायराहरुमा समयानुकूल पुर्नावलोकन गरिएको ।
- आन्तरिक आयको अभिवृद्धि तथा वित्तिय शुसासन कायम गर्नका लागि कार्यदलको गठन गर्नु पर्ने ।
- सबैभन्दा बढी राजश्व बुझाउनेलाई सभामा सम्मानीत गरिने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
- गाउँपालिकामा संघीय तथा प्रादेशिक सरकारबाट बजेट तथा कार्यक्रमको उपलब्धताका लागि आवश्यक पहल गरिनुका साथै समन्वयात्मक रूपमा संचालन गरिने नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।
- आन्तरिक आयको अभिवृद्धिका लागि कर सचेतना कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछन् ।
- आन्तरीक आयको अभिवृद्धिका लागि सङ्गोकारवालाहरु बिच अन्तरक्रिया तथा छलफल कार्यक्रम संचालन गरिनेछन् ।
- समपुरक कोषका योजनाहरु संचालन गर्नका लागि गाउँपालिकामा समपुरक कोषको स्थापना गरिनेछ ।
- आन्तरीक आयको अभिवृद्धिका लागि गाउँपालिकाले सामुदायिक वन, उपभोक्ता तथा स्थानीय नागरीक समाजसँगको समन्वयमा ताल तलैयाहरुको आयलाई गाउँपालिकाको स्वामित्वमा ल्याईनेछ ।

- कैलारी गाउँपालिकाको आन्तरीक आयको अभिवृद्धिका साथै आन्तरीक आयका दायराहरुको पहिचान गर्नका लागि गाउँपालिकाको श्रोत नक्साँकन गर्नुका साथै तालहरुको ठेक्का व्यवस्थापन प्रकृयालाई व्यवस्थित तथा बैज्ञानिक बनाउनका लागि तालहरुको EIA गरिनेछ ।
- कैलारी गाउँपालिकाको आन्तरीक आयको अभिवृद्धिका साथै गत विगतमा ठेक्का व्यवस्थापन गरिएका तालतलैया लगायत अन्य आन्तरीक आयको संकलन, श्रोतको पहिचान तथा प्रवर्द्धन लागी राजश्व सुधार कार्य योजनाको कार्यान्वयन गरिनेछ ।
- बजेट कार्यान्वयन तथा खर्च व्यवस्थापनलाई पारदर्शि बनाउनका लागि शुन्य सहनशिलताको नीति अँगिकार गरिनेछ ।

करका आधारहरु

कैलारी गाउँपालिकाको स्थानीय राजश्व परामर्श समितिले राजश्वका श्रोत, दायरा तथा दरको निर्धारण गर्दा तपशिल बमोजिमका आधारहरु लिईएकोछ ।

- स्थानीय सरकार संचालन ऐनमा भएको व्यवस्था
- मालपोत कार्यालयको मालपोतका दर
- नजिकका छिसेकी स्थानीय तहहरूले राजश्व संकलन गर्न निर्धारण गरेका करका दायरा, क्षेत्रहरु
- स्थानीय बाँसिन्दाहरुको राजश्व बुझाउन सक्ने क्षमता
- कृषि भूमिको उत्पादकत्व तथा व्यापार व्यवसायको अवस्था
- सवारी साधन तथा कृषि औजारको उपलब्धता
- सरकारी तथा सार्वजनिक सम्पत्तिको उपलब्धता
- सरोकारवालाहरुसंगको छलफल अन्तरक्रिया
- गाउँपालिकाको विकास प्रकृया तथा विकासमा अनुदान तथा साझेदारी
- गत विगतमा संकलन भएको आन्तरीक आयको अवस्था
- व्यापार व्यवसाय तथा शहरीकरणको अवस्था
- विकासका आयाम तथा वित्तिय व्यवस्थापनको अवस्था
- गाउँपालिकामा स्थापना भएको उद्योग तथा कलकारखानाको अवस्था
- भविश्यमा संचालन/स्थापना हुन सक्ने व्यापार व्यवसायको आँकलन

सभाका सभा अध्यक्ष महोदय,

अब म यस सम्मानित सभामा आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को अनुमानित आय पेश गर्दछु ।

आय तर्फ :

❖ संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने :

२९

● वित्तिय समानिकरण अनुदानमा	रु. १३,६९,००,०००/-
● राजश्व बाँडफाडमा	रु. १२,२९,८३,०००/-
● शर्सत अनुदानमा	रु. २६,४४,००,०००/-
● समपुरक अनुदान	रु. ७५,००,०००/-
● विशेष अनुदान	रु. ५५,००,०००/-

जम्मा

रु. ५३,७२,८३,०००/-

❖ प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हने :

- वित्तीय समानीकरण अनुदान
- सवारी साधन कर अनुदान(राजश्व बाँडफाड)
- समपुरक अनुदान
- बिशेष अनुदान

जम्मा

रु. १,२९,४४,०००/-
 रु. ४५,४४,०००/-
 रु. ८०,००,०००/-
 रु. ३५,००,०००/-
 रु. २,८१,८८,०००/-

गाउँपालिका आन्तरीक आमदानी

- गाउँपालिकाको आन्तरिक आय
- आन्तरीक श्रोत अ.ल्या.

जम्मा

रु. १,७५,००,०००/-
 रु. १,००,००,०००/-
 रु. २,७५,००,०००/-
 रु. ५९,२९,७९,०००/-
 रु. ५,३७,८८,०००/-
 रु. ६४,६७,५९,०००/-

**❖ गा.पा.कुल जम्मा रु. आय
❖ गैर सरकारी संघ संस्थाको कार्यक्रम
कुल जम्मा****सभाका सभा अध्यक्ष ज्यू**

अब म यस सम्मानित सभामा श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले उपलब्ध गराएको बजेट सीमा तथा अध्यक्षज्यूको नीति तथा कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्ने गरी विषयगत समितिमा भएको छलफलका तथा सुभावका साथै बजेट तथा योजना तर्जुमा समितिको बैठमा आवश्यक संसोधन परिमार्जन गाउँकार्यपालिकामा भएको निर्णयका आधारमा आगामी आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ का लागि क्षेत्रगत रूपमा बजेट तथा कार्यक्रम यस सभामा समक्ष पेश गर्दछु ।

विनियोजनतर्फ

१. शर्सत कार्यक्रम	रु. २६,४४,००,०००/-
२. सपुरक अनुदान	रु. ७५,००,०००/-
३. बिशेष अनुदान (सँघ)	रु. ५५,००,०००/-
४. समपुरक अनुदान (प्रदेश)	रु. ८०,००,०००/-
५. बिशेष अनुदान (प्रदेश)	रु. ३५,००,०००/-
६. कार्यालय सचालन/प्रशासनिक(चालु)	रु. ९,३७,२९,०००/-
७. समपुरक कोष	रु. ६,००,००,०००/-
८. भूकानी बाँकी	रु. १,००,००,०००/-
९. भूमी व्यवस्थापन (भूमी आयोग)	रु. ४९,५०,०००/-
१०. विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन(DPR) ३०	रु. २०,००,०००/-
११. अध्यक्ष कप रनिङ्ग प्रतियोगिता/खेलकुद कार्यक्रम	रु. ३२,००,०००/-
१२. क्षमता विकास तथा रोजगार कार्यक्रम	रु. १०,००,०००/-
१३. स्वास्थ्य विमाका लागि आर्थिक सहयोग	रु. ५,००,०००/-
१४. विद्युतीय सुशासन तथा सुचना प्रविधि कार्यक्रम	रु. १०,००,०००/-
१५. अध्यक्ष रोजगार कार्यक्रम	रु. १०,००,०००/-
१६. उपाध्यक्ष समावेशी कार्यक्रम	रु. २०,००,०००/-

१७. वडागत बजेट सिलिगःपुर्वाधार विकास, लक्षित वर्ग, प्रशासनिक वडाको (खाजा, ईन्चन, पत्रपत्रिका)	रु.५,९४,५०,०००/-
१७.१ वडा नं. १ को	रु. ६५,५०,०००/-
१७.२ वडा नं. २ को	रु. ६५,५०,०००/-
१७.३ वडा नं. ३ को	रु. ६५,५०,०००/-
१७.४ वडा नं. ४ को	रु. ६५,५०,०००/-
१७.५ वडा नं. ५ को	रु. ६५,५०,०००/-
१७.६ वडा नं. ६ को	रु. ६५,५०,०००/-
१७.७ वडा नं. ७ को	रु. ७०,५०,०००/-
१७.८ वडा नं. ८ को	रु. ६५,५०,०००/-
१७.९ वडा नं. ९ को	रु. ६५,५०,०००/-
१८. आर्थिक विकास समिति	रु.१,००,००,०००/-
१८.१. कृषि विकास कार्यक्रम	रु. ४५,००,०००/-
१८.२. पशु सेवा कार्यक्रम	रु. ५५,००,०००/-
१९. सामाजिक विकास समिति	रु.४,००,००,०००/-
१९.१ शिक्षामा (शैक्षिक विकास)	रु. २,२५,००,०००/-
१९.२. स्वास्थ्यमा	रु. १,०८,००,०००/-
१९.३. महिला बालबालिका तथा समाज कल्याणमा	रु. २७,००,०००/-
१९.४. खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छतामा	रु. २५,००,०००/-
१९.५. आयुर्वेद तथा वैकल्पिक चिकित्सामा	रु. १५,००,०००/-
२०. वनवातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	रु.५१,००,०००/-
२०.१ विपद व्यवस्थापन कोष	रु. ४०,००,०००/-
२०.२ वन संरक्षण, बृक्षारोपण तथा वन्यजन्य कार्यक्रम	रु.११,००,०००/-
२१. सुशासन तथा संस्थागत विकास समिति	रु. १५,००,०००/-
२२. न्यायिक समिति	रु. १५,००,०००/-
२३. बिचैयक समिति	रु. १,५०,०००/-
२४. दलित लक्षित कार्यक्रम	रु. ३,००,०००/-
२५. क्यान्टिन (चमेना गृह निर्माण)	रु. १७,००,०००/-
२६. भैपरी खर्च	रु. ५०,००,०००/-
गाउँपालिकाको कुल विनियोजन	रु. ५९,२९,७१,०००/-
गैर सरकारी संघ संस्थाको कार्यक्रम	रु. ५,३७,८८,०००/-
कुल जम्मा	रु. ६४,६७,५९,०००/-

निष्कर्ष तथा सुझावहरू:

३१

नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा स्थानीय तहको बजेट तथा योजना तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ (परिमार्जित) मा भएको प्राबधान अनुसार स्थानीय तहहरूले आफ्नो क्षेत्र भित्रको राजश्वका श्रोतहरूको पहिचान करका दायरा तथा दर निर्धारण गरी गाउँ सभामा पेश गर्नु पर्ने व्यवस्था अनुसार यस गरिमामय सभामा नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार तथा स्थानीय राजश्व परामर्श समितिले प्रक्षेपण गरेको आय तथा श्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले निर्धारण गरेको बजेट सीमाका आधारमा योजना तर्जुमा प्रकृयाका सात वटै चरणका प्रकृयाहरूलाई पालना गर्दै आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ का लागि

बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गरि पेश गरिएकोछ । गाउँपालिकाको बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा गर्दा विभिन्न सरोकारवालाहरूसँगको छलफल अन्तरक्रियाका साथै विज्ञहरूसंग समन्वय र स्थानीय राजश्व परामर्श समितिको बैठकमा भएको छलफल तथा यर्थाथका आधारमा तयार गर्ने प्रयास गरिएकोमा गाउँपालिकाको आन्तरीक आयको अभिवृद्धिका साथै प्राप्त श्रोत साधनहरूको न्यायोचित प्रयोगका लागि यस सम्मानीत सभामा तपशिल बमोजिमका सुझाव तथा निष्कर्ष समेत पेश गर्न चाहन्छ ।

- आर्थिक अनुशासनको परिपालना तथा आर्थिक मित्तव्यितालाई प्रभावकारी रूपमा लागु गर्ने
- आन्तरीक आयको अभिवृद्धिका लागि गाउँपालिकाको राजश्व शाखालाई प्रभावकारी बनाई जनशक्तिको व्यवस्थापन गर्नु पर्ने ।
- आम जनसमुदायको हितलाई सर्वोपरि राखी मालपोत कार्यालयले निर्धारण गरेको दररेट तथा गाउँपालिकाको बस्तु स्थितीका आधारमा करका दर निर्धारण गरिनु पर्ने ।
- गाउँपालिकाको क्षेत्र भित्र भएका सार्वजनिक तथा ऐलानी/पर्ती जग्गाको लगत सकलन गरी सोलाई समेत करको दायरामा त्याउन बहाल बिटौरी कर लाई प्रभावकारी रूपमा लागु गर्ने
- गाउँपालिकाकाले निर्धारण गरेका कर श्रोत, दायरा, दरलाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्न लागि कार्यदलको गठन तथा परिचालन गर्नु पर्ने ।
- आन्तरीक आयको अभिवृद्धिका लागि करका नयाँ श्रोत तथा दायराहरूको पहिचान गरी आन्तरीक आयको अभिवृद्धिमा कैलारी बाँसीको अपन्त्व शृजनाका कार्यक्रमहरू संचालन गर्ने
- स्थानीय सरोकारवालाहरूका लागि कर सचेतना तथा कर शिक्षाका कार्यक्रमहरू संचालन गर्नु पर्ने ।
- वित्तिय जोखीम न्यूनीकरण तथा सुशासन प्रवर्द्धनका कार्यक्रम संस्थागत गर्दै लैजानु पर्ने ।
- गाउँपालिकाबाट संचालन गरीने कार्यक्रमहरू समाजिक न्यायका आधारमा संचालन गर्नु पर्ने
- गाउँपालिकाको आन्तरीक आय अभिवृद्धिका लागि वार्षिक कार्य योजनाको निर्माण तथा कार्यान्वयन/पुर्नावलोकन गर्नु पर्ने ।
- राजश्व सुधार योजनाले परिलक्षित गरेका वित्तिय अनुशासनका औजारको प्रभावकारी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने ।
- जनमैत्री तथा जनमुखी सेवा प्रवाहका लागि समिक्षा, सुनुवाई तथा सार्वजनिक जवाफदेहीताका लागि शुसासनका औजारका साथै आम्दानी तथा खर्चको मध्यावधिक मूल्यांकन गर्नु पर्ने ।
- बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गर्दा समानुपातिक, समावेशीता तथा सामाजिक न्यायका आधारमा गर्नु पर्ने ।
- बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा गर्दा नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेट सिलिङ्ग तथा निकासा हुने बजेट रकमको विश्लेषण गर्नु पर्ने ।
- वित्तिय साक्षरताका साथै सार्वजनिक खर्चमा मित्तव्यीताका कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने ।
- लागतमा साभेदारी तथा दोहरोपनाको न्यूनीकरणका लागि विकास साभेदारसँग योजना तर्जुमा तथा बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्नु पर्ने ।
- गाउँपालिकाबाट कार्यान्वयन हुने कार्यक्रमहरूको दिगो तथा प्रभावकारी कार्यान्वयनका लागि लाभग्राही लगायतका अन्य सरोकारवालाहरूसँगको छलफल तथा अन्तरक्रियालाई संस्थागत गर्नु पर्ने ।

सभाका सभा अध्यक्ष महोदय,

कैलारी गाउँपालिकाको आर्थिक, सामाजिक, भौतिक पूर्वाधार, वन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन का साथै सुशासन तथा संस्थागत विकासका कार्यहरूलाई प्रभावकारी तथा दिगो रुपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि वित्तिय श्रोतहरुको दिगो पहिचान तथा परिचालन गर्नुका साथै गाउँपालिकाका कार्यहरूलाई बढी भन्दा बढी जनमुखी तथा जनमैत्री बनाउनका लागि वित्तिय जोखीम न्यूनीकरण तथा सुशासन प्रवर्द्धनका कार्यलाई संस्थागत गर्दै लैजानु पर्ने हुन्छ । गाउँपालिकाको आन्तरीक आय अभिवृद्धिका लागि राजश्व परामर्श समितिबाट सिफारिस गरिएका करका दायरा तथा दर अनुसारको कर संकलनका लागि प्रभावकारी सञ्चालनको निर्माण गर्नु पर्ने हुन्छ । गाउँपालिकाले दिगो विकासको अवधारणा अनुरूपका योजनाहरुको प्राथमिककरण गरी अल्पकालिन, मध्यकालिन तथा दिर्घकालिन योजनाहरुको छनौट गरी योजनाबद्ध रुपमा गाउँपालिका लक्ष्य, उद्देश्य तथा दृष्टिकोणलाई सहयोग गर्ने विकासका गतिविधिहरु संचालन गर्नु पर्ने देखिन्छ । त्यसैगरी गाउँपालिकाको श्रोत तथा साधानबाट संचालन गर्न नसकिने ठूला योजनाहरुको कार्यान्वयनका लागि संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारसँग समन्वय तथा सहकार्यता गर्नु पर्ने देखिन्छ । साथै समाजिक विकास तथा सामाजिक रूपान्तरणका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयनका लागि विभिन्न गैर सरकारी संघ संस्थाहरुका साथै विकास साभेदारसँगको समन्वय, सहकार्यलाई अझ व्यवस्थित तथा नतिजा मूलक बनाई कार्यक्रम संचालन गर्नु पर्ने देखिन्छ ।

सभाका सभा अध्यक्ष महोदय, अन्त्यमा,

यो बजेट, तथा कार्यक्रम तर्जुमा प्रक्रियामा सक्रिय सहभागी भै योगदान पुर्याउने यस गाउँपालिकाका गाउँसभाका अध्यक्ष, सदस्यहरु, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, स्थानीय राजश्व परामर्श समितिका सदस्य लगायत कर्मचारी मित्रहरु, तथा सरोकारवालाहरु प्रति हार्दिक आभार व्यक्तगर्दै धन्यबाद दिन चाहन्छु । यस गरिमामय कार्यक्रममा उपस्थित गाउँसभाका सदस्य, पत्रकार बन्धु लगायत अन्य उपस्थित महानुभावमा हार्दिक कृतज्ञता तथा धन्यबाद व्यक्त गर्न चाहन्छु । गाउँपालिकाको समग्र विकास तथा रूपान्तरित कैलारीका लागि नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, राजनितिक दल, विकास साभेदार तथा कैलारी गाउँपालिकाबाँसी जनसमुदायका साथै नागरीक अगुवाहरुबाट सदैव रचनात्मक सहयोग, सदभाव तथा पृष्ठपोषणको आशा र अपेक्षा गर्दै विदा हुन चाहन्छु ।

(भगवती कुमारी चौधरी)

उपाध्यक्ष

कैलारी गाउँपालिका

लिष्यागत समिति/क्षेत्र अनुसार प्रस्तावित गरिएका योजना तथा कार्यक्रमहरु :

शर्त, अनुदान

क्र.स.	कार्यक्रम	खर्च शिर्षक	बजेट(रु हजार)
२.७.१८	पशुपन्धी विकास कार्यक्रम ;		
२.७.१८.४०	कृतिम गर्भाधान मिसन कार्यक्रम	२६३३२	१,५०
२.७.१८.२४७	इपिडेमियोलोजिकल रिपोर्टिङ	२६३३२	१२
२.७.१८.३३४	महामारी, आकास्मिक रोग नियन्त्रण कार्यक्रम	२६३३२	१,००
२.७.१८.२४४	एक पालिका एक भेटनरी डाक्टर	२६३३२	५,२५

२.७.१८.३६०	आधारभूत प्रयोगशाला कार्यक्रम	२६३३२	६,१३
	जम्मा		१४,००
२.७.१३	कृषि विकास कार्यक्रम ;		
२.७.१५.६०६	आलु प्रवर्धन कार्यक्रम	२६३३२	१०,००
२.७.१५.४६९	आ.व. २०७९-०८० मा स्थापना भएका तेलहन बालि पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तरता	२६३३२	६,००
२.७.१५.४६७	आ.व. २०७९-०८० मा स्थापना भएका केरा बालि पकेट विकास कार्यक्रमको निरन्तरता	२६३३२	६,००
२.७.१५.१३०	कृषि, पशुपन्दी तथा मत्त्य तथ्यांक अध्यावधिक कार्यक्रम	२६३३२	१,००
२.७.१५.१२९	किसान सूचीकरण कार्यक्रम	२६३३२	२,४९
२.७.१५.३२८	सुचना प्रकासन तथा उन्नत वित्त उपयोग अनुगमन	२६३३२	१,५०
२.७.१५.५०२	खाद्यान्न बालीको उन्नत वित्त उपयोगमा अनुदान (धान, गहु)	२६३३२	१०,७५
२.७.१५.३२७	उन्नत वित्त वितरकलाई प्रोत्साहन अनुदान	२६३३२	१,५०
२.७.१५.३७७	मैके बालि प्रवर्धन कार्यक्रम	२६३३२	१०,००
२.७.१५.३७६	रैथाने बाली प्रवर्धन कार्यक्रम	२६३३२	५,००
२.५.७.२१	कृषि तथा पशु सेवाका एक गाउ एक प्राविधिकहरूको तलब भत्ता	२६३३२	१२,५१
१.१.२.२२	कृषिस्तात्करार	२६३३२	५,२५
	जम्मा		७२,००
२.४.१	रोजगार सेवा केन्द्र		
२.४.१.७	रोजगार सेवा केन्द्रका लागि मसलन्द	२६३३२	७८
२.७.२८.१३५	स्थानीय तहको रोजगार रणनीति तर्जुमा –अध्यावधिक – कार्यान्वयन	२६३३२	५०
२.५.७.१०	प्राविधिक सहायककोपोसाक	२६३३२	१०
२.५.७.८	प्राविधिक सहायककोतलब	२६३३२	४,५२
११.३.७.६	रोजगार सेवा केन्द्रको (कम्प्युटर, फर्निचर, क्यामरा, अन्य उपकरण)	२६३३२	२,००
२.५.७.७	रोजगार संयोजकको पोसाक	२६३३२	१०
२.७.३.७	रोजगारी सृजना (नेपाल सरकार)	२६३३२	२९,२२
२.७.३.७	रोजगार सहायकको पोसाक	२६३३२	१०
२.५.३.५	रोजगार सहायकको तलब ३४	२६३३२	४,५२
२.५.७.५	रोजगार संयोजकको तलब	२६३३२	५,६८
२.७.३.८	रोजगारी सृजना (आइ.डी. ए.)	२६३३२	२२,८९
२.७.२८.१३६	रोजगारसम्बाद मंच संचालन	२६३३२	३०
२.८.१.१०	संचालित रोजगार आयोजनाको अनुगमन	२६३३२	४५
२.७.२५.१३१	श्रमको सम्मान राष्ट्रकोअभियान क्रियाकलाप	२६३३२	६०
	जम्मा		७१,७६
२.६.४	उधमशिलाता, रोजगारीमुलक-सशक्तीकरण –शिप विकास तथा क्षमता विकास तालिम		

२.६.४.८५	गरीबी निवारणका लागी लघु उधम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिम उधमिको स्तरोन्नति, आवश्यकता पहिचानका आधारमा पुनर्तज्जगीर एडभान्स सीप बिकास तालिम कार्यक्रम	२६३३२	२,००
२.६.४.८६	गरीबी निवारणका लागी लघु उधम विकास कार्यक्रम संचालन निर्देशिका, २०७७ बमोजिमलघु उधम विकास मोडेलमानयाउधमी सिर्जना गर्ने	२६३३२	८,६०
२.६.४.१४	सम्भाव्य उत्पादनको उत्पादकत्व र बजार प्रतिस्पर्धा बृद्धि गर्नाका लागि कम्तिमा ५ जनाको समुहमा प्रविधि हस्तान्तरण	२६३३२	१,४०
	जम्मा		१२,००
२.८.१	अनुगमन, मूल्यांकन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन		
२.८.१.९	एम.आइ.एस. अपरेटर र फिल्ड सहायकको दै. भ्र.भत्ता – यातायात र इन्थन	२६३३२	५०
२.९.९.६	अन्य विविध खर्च (आयोजना, सामाजिक सुरक्षा तथा घटना दर्तासम्बन्धि विभिन्न बैठकको चियापान लगायतकोखर्च)	२६३३२	६५
२.९.९.७	अन्य विविध खर्च (चियापान लगायतकोअन्य विविध)	२६३३२	२४
२.९.७.४	एम.आइ.एस. अपरेटर र फिल्ड सहायककोपारिश्रमिक, चाडवाडखर्चतथा पोसाक खर्च	२६३३२	७,३५
२.४.१.४	मसलन्द सामान खरिद (सेवा केन्द्र)		५०
	जम्मा		९,२४
२.७.१.३	शैक्षिक कार्यक्रम		
२.७.१.३.४१	आधारभूत तह कक्षा (६-८) मा अग्रेजी, गणित र बिज्ञन विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२६३३२	२७,०९
२.७.१.३.२३	सामुदायिक विधालयका छात्रालाई निशुल्क स्यानिटरी प्याड व्यवस्थापन	२६३३२	२२,८६
२.७.१.३.४९	कोभिड १९ वाट पुगेको शैक्षिक क्षतिको परिपूर्ण तथाअन्य विपद्का समयमा सिकाइ निरंतरता कार्यक्रम	२६३३२	६,००
२.७.१.३.११	शैक्षिक पहुच सुनिश्चितता, अनौपचारिक तथा बैकल्पिक शिक्षा कार्यक्रम(परम्परागतविधालय,बैकल्पिक विधालय साक्षरता र निरंतार शिक्षाका कार्यक्रम)	२६३३२	७,५०
२.७.१.३.४०	माध्यामिकतह तह कक्षा (६-८) मा अग्रेजी, गणित र बिज्ञन विषयमा शिक्षण सहयोग अनुदान	२६३३२	३४,०८
२.७.१.३.३०२	शैक्षिक सुशासनका लागि स्थानात् क्षमता विकास, विद्यार्थी परिक्षण मूल्यांकन, शिक्षकमेन्टरिग तथा विधालय सुपरिवेक्षण	२६३३२	१२,१४
२.७.१.३.१३	विधालय शैक्षिक गुणस्तर सुदृढिकरण एव कार्य सम्पादनमा आधारित प्रोत्साहन अनुदान	२६३३२	८८,००
२.७.१.३.१०	विधालय संचालन तथा व्यवस्थापन अनुदान	२६३३२	२९,८०
२.७.१.३.५०	पर्तिविद्यार्थीलागतका आधारमा सिकाइ सामाग्री तथा डिजिटल सिकाइ सामाग्री व्यवस्थापनका लागि विद्यालयलाई अनुदान		३६,१६
१.१.४	अस्थायी शिक्षक		
१.१.४.१	प्रारम्भिक बालविकास सहजकर्ताहरुको पारिश्रमक तथा	२६३३२	१,७३,४८

	विद्यालय कर्मचारी व्यवस्थापन अनुदान		
२.७.१४	खेलकुद		
२.७.१४.१	राष्ट्रपति रनिगशिल्ड प्रतियोगिता (स्थानीय तह स्तरीय)	२६३३२	१,००
७.२.१	आधारभूत		
७.२.१.१.	सार्वजनिक विद्यालयमा अध्ययनरत विद्यार्थीका लागि छात्रवृत्ति(आवासीय तथा गैरआवासीय)	२६३३२	११,१५
२.७.११	खाद्यान्न – दिवाखाजा –पोषिक आहार वितरण		
२.७.११.११	तोकिएकाविद्यार्थीको दिवा खाजाका लागि विद्यालयलाई अनुदान	२६३३२	९८,५५
२.७.८	प्रशिक्षण		
२.७.८.३९४	CTEVTको मापदण्ड बमोजिम सामुदायिक विद्यालयमा प्राविधिक शिक्षा संचालन अनुदान	२६३३२	७,००
१.१.३	स्थायी शिक्षक		
१.१.३.४.	माध्यामिक तहको स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहत अनुदान शिक्षकका लागि तलव भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तर्गतका शिक्षक –कर्मचारी प्राविधिक धार समेत)	२६३३२	२,५३,००
१.१.३.३	आधारभूत तहको स्वीकृत दरवन्दीका शिक्षक, राहतअनुदान शिक्षकका लागि तलव भत्ता अनुदान (विशेष शिक्षा परिषद अन्तर्गतका शिक्षक –कर्मचारी समेत)	२६३३२	९,५९,००
२.४.६	नि ;शुल्कपाठ्यपुस्तक आधारभूत तह		
२.४.६.१	सार्वजनिक विद्यालयका विद्यार्थीहरुका लागि निशुल्क पाठ्यपुस्तक अनुदान	२६३३२	४९,१९
	जम्मा		१८,१६,००
१.१.१	स्वास्थ्य		
१.१.१.८८	स्थानीय तहका स्वास्थ्य शाखा ,स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र,अस्पताल तथा आयुर्वेद औषाधालयमा कार्यरत स्थायी कर्मचारीहरुको स्वीकृत दरवन्दी अनुसारको तलव , महागी भत्ता र पोशाक भत्ता	२६३३२	४,०३,००
२.७.२२.१०२९२	आकस्मिक अवस्था औषाधि एव ल्याव सामाग्री ढुवानी , रेकडिंग तथा रिपोर्टिङका लागि फर्म, फर्मेटछपाई, इ.टि.बि .रजिस्टर अव्यावाधिक, विश्व धन्यवादोग दिवस सम्बन्धि कार्यक्रम ,स्थलगत अनुशिक्षण तथा सुपरिवेक्षण कार्यक्रमको अर्ध वार्षिक समिक्षा तथा कोहार्ट विश्लेषण	२६३३२	१,४०
२.७.२२.१०६२७	स्थानीय तह तर्फ मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम अन्तरगत आमा सुरक्षा, गार्भावती उत्प्रेरणा सेवा, रक्तसंचार, न्यानो झोला, निशुल्क गर्भपतन र नवजात शिशुको निशुल्क उपचार	२६३३२	२९,१५
२.७.२२.१०७९९	स्थानीय तह मार्फत मातृ तथा नवशिशु कार्यक्रम	२६३३२	१३,५४
२.७.२२.१०७९४	नियमित खोप सुदृढिकरण,, पूर्ण खोप सुनिश्चिता र दिगोपना, एफ.आइ.पी भी खोपबाट बचाउन सकिने रोगहरुको नमुना संकलन, निगरानी तथा व्यवस्थापन , सरसफाई प्रवर्द्धन	२६३३२	२,३०

	कार्यक्रमको समिक्षा र सुधार्योजना आध्यावाधिकका लागि १ दिने गोष्ठी , पूर्ण खोप वडा, पालिका सुनिश्चिताका लागि खोप समन्वय समिति तथा जनप्रतिनिधिहरुको अभिमुखीकरण, वडामा घरधुरी सर्वेक्षण, भेरिफिकेसन, अनुगमन, तथा प्रमाणीकरण का लागि व्यवस्थापन खर्च		
२.७.२२.६७	राष्ट्रिय महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रम (पोसाक, प्रोत्साहन, यातायात खर्च, र दिवस खर्च समेत)	२६३३२	२८,००
२.७.२२.१०७७५	किटजन्य रोग नियन्त्रण कार्यक्रमको अनुगमन एव मुल्याकन तथा किटजन्य रोगको नियन्त्रणका लागि बहुनिकाय आन्त्रक्रिया तथा दुवानी समेत (औलो कालाजार)	२६३३२	३०
२.७.२२.१०७९१	किसोरकिसोरी स्वास्थ्य सेवा	२६३३२	७९
२.२२.७.१०८१०	पोषण विशेष कार्यक्रम	२६३३२	४,७६
२.२२.७.१४२४	पालिका स्तरमा स्वास्थ्य स्थाहरुको मासिक बैठक , स्वास्थ्यका कार्यक्रमको डाटा भेरिफिकेसन एव गुणस्तर सुधारका साथै अर्ध एव बार्षिक समिक्षा	२६३३२	२,००
२.२२.७.१४२१	आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाका लागि औषधि खरिद	२६३३२	१२,८७
२.२२.७.१०२९५	कम्युनिटी इट्स कार्यक्रम संचालन र स्वास्थ्य महिरुलाई क्षय रोग मोडुलर तालिम	२६३३२	६०
२.२२.७.१०८०६	समुदायमा क्षयरोग सम्बन्धि अभिमुखीकरण एव घरदैलो क्षयरोग खोजपहिचान कार्यक्रम,क्षयरोगका जोखिम समुह तथा स्वास्थ्य सेवाको पहुच कम भएका समुदायमा सकृय क्षयरोगखोजपडताल कार्यक्रम,घरपरिवारका सदस्यहरुको सम्पर्क परिक्षण,एव ५ वर्ष मुनिका बालबालिकामा क्षयरोग रोकथाम सम्बन्धि टि .पी.टि. कराक्रम	२६३३२	१,००
२.२२.७.१०७९०	परिवार योजना सेवा	२६३३२	१,८२
२.२२.७.१६५३	CBIMNCIकार्यक्रम (कार्यक्रम समिक्षा, स्थलगत अनुशिक्षण, समता तथा पहुच कार्यक्रम	२६३३२	३,४०
२.२२.७.१०५०४	प्रजननरुगणना कार्यक्रम	२६३३२	८५
२.२२.७.१०७९३	स्थानीय तहको साझेदारीमा कोभिड १९ विरुद्ध खोप अभियानमा बुस्टर खोप समेत संचालन पालिका-वडावाट खोप केन्द्रस्तरमा सुपरिवेक्षण तथा दादुरा रुवेलाको खोप अभियान संचालन एव व्यवस्थापङ्क्ति लागि पालिका-वडा खोपसमितिको अभिमुखीकरण र गोष्ठी	२६३३२	२,३९
२.२२.७.१४२२	स्वास्थ्य चौकी (आधारभूत स्वास्थ्य सेवा केन्द्र) कोन्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यक्रम (अभिमुखीकरण, फलोअप,अनुगमनतथा सिद्धिधिकरण)	२६३३२	१,१३
२.७.२५.३१५	(विशेष अनुदान सँघ) ; सिकलसेल एनिमिया न्यूनिकरण सम्बन्धि कार्यक्रम	२६३३३	५५,००
२.७.२७.१	विश्व रक्तचापदिवस तथा आत्महत्या न्यूनीकरण दिवस मनाउने तथा महिला सामुदायिक स्वास्थ्य स्वयंसेविकालाई नसर्ने तथा मानसिक स्वास्थ्य सम्बन्धि अभिमुखीकरण	२६३३२	७०

१.१.१.८९	आयुर्वेद सेवा कार्यक्रम (आयुर्वेद औषधलय)	२६३३२	६,००
	जम्मा		५,७१,००
२.७.१६	खाद्य तथा पोषण कार्यक्रम		
२.७.१६.१	पोषणसंबेदनशील(खानेपानी, सरसफाइ, कृषि, पशुसेवा, महिला तथा बालबालिका, शिक्षा र शासकीय प्रवन्ध क्षेत्रका कार्यक्रम संचालन)	२६३३२	१,५०
२.७.१६.१	पोषण विशेष(स्वास्थ्य) क्षेत्रका कार्यक्रम संचालन		१,५०
	जम्मा		३,००
११.४.२	अन्य सार्वजनिक निर्माण		
११.४.२२.१२८९३	सडकपुर लोहरपुर रोड (समपुरक अनुदान सँघ)	२६३३४	७५,००
११.४.८.३११८	लक्णड, सिम्रानापारीझो.पु., घुराहा, कैलारी	२६३३६	३५,००
११.४.२२.११८०६	बसन्ता स्कूलको गेट देखि फूलपातीको घरहुँदै नारायणपुर मोहनपुर भुइयाफाटासडक स्तारोउन्नति योजना, कैलारी ७, निर्वाचन क्षेत्र न. ३, कैलारी गा.पा. वाड न.७	२६३३६	२५,००
११.४.२२.१३८२२	कैलारी गा.पा. ७, रामपुर र भुइयाफाटा ढल निकास र सडक निर्माण	२६३३६	२५,००
११.४.२२.१४२१९	पालिका अन्तर्गत निर्माणाधीन ५-१०-१५ शैया आधारभूत अस्पतालकोसृजित दायित्वभुक्तानी	२६३३६	३५,००
११.४.२२.५९००	नवीकरणीय उर्जा प्रविधि जडान (बायोग्रास, विधुतिय चुलो, सुधारिएको चुलो, सौर्य उर्जा)	२६३३६	१०,००
	समपुरक अनुदान(प्रदेश)		८०,००
	गोवरैला पलिया रतनपुर १ किमी सडक कालोपत्रे		४०,००
	धर्मापुर घुराहा पुल देखि मनाउ सम्म १ किमी सडक कालोपत्रे		४०,००
	विशेष अनुदान(प्रदेश)		३५,००
	स्थानीय थारु भाषा पठनपाठन शिक्षण सहयोग कार्यक्रम		३५,००
	जम्मा		३२,०००
	शर्सतको जम्मा		२८,८९,००

वित्तीय समानीकरण, राजश्व बाडफाड, आन्तरिक आय तर्फ :

क्र.स.	कार्यक्रमको नाम	₹	श्रोत	बजेट(रु हजार)	कैफियत
१	समपुरक कोष		समानीकरण अनुदान संघीय, राजश्व बाडफाड संघीय, समानीकरण अनुदान प्रदेश	६,००,००	
२	भुक्तानी वाकी		आन्तरिक आय	१,००,००	
३	भुमि व्यवस्थान(भुमि आयोग)		राजश्व बाडफाड संघीय	४९,५०	
४	विस्तृत परियोजना प्रतिवेदन		राजश्व बाडफाड संघीय	२०,००	

५	अध्यक्ष कप रनिंग प्रतियोगिता(खेलाकुद कार्यक्रम)	राजश्व बाडफाड संघीय	३२,००		
६	क्षमता विकास तथा रोजगार कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	१०,००		
७	स्वास्थ्य बिमाका लागि आर्थिक सहयोग	राजश्व बाडफाड संघीय	५,००		
८	विधुतीय सुशासन तथा सुचना प्रविधि	राजश्व बाडफाड संघीय	१०,००		
९	अध्यक्ष स्वरोजगार कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	१०,००		
१०	उपाध्यक्ष समावेसी कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	२०,००		
११	<u>बडागत बजेट सिलिंग:</u> पूर्वाधार विकास +लक्षित कार्यक्रम+ बडाको प्रशासनिक + अन्य		५,९४,५०		
११.१	बडा न. १ का लागि		६५,५०		
११.१.१	प्रशासनिक / कार्यालय संचालन	आन्तरिक आय	३,००		
११.१.२	लक्षित वर्ग कार्यक्रम	आन्तरिक आय	१२,००		
११.१.३	बडा कार्यालय र स्वास्थ्य केन्द्रमा स्तनपान कक्ष	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००		
११.१.४	पत्रपत्रिका तथा सुचना सम्प्रेषण	राजश्व बाडफाड संघीय	५०		
११.१.५	सडक स्तरोन्नती	समानीकरण अनुदान संघीय	१५,००		
११.१.६	सडक मर्मत तथा ग्रामेल	समानीकरण अनुदान संघीय	१०,००		
११.१.७	होमपाइप खरिद	समानीकरण अनुदान संघीय	४,००		
११.१.८	खानेपानी	समानीकरण अनुदान संघीय	३,००		
११.१.९	काडेतार खरिद	राजश्व बाडफाड संघीय	३,००		
११.१.१०	राधाकृष्ण मन्दिर गेट निर्माण	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००		
११.१.११	मझरा चर्चा मर्मत सम्भार	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००		
११.१.१२	छिमानन्द आ. बि. मा माटो पटान	राजश्व बाडफाड संघीय	२,००		
११.१.१३	वनदेवी प्रा.बि.मा छाना अनुदान	समानीकरण अनुदान संघीय	८०		
११.१.१४	हसुलिया बजार व्यवस्थापन तथा लाइट जडान	राजश्व बाडफाड संघीय	२,००		
११.१.१५	विपद व्यवस्थापनमा	राजश्व बाडफाड संघीय	२,००		
११.१.१६	हिमशिखर क्लबको घर मर्मत	२९	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००	
११.१.१७	बिसनपुर गोल घर पर्खालि मर्मत	समानीकरण अनुदान संघीय	१,५०		
११.१.१८	आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र र गाउँघर क्लिनिकका टेबुल कुर्सी	समानीकरण अनुदान संघीय	५०		
११.१.१९	विभिन्न चाडपर्व विशेष तथा अन्य कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,२०		
११.१.२०	बडा छात्रवृत्ति कोष	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००		
११.२	बडा न. २ का लागि		६५,५०		
११.२.१	प्रशासनिक / कार्यालय संचालन	आन्तरिक आय	३,००		
११.२.२	होम पाइप खरिद तथा जडान	समानीकरण अनुदान संघीय	१०,००		

११.२.३	जनकल्याण नि.मा.वि. मा माटो पटानी	समानीकरण अनुदान संघीय	२,५०	
११.२.४	सरस्वती प्रा.वि. को पर्खाल निर्माण	समानीकरण अनुदान संघीय	२,५०	
११.२.५	दोड्गुरुः कुलोमा झोलुगे डुड निर्माण	समानीकरण अनुदान संघीय	२,५०	
११.२.६	बसौटी गाउँको विभिन्न सडक ग्रामेल	समानीकरण अनुदान संघीय	३,००	
११.२.७	लक्कडको विभिन्न बाटोहरु ग्रामेल	समानीकरण अनुदान संघीय	२,००	
११.२.८	रा.मा.वि . विचैपुरको लक्कडको खेल मैदान मर्मत	समानीकरण अनुदान संघीय	१,५०	
११.२.९	रामपुर जनक खनालको घर देखि उत्तर रागी राम चौधुरीको घर सम्म सडक ग्रामेल	समानीकरण अनुदान संघीय	२,००	
११.२.१०	रामपुर भागीराम कामीको घर देखि गोपाल भूलको घर सम्म बाटो ग्रामेल	समानीकरण अनुदान संघीय	१,५०	
११.२.११	मझरा गाउँको किलिनक घर निर्माण	आन्तरिक आय	१,००	
११.२.१२	महिमा ए जी चर्च मण्डली मर्मत	समानीकरण अनुदान संघीय	२,००	
११.२.१३	उजेली सेमर सडक स्तरोन्नती	समानीकरण अनुदान संघीय	२०,००	
११.२.१४	युवा तथा खेलकुद कार्यक्रम	आन्तरिक आय	१,००	
११.२.१५	महिला आयआर्जन कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	७५	
११.२.१६	दलित आयआर्जन कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	७५	
११.२.१७	भलम्साहरुको खाजा तथा संचार	आन्तरिक आय	७२	
११.२.१८	अपाइनगता आयआर्जन कार्यक्रम	आन्तरिक आय	५०	
११.२.१९	बालबालिका तथा स्तनपान कक्ष सामग्री खरिद	आन्तरिक आय	७५	
११.२.२०	मुक्त कम्लरी कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	२०	
११.२.२१	महिला स्वयम सेविका सम्मान कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	३०	
११.२.२२	जेष्ठ नागरीक सम्मान कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	७०	
११.२.२३	दोंदपीडीत, शहिद परिवार, अल्पसंख्यकका लागि कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	२०	
११.२.२४	लागूऔषध दुर्बेसन न्यूनीकरण कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	५०	
११.२.२५	एकल पुरुष खाजा तथा संचार	राजश्व बाडफाड संघीय	४८	
११.२.२६	४० सास्कृतिक कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००	
११.२.२७	कृषि तथा पशु सामग्री खरिद तथा व्यवस्थापन	राजश्व बाडफाड संघीय	२,००	
११.२.२८	तरकारी संकलन केन्द्र माटो पटान	राजश्व बाडफाड संघीय	२०	
११.२.२९	वडाको आवश्यकता अनुसार विविध	राजश्व बाडफाड संघीय	१,९५,	
११.३	वडा न. ३ का लागि		६५,५०	
११.३.१.	प्रशासनिक / कार्यालय संचालन	आन्तरिक आय	३,००	
११.३.२.	लक्षित वर्ग कार्यक्रम	आन्तरिक आय	१३,५०	
११.३.३	भौतिक पूर्वाधार बिकास (सडक स्तरोन्नती, सडक ग्रामेल, जैविक तथा भौतिक तटबन्धन, भवन	समानीकरण अनुदान संघीय	२७,५०	

	निर्माण , माटो पटानी लगायतका भौतिक पूर्वाधार विकासका योजनाहरु		
११.३.४	वन तथा वातावरण विकासमा	राजश्व बाडफाड संघीय	१४,५०
११.३.५.	मर्मत तथा भैपरीमा	राजश्व बाडफाड संघीय	७,००
११.४	बडा न. ४ का लागि		६५,५०
११.४.१	प्रशासनिक / कार्यालय संचालन	आन्तरिक आय	३,००
११.४.२	लक्षित वर्ग कार्यक्रम	आन्तरिक आय	१६,७०
११.४.३	पूर्वाधार विकासमा	समानीकरण अनुदान संघीय	३२,५०
११.४.४	बनबातावरण तथा विपद व्यवस्थापन	राजश्व बाडफाड संघीय	३,००
११.४.५	शिक्षा,स्वास्थ्य तथा खानेपानी	राजश्व बाडफाड संघीय	५,३०
११.४.६	कृषि विकास	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००
११.४.७	बडाको आवश्यकता अनुसार अन्य विविध, भैपरी	राजश्व बाडफाड संघीय	४,००
११.५	बडा न. ५ का लागि		६५,५०
११.५.१.	प्रशासनिक / कार्यालय संचालन	आन्तरिक आय	३००
११.५.२	लक्षित वर्ग कार्यक्रम	आन्तरिक आय	१२,००
११.५.३	विभिन्न दिवसीय कार्यक्रम	आन्तरिक आय	१,००
११.५.४	भौतिक पूर्वाधार क्रमागत सडक स्तरोन्नती,	समानीकरण अनुदान संघीय	१५,००
११.५.५	सडक ग्रामेल	समानीकरण अनुदान संघीय	७,००
११.५.६	अधुरो सुरक्षित भवन निर्माण , नया मनिकापुर	समानीकरण अनुदान संघीय	४,००
११.५.७	होमपार्ईप खरिद	समानीकरण अनुदान संघीय	४,००
११.५.८	देउथान निर्माण	समानीकरण अनुदान संघीय	६,००
११.५.९	अधुरो पर्खालि निर्माण, विसनपुर	समानीकरण अनुदान संघीय	३,००
११.५.१०	शिव मन्दिर, गोबरैला माटो पटानी	समानीकरण अनुदान संघीय	५०
११.५.११	आराधना चर्चाको इयाल ढोका निर्माण	समानीकरण अनुदान संघीय	५०
११.५.१२	काटे तार खरिद	समानीकरण अनुदान संघीय	२,००
११.५.१३	गाउघर क्लिनिक व्यवस्थापन	४१ राजश्व बाडफाड संघीय	५०
११.५.१४	लोक सेवा तयारी कक्षा	राजश्व बाडफाड संघीय	२,००
११.५.१५	लघु उद्दीहरुको स्तरोन्नती	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००
११.५.१६	मर्मत सम्भार तथा अन्य बडाको अनुसारका	राजश्व बाडफाड संघीय	४,००
११.६	बडा न. ६ का लागि		६५,५०
११.६.१	प्रशासनिक / कार्यालय संचालन	आन्तरिक आय	३,००
११.६.२	लक्षित वर्ग कार्यक्रम	आन्तरिक आय	१३,००
११.६.३	दिवसीय कार्यक्रम	आन्तरिक आय	१,००
११.६.४	पत्रपत्रिका तथा सुचना सम्प्रेषण	राजश्व बाडफाड संघीय	५०
११.६.५	सडक स्तरोन्नती	समानीकरण अनुदान संघीय	१५,००

११.६.६	सडक मर्मत तथा ग्रामेल	समानीकरण अनुदान संघीय	१०,००	
११.६.७	बनाकटटा सुर्मि जाने वाटो र बेनौली बनाकटटा जोडने नया वाटोमा होमपाइप कल्भर्ट	समानीकरण अनुदान संघीय	५,००	
११.६.८	जानकी मा.बि बनाकटटा साइकलमा स्टेन्ड	राजश्व बाडफाड संघीय	१,५०	
११.६.९	अधुरो वडा कार्यालय घेरवार	समानीकरण अनुदान संघीय	६,००	
११.६.१०	गोर बहादुर वि.क. को खेत नजिक झलारी नालामा जैविक तटबन्धन	समानीकरण अनुदान संघीय	१,००	
११.६.११	सुर्मिमा अधुरो मन्दिर निर्माण	समानीकरण अनुदान संघीय	२,००	
११.६.१२	वडा कार्यालय र स्वास्थ्य केन्द्रमा स्तनपान कक्ष	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००	
११.६.१३	खरेटी गोविन्दपुरमा बैठक हल निर्माण	समानीकरण अनुदान संघीय	२,००	
११.६.१४	नाथुनिया तालको मन्दिर जाने पुल मर्मत	राजश्व बाडफाड संघीय	३०	
११.६.१५	कृषि सम्बन्धि तालिम तथा बिउ खरिद	राजश्व बाडफाड संघीय	१,५०	
११.६.१६	काडेतार खरिद	राजश्व बाडफाड संघीय	२,००	
११.६.१७	वडाको भैपरी तथा अन्य विविध	राजश्व बाडफाड संघीय	७०	
११.७	वडा न. ७ का लागि		७०,५०	
११.७.१	प्रशासनिक		३,००	
११.७.१.१	जनप्रतिनिधि खाजा नास्ता	आन्तरिक आय	१,२०	
११.७.१.२	इन्थन	आन्तरिक आय	१,३०	
११.७.१.३	आर्थिक सहयोग	आन्तरिक आय	५०	
११.७.२	लक्षित वर्ग कार्यक्रम	आन्तरिक आय	१०,००	
११.७.३	सडक ग्रामेल	समानीकरण अनुदान संघीय	४,००	
११.७.४	डी.पी.आर.	राजश्व बाडफाड संघीय	७,००	
११.७.५	बुटकौहावा प्रा. बि. विपतापुर पर्खालि निर्माण	समानीकरण अनुदान संघीय	३,५०	
११.७.६	मोहनपुर कल्भर्ट निर्माण	समानीकरण अनुदान संघीय	२,००	
११.७.७	रतनपुर कोठार घर अधुरो भवन निर्माण	समानीकरण अनुदान संघीय	५,००	
११.७.८	शिवपुर सामुदायिक घर मर्मत	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००	
११.७.९	छटकपुर सामुदायिक घर मर्मत	राजश्व बाडफाड संघीय	२,५०	
११.७.१०	तिघरी साझा घर निर्माण	समानीकरण अनुदान संघीय	३,००	
११.७.११	हुलाकी राजमार्ग देखि क्लबको घर सम्म वाटो स्तरोन्नती, रामपुर	समानीकरण अनुदान संघीय	१३,००	
११.७.१२	रामजानकी मन्दिर निर्माण, रामपुर	समानीकरण अनुदान संघीय	६,००	
११.७.१३	जनता नमुना आ.बि. रामपुर पर्खालि निर्माण ४२	राजश्व बाडफाड संघीय	४,००	
११.७.१४	राष्ट्रिय आ. बि. बसन्ता पर्खालि निर्माण	राजश्व बाडफाड संघीय	३,००	
११.७.१५	भुइयाफाटा पुरानो स्कुल देखि रामपुर सम्म सडक बत्ति जडान	राजश्व बाडफाड संघीय	५०	
११.७.१६	सडक ग्रामेल हौसलपुर	राजश्व बाडफाड संघीय	५०	
११.७.१७	हौसलपुर काडे तार	राजश्व बाडफाड संघीय	५०	
११.७.१८	मानव धर्म झ्याल ढोका मर्मत	राजश्व बाडफाड संघीय	१००	
११.७.१९	उच्च तथा गहिरो नल्का	राजश्व बाडफाड संघीय	१००	
११.८	वडा न. ८ का लागि		६५,५०	
११.८.१	प्रशासनिक / कार्यालय संचालन	आन्तरिक आय	३,००	

११.८.२	गुराँस कृषक समुह तरकारी खेती कार्यक्रम	आन्तरिक आय	१,००	
११.८.३	कृषि तालिम कार्यक्रम	आन्तरिक आय	१,५०	
११.८.४	पशुपालन तालिम	आन्तरिक आय	१,५०	
११.८.५	ब्याडमिन्टन खेल मैदान (कोर्ट) निर्माण (लक्ष्मी.मा.वि.मा)	आन्तरिक आय	५०	
११.८.६	जेष्ठ नागरिक , एकल , अपाङ्गता , दलित बालबालिका, शहिद परिवार र अन्य सम्मान	आन्तरिक आय	३,००	
११.८.७	नारी दिवस	आन्तरिक आय	४२.४	
११.८.८	भलमन्सा खाजा तथा संचार	आन्तरिक आय	५७.६	
११.८.९	स्वयम सेविका कार्यक्रम	आन्तरिक आय	४०	
११.८.१०	बालबालिका शैक्षिक सुधार कार्यक्रम(नवदीप प्रा.वि. प्रतापुर)	आन्तरिक आय	१,००	
११.८.११	दलित कार्यक्रम (बाग्वा पालन)	आन्तरिक आय	६०	
११.८.१२	लोकसेवा कक्षा संचालन	आन्तरिक आय	२,००	
११.८.१३	नेतृत्व विकास तालिम	आन्तरिक आय	१,००	
११.८.१४	प्रतापुर देखि रामपुर गाउ सम्म सडक स्तरोन्नती,	समानीकरण अनुदान संघीय	१५,००	
११.८.१५	कुटीटोल झो. पु. नजिक जैविक तटबन्धन	समानीकरण अनुदान संघीय	८,००	
११.८.१६	बडा न. ८ का सडक ग्रामेल तथा मर्मत	समानीकरण अनुदान संघीय	५,००	
११.८.१७	दुधिया देखि वनकन्द्री जाने बाटोमा हुम्पाईप जडान	समानीकरण अनुदान संघीय	५,००	
११.८.१८	शुद्धखानेपानी कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	३,००	
११.८.१९	सोनबरुवा नालामा कोठेपुल निर्माण	राजश्व बाडफाड संघीय	८,००	
११.८.२०	अखुवा सहकारी सम्पादन माटो पटानी	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००	
११.८.२१	रोशनी सहकारी सम्पादन माटो पटानी	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००	
११.८.२२	बडाको आवश्यकता अनुसार अन्य विविध	राजश्व बाडफाड संघीय	३,००	
११.९	बडा न. ९ का लागि		६५,५०	
११.९.१	प्रशासनिक / कार्यालय संचालन	आन्तरिक आय	३,००	
११.९.२	लक्षित वर्ग कार्यक्रम	आन्तरिक आय	१०,००	
११.९.३	मर्मत सम्भार बडा न.९ का सबै टोलमा ग्रामेल	समानीकरण अनुदान संघीय	१०,००	
११.९.४	जनता मा.वि. गदरियामा सरस्वती मन्दिर निर्माण	समानीकरण अनुदान संघीय	६,००	
११.९.५	जनता मा.वि. गदरिया साइकल स्टेन्ड निर्माण	राजश्व बाडफाड संघीय	२,५०	
११.९.६	जनता मा.वि. गदरिया कम्पाउण्ड घेरावार ४२	राजश्व बाडफाड संघीय	३,००	
११.९.७	बाड न. ९ भित्र पर्ने बाटो दिगो रूपमा बनाउने	समानीकरण अनुदान संघीय तथा राजश्व बाडफाड संघीय	३१,००	
१२	आर्थिक विकासमा		१,००,००	
१२.१	कृषि विकास कार्यक्रम		४५,००	
१२.१.१.	कृषिमा विधुतिकरण	राजश्व बाडफाड संघीय	१०,००	
१२.१.२.	माटो परिक्षण कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड प्रदेश	५,००	
१२.१.३.	विषादी तथा सुक्ष्म खाध तत्व कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड प्रदेश	७,००	
१२.१.४.	विभिन्न कृषि तालिम	राजश्व बाडफाड प्रदेश	१०,००	
१२.१.५.	माटो सुधार कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड प्रदेश	१०,००	

१२.१.६	स्थागत विकास	राजश्व बाडफाड प्रदेश	३,००	
१२.२	पशुसेवा कार्यक्रम		५५,००	
१२.२.१	औषधी खरिद तथा वितरण	राजश्व बाडफाड संघीय	२३,००	
१२.२.२	खोप कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	६,००	
१२.२.३	पशु स्वास्थ्य शिविर	राजश्व बाडफाड संघीय	४,००	
१२.२.४	बाख्ता पालन तालीम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,९८	
१२.२.५	कुखुरा पालन तालीम	राजश्व बाडफाड संघीय	६४.५	
१२.२.६	बंगुर पालन तालीम	राजश्व बाडफाड संघीय	६४.५	
१२.२.७	भैसी पालन तालीम	राजश्व बाडफाड संघीय	६६	
१२.२.८	बर्षे तथा हिउदे घसको विउ वितरण	राजश्व बाडफाड संघीय	९,००	
१२.२.९	खोर निर्माण	राजश्व बाडफाड संघीय	३,००	
१२.२.१०	बडिजो क्यास्ट्रोतर खरिद	राजश्व बाडफाड संघीय	१,९५	
१२.२.११	सर्जिकल सामाग्री खरिद	राजश्व बाडफाड संघीय	३०	
१२.२.१२	शाखा व्यवस्थापन, अनुगमन, स्थागत विकास	राजश्व बाडफाड संघीय	३,८२	
१३	सामाजिक बिकासमा		४,००,००	
१३.१	शिक्षा (शैक्षिक बिकासमा)		२,२५,००	
१३.१.१	कक्षा ८ को परिक्षा संचालन तथा व्यवस्थापन	राजश्व बाडफाड प्रदेश	३,८०	
१३.१.२	कक्षा ८ मा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउनेलाई छात्रवृत्ति	राजश्व बाडफाड प्रदेश	२०	
१३.१.३	असहाय, टुडुरा, लक्षित, तथा अन्य बाललिकालाई शैक्षिक सामाग्री सहयोग	राजश्व बाडफाड प्रदेश	३,००	
१३.१.४	शैक्षिक व्यवस्थापन (अभिमुखीकरण, भर्ना अभियन शैक्षिक क्यालेन्डर, शिक्षा समिति बैठक, शाखा संचालन, प्र.अ. बैठक, अन्तरक्रिया, क्षमता विकास)	आन्तरिक आय	९,८०	
१३.१.५	मा.वि. विद्यालय अतिरिक्त क्रियाकलाप	राजश्व बाडफाड प्रदेश	१,५०	
१३.१.६	स्थानीय पाठ्यक्रम १-८ को सन्दर्भ सामग्री, १-२ को कार्य पुस्तक निर्माण, सन्दर्भ सामग्री, छपाई	राजश्व बाडफाड प्रदेश तथा आन्तरिक आय	६,००	
१३.१.७	विद्यालयहरूलाई IEMIS कार्यशाला	आन्तरिक आय	७०	
१३.१.८	विद्यालय कर्मचारी, बलाविक्स शिक्षक र सामुदायिक सिकाइ केन्द्रका सहजकर्ता पारिश्रमिक	आन्तरिक आय तथा समानीकरण अनुदान संघीय	१,१२,५१	
१३.१.९	स्थानीय भाषा शिक्षकलाई पारिश्रमिक	राजश्व बाडफाड संघीय	६४,०९	
१३.१.१०	माध्यामिक विद्यालय कक्षा ९-१० शिक्षकलाई शिक्षण सहयोग अनुदान	राजश्व बाडफाड संघीय	२३,४०	
१३.२	स्वास्थ्यमा		१,०८,००	
१३.२.१	ल्याब सेवाका लागि उपकरण, केमिकल र सामाग्री	राजश्व बाडफाड संघीय	५,८०	
१३.२.२	नसर्ने कडा रोग पहिचान जाच शिविर संचालन	राजश्व बाडफाड संघीय	३,७५	
१३.२.३	प्रजनन स्वास्थ्य तथा पाठेघर चेकजाच शिविर	राजश्व बाडफाड संघीय	२,७५	
१३.२.४	दिर्घरोग (ब्लडप्रेसर, सुगर, COPD मानसिक रोग) का लागि अत्यावस्यक औसाधि तथा सामाग्री	राजश्व बाडफाड संघीय	१३,००	
१३.२.५	९८ प्रकारका औषधी खरिद	राजश्व बाडफाड संघीय	२०,००	
१३.२.६	विभिन्न माहामारी जन्य रोगको रोकथाम,	राजश्व बाडफाड संघीय	२,५०	

	नियन्त्रण, निगरानी, प्रतिकार्य र जनचेतना		
१३.२.७	मानसिक स्वास्थ्य बिशेष शिविर संचालन	राजश्व बाडफाड संघीय	२,५०
१३.२.८	सिकलसेल बिमारीलाई यातायात खर्च	राजश्व बाडफाड संघीय	९,००
१३.२.९	एआरटि नियमित औषधी खाइरहेका रहेका HIV/AIDS का बिमारीलाई यातायात	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००
१३.२.१०	अत्यावस्थक उपकरण तथा सामाग्री खरिद	राजश्व बाडफाड संघीय	५,००
१३.२.११	स्वास्थ्य सम्पादनको सामाजिक परिक्षण	राजश्व बाडफाड संघीय	३,००
१३.२.१२	उदाशिपुर पिएचसी २४ घण्टा सेवा संचालन	राजश्व बाडफाड संघीय	३,००
१३.२.१३	आखा चेकजाच शिविर संचालन	राजश्व बाडफाड संघीय	२,५०
१३.२.१४	दिवसीय कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,५०
१३.२.१५	कोल्डचेन व्यवस्थापन, प्रोत्साहन	राजश्व बाडफाड संघीय	२,००
१३.२.१६	स्वास्थ्य सम्पादनको कार्यालय संचालन	राजश्व बाडफाड संघीय	६,७५
१३.२.१७	जन्म दर्ता प्रोत्साहन कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	९०
१३.२.१८	आमा सुरक्षा कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	२,००
१३.२.१९	औषधी, उपकरण तथा सामाग्री ढुवानी	राजश्व बाडफाड संघीय	१,८०
१३.२.२०	स्वास्थ्यकर्मीका लागि तालिम, अनुशिक्षण, दै.भ्र.भ	राजश्व बाडफाड संघीय	१,५०
१३.२.२१	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका प्रोत्साहन कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	२,७५
१३.२.२२	आमा समुद्रको बैठक संचालन व्यवस्थापन सहयोग	राजश्व बाडफाड संघीय	२,२५
१३.२.२३	व्यवस्थापन समितिका पदाधिकारीको क्षमता विकास	राजश्व बाडफाड संघीय	१,७५
१३.२.२४	कथा C-१० मा अध्ययनरत बालबालिकालाई प्रजनन तथा मानसिक स्वास्थ्य कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,५०
१३.२.२५	आइरन फोलिक एसिड कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००
१३.२.२६	नाक,कान,घाटि, दाँत शिविर संचालन	राजश्व बाडफाड संघीय	२,७५
१३.२.२७	बिदाको अवधिमा सेवा प्रवाह गर्ने कर्मचारीलाई प्रोत्साहन	राजश्व बाडफाड संघीय	७५
१३.२.२८	प्रगति समिक्षा, स्वास्थ्यबिमा सुदृक्षिण	राजश्व बाडफाड संघीय	१,२५
१३.२.२९	उदासीप्रपा.स्वा. केन्द्रका लागि Power Backup	राजश्व बाडफाड संघीय	२,५०
१३.२.३०	महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका कार्यक्रमको वार्षिक समिक्षा	राजश्व बाडफाड संघीय	१,७५
१३.३	महिला बालबालिका तथा सामाज कल्याण ^५		२७,००
१३.३.१	महिला सहकारीको क्षमता विकास तालिम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,५०
१३.३.२	अपाङ्गता स्याहार तालिम	राजश्व बाडफाड संघीय	५०
१३.३.३	महिलाका लागी सीप तथा व्यवसाय बिकास कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	७,००
१३.३.४	शाखा संचालन तथा व्यवस्थापन	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००
१३.३.५	विभिन्न सचेतनामुलक सडक नाटक, अभियान, अभिमुखीकरण कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००
१३.३.६	अंतरपुस्ता ज्ञानसिप हस्तान्तरण कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००
१३.३.७	विपद्मा जेष्ठनागरिक सहायोग अभिमुखीकरण	राजश्व बाडफाड संघीय	५०
१३.३.८	समुदायमा जेष्ठनागरिक पहिचान, नक्साकन, स्थिति	राजश्व बाडफाड संघीय	५०

	पहिचान			
१३.३.९	अपाङ्गता सहायक सामाग्री खरिद	राजश्व बाडफाड संघीय	२,००	
१३.३.१०	दिवसीय र अभियान कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	५०	
१३.३.११	बाल भेला संचालन	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००	
१३.३.१२	बाल क्लब गठन तथा पुनर्गठन	राजश्व बाडफाड संघीय	५०	
१३.३.१३	महिला विकास समूह समितिका पधाधिकरिको क्षमता विकास तालिम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००	
१३.३.१४	संरक्षण बिहिन बालबालिकालाई शैक्षिक सामाग्री सहयोग तथा सहायता कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००	
१३.३.१५	गर्भवती, सुत्केरीका परिवारलाई जेसी तालिम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००	
१३.३.१६	तिज तथा महिला चाडपर्व विशेष कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	५०	
१३.३.१७	स्तनपान कक्ष निर्माण तथा व्यवस्थापन	राजश्व बाडफाड संघीय	३,००	
१३.३.१८	बाल अधिकार समितिको क्षमता विकास	राजश्व बाडफाड संघीय	९०	
१३.३.१९	अपाङ्गता परिचय पत्र वितरण तथा बैठक संचालन	राजश्व बाडफाड संघीय	२,००	
१३.३.२०	बाल अधिकार समितिको बैठक संचालन	राजश्व बाडफाड संघीय	६०	
१३.४	आयुर्बंद तथा बैकल्पिक चिकित्सा		१५,००	
१३.४.१	आत्यावस्थ्यक औषधी खरिद	राजश्व बाडफाड संघीय	५,००	
१३.४.२	वडा स्तरीय आयुर्बंद कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	४,५०	
१३.४.३	योगा कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००	
१३.४.४	आयुर्बंद प्रचार प्रसार र जीवनशैली सुधार कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००	
१३.४.५	पुर्व पंचकर्म सेवा कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,५०	
१३.४.६	नसर्ने रोग व्यवस्थापन कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००	
१३.४.७	आयुर्बंद औषधालय संचालन खर्च	राजश्व बाडफाड संघीय	१,००	
१३.५	खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता		२५,००	
१३.५.१	गहिरो धारा (नल्का) जडान कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	१५,००	
१३.५.२	खानेपानी सुरक्षा योजना कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	२,००	
१३.५.३	गहिरो धारा (नल्का) जडान तथा पलम्बिग तालिम	राजश्व बाडफाड संघीय	२,५०	
१३.५.४	सरसफाई तथा स्वच्छता कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	२,००	
१३.५.५	पानी परिक्षणका लागि किट खरिद	राजश्व बाडफाड संघीय	५०	
१३.५.६	वास प्लान तयारी अभियुक्तकरण	४६	राजश्व बाडफाड संघीय	२,५०
१३.५.७	दिवशीय कार्यक्रम		राजश्व बाडफाड संघीय	५०
१४	विपद व्यवस्थापन समिति		५१,००	
१४.१	विपद व्यवस्थापन कोष	राजश्व बाडफाड संघीय	४०,००	
१४.२	वन संरक्षण, वृक्षारोपण, वन्यजन्य अन्य बिविध कार्यक्रम	राजश्व बाडफाड संघीय	११,००	
१५	मुशासन तथा सस्थागत समिति		१५,००	
१६	न्यायिक समिति		१५,००	
१७	बिधेयक समिति		१,५०	
१८	दलित लक्षित कार्यक्रम		३,००	

१९	क्यान्टिन (चमेना ग्रिह निर्माण)	समानीकरण अनुदान संघीय	१७,००	
२०	भैपरी खर्च	राजश्व बाडफाड संघीय	५०,००	
२१	प्रशासनिक(चालु) खर्च		९,३७,२१	
	जम्मा		३०,४०,७१	
	गाउँपालिकाको कुल विनियोजन		५९,२९,७१	

गैर सरकारी संघ संस्थातर्फ :

			कैफियत
१	सहयोगी हातहरूको समुह , (साहस) नेपाल	८९,०२	
२	दलित महिला अधिकार मन्च	५५,३०	
३	लिवर्ड	६,८१	
४	एन .एन.एस.डब्ल्यु.ए.	७,००	
५	नवजीवन सेवा संघ	१,३१,६ १	
६	याक नेपाल	५,८०	
७	महिला पुनर्स्थापना केन्द्र (ओरेक)	७,७८	
८	नेपाली उपभोक्ता संरक्षण महासंघ	५,८०	
९	मुक्त कमैया महिला विकास मन्च	७,५०	
१०	फियान नेपाल	५,५०	
११	सप्रोस नेपाल (विश्व खाद्य कार्यक्रम)	८०,२८	
१२	मानव अधिकारका लागि महिला एकल महिला समुह (कुर्बे बोझो)	१२,१२	
१३	दलित महिला संघ (जुरी नेपाल)	१२,८५	
१४	सामाजिक सेवा अध्ययन केन्द्र	४०,१३	
१५	सुदूरपश्चिम समाज	१,२५	
१६	सिर्जनसील समाजको सिर्जना (सी.सी.एस .)	२९,६८	
१७	पिसविन कैलाली	८,१५	
१८	सेतो गुराँस राष्ट्रिय बालविकास सेवा	३,९०	
१९	वेटर नेपाल	३,४०	
२०	अपाङ्गता सर्वागिण सेवा संघ	१२,५०	
२१	थारु समावेशी संरक्षण	१२,५०	

फैलारी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ बजेट (हजारमा) :

- गाउँपालिकाको बजेट रकम रु. ५९,२९,७१/-
- गैर सरकारी संस्थाको बजेट रकम रु. ५,३७,८८/-
- कुल बजेट रकम रु. ६४,६७,५९/-

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ को अनुमानित प्रशासनिक खर्चको विवरण(हजारमा) :

क्र.सं.	खर्च आधार शिर्षक मूल शिर्षक तथा उप शिर्षक	श्रोत	बजेट	कैफियत
१	पारिश्रमीक कर्मचारी	संघीय समानीकरण अनुदान	२,६७,७०	
२	पदाधिकारी सुविधा (समन्वय तथा सहजीकरण भत्ता)	राजश्व बाडफाड संघीय सरकार	८५,००	
३	पोशाक	संघीय समानीकरण अनुदान	४,९०	
४	महंगी भत्ता	संघीय समानीकरण अनुदान	१०,००	
५	अन्य भत्ता	राजश्व बाडफाड संघीय सरकार	५०	
६	कर्मचारीको खाजा भत्ता	राजश्व बाडफाड संघीय सरकार	२०,००	
७	१ञ्च 't dx ; 'n (पालिका, वडा, स्वास्थ्य संस्था)	राजश्व बाडफाड संघीय सरकार	९,४२	
८	संचार महसुल (टेलीफोन, इन्टरनेट आदि)	राजश्व बाडफाड संघीय सरकार	१०,००	
९	इन्धन कार्यालय प्रयोजन (सरकारी गाडी)	संघीय समानीकरण अनुदान	५०,००	
१०	इन्धन कार्यालय प्रयोजन (सरकारी गाडी)	राजश्व बाडफाड संघीय सरकार	२२,००	
११	सवारी साधन मर्मत	राजश्व बाडफाड संघीय सरकार	२५,००	
१२	बिमा तथा नविकरण	आन्तरिक आय	१०,००	
१३	मेशिनरी तथा औजार मर्मत सम्भार तथा सञ्चालन खर्च	संघीय समानीकरण अनुदान	१५,००	
१४	निर्मित सार्वजनीक सम्पत्तिको मर्मत सम्भार खर्च	राजश्व बाडफाड संघीय सरकार	४,००	
१५	अन्य सम्पत्तिहरूको सञ्चालन तथा सम्भार खर्च ४८	संघीय समानीकरण अनुदान	४,००	
१६	मसलन्द तथा कार्यालय समाग्री	संघीय समानीकरण अनुदान	५५,००	
१७	इन्धन अन्य प्रयोजन	राजश्व बाडफाड संघीय सरकार	५०	
१८	पत्रपत्रिका, छपाई तथा सूचना प्रकाशन खर्च	संघीय समानीकरण अनुदान	२८,००	
१९	अन्य कार्यालय सञ्चालन खर्च	संघीय समानीकरण अनुदान	५,००	
२०	सेवा र परामर्श खर्च	संघीय समानीकरण अनुदान	७,००	
२१	करार सेवा शुल्क	संघीय समानीकरण अनुदान	२,३९,७९	

२२	अन्य सेवा शुल्क	राजश्व बाडफाड संघीय सरकार	१,००	
२३	कर्मचारी क्षमता विकास तालिम	आन्तरिक आय	३,००	
२४	विविध कार्यक्रम खर्च	संघीय समानीकरण अनुदान	१,१५	
२५	विविध कार्यक्रम खर्च	आन्तरिक आय	१,४६	
२६	विविध कार्यक्रम खर्च	राजश्व बाडफाड संघीय सरकार	३१	
२७	कर्मचारी र पधाकारिको दैनिक भ्रमण खर्च	संघीय समानीकरण अनुदान	२०,००	
२८	विविध खर्च	संघीय समानीकरण अनुदान	२०,००	
२९	सभा सञ्चालन खर्च	संघीय समानीकरण अनुदान	५,००	
३०	घरभाडा	संघीय समानीकरण अनुदान	४,५०	
३१	सवारी साधन तथा मेशिनरी औजार भाडा	संघीय समानीकरण अनुदान	२,००	
३२	गाउँपालिकाको आर्थिक क्रियाकलाप सम्बन्धि कार्यक्रम	संघीय समानीकरण अनुदान	५,००	
३३	अन्य भाडा	संघीय समानीकरण अनुदान	१,३०	
जम्मा			९,३७,२१	

नीतीगत निर्णयहरू :

निर्णय नं. १

कैलारी गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको बैठकबाट आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा कार्यपालिकामा भएका सम्पूर्ण निर्णयहरू, सम्पादन गरिएका कार्यक्रम तथा संसोधन र रकमान्तर गरी संचालन गरीएका कार्यक्रम तथा बजेटलाई कैलारी गाउँपालिकाको आ.व. २०७९/०८० वर्षे (बजेट) अधिवेशनबाट अनुमोदन गर्ने निर्णय सर्वसम्मतीबाट गरियो ।

निर्णय नं. २

कैलारी गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयबाट चालु आ.व. २०७९/०८० को जेष्ठ मसान्त सम्म भएका सम्पूर्ण पूँजीगत तथा प्रशासनिक खर्चलाई आर्थिक वर्ष २०७९/०८० गाउँसभाको अधिवेशनबाट अनुमोदन गर्ने निर्णय सर्वसम्मतीबाट गरियो ।

निर्णय नं. ३

४९

कैलारी गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयबाट भएका सम्पूर्ण आयव्ययको अन्तिम लेखा परिक्षण महालेखा परिक्षकको कार्यालयबाट हुनुका साथै आन्तरीक लेखा परिक्षणको भएको प्रतिवेदन प्राप्त भएको हुदाँ सो प्रतिवेदनमा कैलारी गाउँपालिकाको आ.व. २०७९/०८० वर्षे (बजेट) अधिवेशनमा आवश्यक छलफल गरी कार्यान्वयन गर्ने निर्णय सर्वसम्मत रूपमा पारित गरियो ।

निर्णय नं ४

स्थानीय सरकार संचालन ऐनको प्रावधान भएअनुसार स्थानीय तहहरूले स्थानीयतहको कार्यसम्पादनलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक ऐन, नियमावली, विनियमावली तथा कार्यबिधिको निर्माण गरी कार्यान्वयन गर्नु पर्ने व्यवस्था भएअनुसार गाउँकार्यपालिकाको कार्य संचालनका लागि आवश्यक पर्ने अन्य ऐन, नियमावली, कार्यबिधि, तथा विनियमावलीको निर्माण गर्ने गाउँ सभाको अधिकार गाउँकार्यपालिकालाई प्रत्योजन गर्ने निर्णय सर्वसम्मत रूपमा पारित गरियो ।

निर्णय नं.५

कैलारी गाउँपालिका, गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा कार्यरत, बडा स्तरमा कार्यरत तथा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा सेवा करारमा कार्यरत सबै कर्मचारी सेवा करार अवधि कार्य सम्पादनका आधारमा थप गर्ने तथा सेवा सुविधामा पुर्नावलोकन गर्ने अधिकार गाउँकार्यपालिकामा प्रत्यायोजन गर्ने निर्णय सर्वसम्मत रूपमा पारित गरियो ।

निर्णय नं. ६

कैलारी गाउँपालिकाको आ.व. २०७९/०८० बर्षे (बजेट) अधिवेशनमा पारित भएको नीति, बजेट तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनका साथै गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयको नियमित कामकाजलाई सहज बनाउनका लागि बजेट तथा कार्यक्रममा संसोधन तथा नीतिगत निर्णयहरु गर्नु पर्ने भएमा त्यस्ता कार्यका लागि गाउँसभाको अधिकार गाउँकार्यपालिकामा प्रत्यायोजन गर्ने निर्णय सर्वसम्मत रूपमा पारित गरियो ।

निर्णय नं. ७

स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा स्थानीय तहको वार्षिक योजनातथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४मा भएको प्रावधान अनुसार स्थानीय राजश्व परामर्श समितिले सिफारिस गरे अनुसार करका दायरा तथा दरहरु लागु गर्ने निर्णय सर्वसम्मत रूपमा पारित गरियो ।

निर्णय नं. ८

कैलारी गाउँपालिकाको आ.व. २०७८/०७९ को यर्थाथ आय व्यव विवरण र चालु आ.व. २०७९/०८० को जेष्ठ मसान्त सम्मको यर्थाथ आय व्यव विवरण र चालु आ.व. २०७९/०८० को संसोधित आय व्यव विवरण र आगामी आ.व. २०८०/०८१ को अनुमानीत आय व्यव विवरणलाई अनुमोदन गर्ने निर्णय सर्वसम्मत रूपमा पारित गरियो ।

निर्णय नं. ९

कैलारी गाउँपालिकाबाट आ.व. २०७९/०८०मा निर्माण सम्पन्न, कार्यक्रम सम्पन्न भएका सम्पूर्ण भौतिक पूर्वाधार तथा अन्य सामाजिक विकासका योजनाहरूको जाँचपास तथा फरफारकलाई अनुमोदन गर्ने निर्णय पारित गरियो ।

निर्णय नं.१०

प्रधानमन्त्री कृषि आधुनीकिकरण परियोजनाको कार्य क्षेत्र कैलारी गाउँपालिकाका सबै बडाहरूमा विस्तार गर्न तथा गहुँसुपर जोन, धान ब्लक तथा माछा ब्लकका कार्यक्रमहरु सबै बडाहरूमा विस्तार गर्नका लागि सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गर्ने निर्णय पारित गरियो

निर्णय नं.११

स्थानीय तहको वार्षिक योजना तथा बजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, २०७४ (परिमार्जित) अनुसार स्थानीय तहको योजना तर्जुमाका ७ वटै चरणहरु पुरा गरी आएका तथा गाउँपालिकाबाट सम्पादन गर्न

नसकिने प्रकृतीका (बढी लागत) भएका तपशिल बमोजिमका योजनाहरुको कार्यान्वयनका लागि नेपाल सरकार र नेपाल सरकारका सम्बन्धित निकाय तथा प्रदेश सरकार तथा प्रदेश सरकारका सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गर्ने निर्णय सर्वसम्मत रूपमा पारित गरियो ।

तपशिल :

संघीय सरकारमानागणरिका योजनाहरू :

- कैलारी ४ र ६ जोडने घुराहा नदीको पुल मर्मत
- कैलारी गाउपालिकाको प्रशासकिय भवन निर्माणका लागि बजेटको व्यवस्था
- गुर्गी सिचाई बाधको पुर्ननिमार्ण र नहर निमार्णका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था
- टेढी सिचाई योजनाको स्तरोउन्नीका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था
- नदी नियन्त्रण गुरु योजनाको निमार्ण गरी मोहना, गुर्गी कटैनी, घुरही तथा घुरहा नदीमा भौतिक टबन्धन
- जल उपयोग गुरु योजनाको निमार्ण गरी सिचाईका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था
- कृषि उपजको भण्डारणका लागि चिस्यान केन्द्र (Cold store) को स्थापना
- कैलारी गाउँपालिकामा बहुमुखी क्याम्पस स्थापनाका लागि सम्भाव्यता अध्ययन तथा पूर्वाधार निमार्ण
- सिचाईका लागि आर्टिजन/डिप बोरिङ्को निमार्ण
- ओम नगरका मुक्तकमैयाहरुको उचित पुनर्स्थापना
- विपन्न, दिर्घरोगी तथा सिकलसेलका बिरामीहरुका लागि औषधी उपचारको व्यवस्था/उपचार केन्द्र स्थापना
- चन्दनचौकी-हुलाकी सडक मार्गमा मोहना नदीमा पक्कीपुल निमार्ण
- कटैनी नदी बडा नं. ८, २, १ र ७ नदीमा मोटरवेल पुल निमार्ण
- कैलारी ९ घुरही सेमराना गाउँमा नदीमा मोटरवेल पुल निमार्ण
- बनदेवी पर्यटकीय क्षेत्र जाने सडक मझरा गुर्गी नदीमा पक्की कर्त्तव्य पुल निमार्ण
- कैलारी गाउँपालिकामा सुदूपानीका लागि ओभरहेड खानीपानी टंकी निमार्ण/सँचालन
- ल्याण्डफिल साईड विस्तृत अध्ययन तथा निमार्ण
- विस्थापित खोनपुर चन्दन चौकी नाकामा छोटी भन्सारको पुनःस्थापना स्थापना
- सडकपुर लोहपुर तथा सुर्मीनाला बडैपुर र पच्चीसघर- गदरिया- राजीपुर सडक कालोपत्रे
- विपन्न सिमान्तकृत तथा अल्पसँख्यकको उत्थान, शसक्तिकरण तथा आयआर्जनका कार्यक्रम
- गौवरैला- छोटीपलिया- मोहनपुर- रतनपुर- पुरानो भुईयाफाटा- रामपुर सडक कालोपत्रे
- मोहनी बजार-दुधिया- बनकनरी-कोईलही- धर्मापुर-के गाउँ - मनाउ सडक कालोपत्रे
- दुधिया- लोहरपुर- खैरीटोल कुटी टोल हुदै मोहनी बजार सम्म सडक स्तरोउन्नती
- के गाउँ २० मिटर- बसौटी- विचैपुर स्कूल सम्म सडक कालोपत्रे
- कैलारी ९ गदरिया स्वास्थ्य चौकी भवन निर्माण
- कैलारी १ मनाउ सामुदायिक स्वास्थ्य इकाईको भवन निर्माण
- कैलारी १ बनदेवी तथा कैलारी ३ कालीमाई क्षेत्रमा धार्मिक पर्यटनको विकास
- सुनौलो हजार दिन (पोषण कार्यक्रम), गर्भवती महिला पोषण कार्यक्रम

- पाठेघर सम्बन्धि समस्या सामाधान तथा उपचारका लागि परामर्श, औषधी उपचारका बजेट तथा कार्यक्रम
- हिसाँ पिडित महिलाहरुका लागि क्षमता विकास, रोजगार अभिवृद्धि तथा आत्मसम्मान अभिवृद्धि कार्यक्रम
- युवाको नेतृत्व तथा व्यक्तित्व विकासका लागि खेलमैदान तथा खेलकुदका कार्यक्रम सञ्चालन
- विपी उद्यान निर्माणका लागि आवश्यक तथा कार्यक्रम
- कैलारी १ वनदेवी देखी कैलारी ५ नयाँ मनिकापुर सम्म सडक स्तरोउन्नती
- हसुलिया बजार, पवेरा, मोहनी तथा गदरिया बजारमा ढल निकास
- भुईयाफाटा रामपुरमा सडक स्तरोउन्नती तथा ढल निकास
- कैलारी ४ भित्तिरिया देखी कैलारी ५ कटैनी नदी सम्म हुलकी सडक दायाँ बायाँ ढल निकास

प्रादेशीक सरकारमा माण गरिएका योजनाहरू :

- सुर्मिनाला तटबन्ध निर्माण
- कैलारी ५, कटैनी नदीमा झोलुङ्गे पुल निर्माण मनिकापुर (मनकामना आ.वि)
- कोईलही ताल तथा कमल पोखरी ताल क्षेत्रमा पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि पूर्वाधार विकास
- कैलारीका पर्यटकी क्षेत्रमा पर्यटन प्रवर्द्धन, पार्क निर्माण तथा पिकनिक स्पोट लागायत अन्य पूर्वाधारको विकास
- होमस्टे, स्थानीय भाषा, चालचलन, परम्परा, कला सँस्कृतिको संरक्षण सम्बद्धनका कार्यक्रम
- पच्चीस घर- घुराहनदी -गहदुल मण्डी (२० मिटर सडक) कालोपत्रे
- वडा नं. ४ वडा कार्यालय तथा स्वास्थ्य सँस्थाको पक्की पर्खाल/सौचालय निर्माण
- कैलारी गाउँपालिकाका वडा कार्यालय, स्वास्थ्य सँस्था, बिद्यालयमा पक्की घेरवार
- मझरा गुर्गी नालामा पक्की पुल निर्माण
- मझरा र रामपुरको सिमाना कटैनी नदीमा भौतिक तटबन्धन
- कैलारी पर्यटन गुरु योजनाको निर्माण तथा कार्यान्वयनका लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्था
- हसुलिया र पवेरामा ढल निकास योजनाका लागि बजेटको व्यवस्था
- वन तथा वन्यजन्तुको संरक्षणका लागि आवश्यक बजेट तथा कार्यक्रमको तर्जुमा
- उज्यालो कैलारी कार्यक्रमको कार्यान्वयनका लागि आवश्यक बजेटको तर्जुमा
- कैलारीको सम्भावनाका रूपमा रहेका कृषि तथा पशुपालनलाई प्रवर्द्धन गर्नका लागि पकेट क्षेत्रको पहिचान सहित आवश्यक बजेटको व्यवस्था/ बजारीकरण
- सामाजिक समावेशीकरण, विभेद न्यूनीकरण, सशक्तिकरणका कार्यक्रम
- महिला बालबालिका, जेष्ठ नागरीक, अपाँगता भएका व्यक्ति, अल्पसँख्यक तथा सिमान्तकृत समुदायको उत्थान, आयआर्जन, स्वरोजगार तथा क्षमता विकास कार्यक्रम
- युवा तथा रोजगार लक्षित कार्यक्रम

- स्थानीय कला, साहित्य, परम्परा तथा चालचलन संरक्षण सम्बद्धनका कार्यक्रम
- भल्लारी सिचाई योजना निर्माण वडा नं. ४
- कैलारी ७ रामपुर र भुईयाफाटामा ढल निकास
- कैलारी ४, हनुमान मन्दिर- सुन्दरपुर- त्रिवेणी चोक सम्म सडक स्तरोउन्नती (कर्भट समेत)
- कैलारी गाउँपालिकाका विभिन्न वडामा रहेका अधुरा चर्च निर्माण
- वडा नं. ९ बनकन्द्री गाउँ भरनमा ठूलो कर्भट निर्माण
- कैलारी गाउँपालिकाका बजार उन्मुख तथा घना वस्ति भएका क्षेत्रहरुमा ढल निकास
- कैलारी गाउँपालिकाका शहरन्मुख क्षेत्रहरुमा सडक बर्ती जडान
- कैलारी ४, विन्ती राम चौधरीको पसल देखी कालिमाई मन्दिर सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी ५, एन.सेल टावर देखी दहितपुर हुदै शिव आ.वि. शिव टोल सम्म टोल सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी ५, पवेरा मण्डी देखी वा.न. ७ पुरानो भुईयाफाटा सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी ५, गोवरैला र कैलारी ३ खोनपुर जोडने सुर्मीनालामा मोटेरवल कर्भट निर्माण
- कैलारी ८, दक्षिण टेडी र प्रतापपुर जोडने कटैनी नदीमा झो.पु. निर्माण
- कैलारी ८, लौसा र गौरीगाँगा ११ जोडने कटैनी नदीमा झो.पु. निर्माण
- कैलारी ८, पूर्व टेडी र प्रतापपुर विचको कुलोमा कर्भट निर्माण
- कैलारी ४, राम समझ चौधरी डगर (सडक) कालोपत्रे
- कैलारी ७, विपतपुर, मिलनपुर आगलागी पिडित मुक्त कमैया नमुना वस्ती निर्माण
- कैलारी ५, हुलाकी सडक (शुक्र राजको घर) देखी १५ सैयाको अस्पताल सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी ५, गोवरैला राम प्रसाद चौधरीको घरदेखी जन कल्याण मा.वि. सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी ५ भागीराम चौधरीको घर नजिक मुल कुलोमा कर्भट निर्माण
- कैलारी १ डम्मारा झो.पु. देखी बन्दरगोडी हुदै लालबालु ताल सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी ३ मा उत्तर भडरी खेल मैदान निर्माण तथा मिनि कर्वड हल तथा इन्डोर व्याडमिन्टन हल निर्माण
- कैलारी ३ टि.सि.एन, देखी हुलाकी सडक सम्म ढल निर्माण
- कैलारी २, कैलाली जन कल्याण आ.वि. नजिक कर्भट निर्माण
- कैलारी १, हसुलिया बजारमा दिपेन्द्र मा.वि. जाने बाटोमा कर्भट निर्माण
- कैलारी ४, मोहन्याल टोल मन्दिर देखी गरिमा स्कूल सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी ९, जमनीपुर प्रकाशको घर्, जाने बाटोमा कर्भट निर्माण
- कैलारी ९ जमनीपुर गाउँदेखी जगल जाने बाटोमा कर्भट निर्माण
- कैलारी ४, प्रगती राजावार मरवा भवन निर्माण
- कैलारी ६, सुर्मी देखी बनकट्टा जोडने भरन नालामा मोटेरवल पुल निर्माण
- कैलारी ६, वेनौली लम्बीफाटा जोडने भरन नालामा मोटेरवल पुल निर्माण
- कैलारी ६, सुर्मी देखी बनकट्टा जाने सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी ६, बनकट्टा आधारभुत स्वास्थ्य केन्द्र देखी गदरिया गाउँ सम्म सडक स्तरोउन्नती

- कैलारी ७, रेन्ज पोष्ट देखी छटकपुर नंसरी सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी ७, मिलनपुर हुलाकी सडक देखी विपतपुर सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी ७, रतनपुर स्कूल देखी शिवपुर गोपालको घर सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी ७, रामपुर चौक देखी मल्लको घर हुदै हुलाकी सडक सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी २, मझरा गाउँको जगल जाने बाटोमा कर्ल्हट निर्माण
- कैलारी २, मनिराज खनालको रामओतारको घर सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी २, सुन्दर चौधरीको घर देखी १ बनदेवी मन्दिर जोडने बाटो सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी २, कैलारी गाउँका विभिन्न स्थानमा ५ वटा कर्ल्हट निर्माण
- कैलारी २, कैलारी गाउँको चर्च देखी सुर्मीगाउँ सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी ५, सडकपुर गाउँमा कर्ल्हट निर्माण
- कैलारी ६, बेनौली गाउँको पुरानो स्कूल देखी कैलारी ८ लोहपुर खा.पा.टंकी सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी ६, सुर्मी गाउँ देखी अपरम्पार आ.वि. बेनौली सम्म सडक स्तरोउन्नती
- कैलारी ५, पवेरा हुलाकी सडक देखी वडा कार्यालय जाने बाटो जनकल्याण मा.वि. जाने मोड सम्म स्तरोउन्नती
- कैलारी ५, छोटी पलिया जाने बाटोमा दुई स्थानमा कर्ल्हट निर्माण
- कैलारी ५, वडकी पलिया तेज बहादुर चौधरीको खेत देखी विसनपुर जाने बाटो सम्म डचाम निर्माण

निर्णय नं. १२ :

प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रम अन्तर्गत आगामी आर्थिक वर्षमा कार्यान्वयन गरिने योजनाहरूको कार्यान्वयन गर्दा वडा स्तरबाट छनौट भएको तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन निर्देशक समितिबाट प्राथमिकिरण भएका योजना तथा कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन गर्ने निर्णय सर्वसम्मतीबाट पारित गरियो ।

निर्णय नं. १३

कैलारी गाउँपालिका गाउँकार्यपालिकाको कार्यालयमा कार्यरत कर्मचारीहरूको तलबी प्रतिवेदनपास गर्ने निर्णय सर्वसम्मत रूपमा पारित गरियो ।

निर्णय नं. १४ :

५४

कैलारी गाउँपालिकाको आ.व. २०७९/०८० वर्षे (बजेट) अधिवेशनमा गाउँपालिका अध्यक्ष ज्यूले प्रस्तुत गर्नु भएको गाउँपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम अनुमोदन गर्ने निर्णय गर्नका साथै गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष ज्यूले प्रस्तुत गर्नु भएको बजेट तथा कार्यक्रम अनुमोदन गरी बजेट तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्ने निर्णय रूपमा पारित गरियो ।

निर्णय नं. १५ :

कैलारी गाउँपालिकाको २०७९/०८० वर्षे (बजेट) गाउँसभा अधिबेशनबाट स्वीकृत नीति तथा कार्यक्रम र बजेट तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयन प्रकृयालाई सहज व्यवस्थित तथा पारदर्शिका साथ सामावेशी रूपमा कार्यान्वयन गर्नका लागि गाउँसभामा पेश भएका तपशिल बमोजिमका ऐन, नियम, निर्देशिका तथा कार्यविधिहरुलाई अनुमोदन गर्ने निर्णय सर्वसम्मतीबाट गरियो ।

तपशिल :

- कैलारी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८०

निर्णय नं. १६ :

कैलारी गाउँपालिका वडा नं. ४ निवासी स्वर्गीय श्री राम समझ चौधरीले आफ्नो जिवन भरी देशमा प्रजातन्त्र तथा लोकतन्त्रको प्राप्तीमा कुनै सार्वजनिक पद नलिई निरन्तर रूपमा सँघष गर्नुका साथै निःस्वार्थ भावले देशमा भएका आमुल परिवर्तनहरुमा अग्रिमी भुमिका निर्वाह गर्नुका साथै आफ्नो जिवन सामाजिक रूपान्तरण तथा सामाजिक सेवा सर्मषित गर्नु भएकोमा उहाँको सम्झना/सम्मान स्वरूप कैलारी गाउँपालिका वडा नं. ४ को भितरीया चौक देखी कैलारी ४ न्यू युवा सुन्दर शक्ति क्लवको खेल मैदान सम्मको सडकको नामाकरण राम समझ चौधरी डगर नामाकरण गर्ने निर्णय सर्वसम्मतीबाट गरियो ।

निर्णय नं. १७: कैलारी गाउँपालिकाको नवलपुर गाउँ राज्यको पुर्नसरचना हुदाँ वडा नं. ४ मा पर्न गएकोमा उक्त गाउँ भौगोलिकताका आधारमा कैलारी गाउँपालिका वडा नं. ४ भन्दा बाहिर वडा नं. ३ र १ को विचमा अवस्थित रहेको हुदाँ उक्त नवलपुर गाउँलाई वडा नं. १ मा समायोजन गर्न सँधीय मामिला तथा समान्य प्रशासन मन्त्रालयबाट समेत स्थलगत अध्ययन भई सकेको हुदाँ वडा ४ को नवलपुरलाई वडा नं. १ मा समायोजन गर्नका लागि नेपाल सरकार तथा नेपाल सरकारका सम्बन्धित निकायमा अनुरोध गर्ने निर्णय सर्वसम्मतीबाट गरियो ।

निर्णय नं. १८ :

नेपालको संविधान, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ र कैलारी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन, २०८० ले स्थानीय तहलाई विभिन्न प्रकारको आय संकलन गर्ने अधिकार दिए अनुरूप कैलारी गाउँपालिका भित्र संकलन गरिने (आन्तरीक आय, कर, दस्तुर, सेवाशुल्क, रोयल्टी, बहाल बिटौरी कर, सिफारिस) का लागि कैलारी गाउँपालिकाको स्थानीय राजश्व परामर्श समितिबाट सिफारिस भई आए बमोजिम तपशिल बमोजिमका दर रेट आर्थिक वर्ष २०८०/०८१ लागु गर्ने निर्णय सर्वसम्मत रूपमा पारित गरियो

५५

भूमिकर/मालपोत (संकेत नं. ११३१४)

इकाई : प्रति कठा वा प्रति वर्ग मिटर (बार्षिक दर)

क्र.सं.	जग्गाको विवरण	आ.व. २०८०/२०८१
		प्रति वर्ग मिटर रु.

१	“क” वर्गको सडकसँग जोडिएको जमिनका लागि	०.२०
२	“ख” वर्गको सडकसँग जोडिएको जमिनका लागि	०.१३
३	“ग” वर्गको सडकसँग जोडिएको जमिनका लागि	०.१२
४	“घ” वर्गको सडकसँग जोडिएको जमिनका लागि	०.०९
५	अन्य सडकमा परेमा	०.०८
६	बाटो नभएको जमिनका लागि	०.०७
७	बजार क्षेत्र जुनसकै बाटोमा भएको जमिनका लागि	०.४४

जरिबाना :

- क. १ वर्षको ५%
- ख. २ वर्षको ७%
- ग. ३ वर्षको १० %
- घ. ४ वर्षको १२ %
- ड ५ वा सो भन्दा माथि १५ %

पुनर्श्च :

- गत विगत वर्षको मालपोत तिर्नु पर्ने बाँकी बक्यौता रकम गत विगतको साविकको दररेट अनुसार नै कायम गरी मालपोत असुली गर्ने र साविकको गा.वि.स.को भएमा गाउँपालिका लागु भएको शरुको आर्थिक वर्षको साविकको दररेट अनुसार मालपोत असुली गरिनेछ ।
- सडक गुरु योजनाले सडकलाई चार वर्गमा विभाजन गरी मालपोत भूमिकर शुल्क निर्धारण गरेकोमा “ख” वर्गका सडकहरुको समेत कालोपत्रे गरिएको हुदाँ कालो पत्रे गरिएको क्षेत्र सम्मको सडकको दायावायाँ पर्ने सडकका हकमा “क” वर्गका सडकमा पर्ने जमिनका लागि निर्धारण गरिएको दर रेट अनुसारको मालपोत भूमिकर लिने ।
- कैलारी गाउँपालिकाका विभिन्न नागरीकहरुको जग्गा नदिले पूर्ण रूपमा कटान गरेकोमा किसानसँग फिल्डमा जग्गा नभएको तर लालपुर्जामा जग्गा भएका किसानको हकमा तोकिएको दररेटको ५०% दरले मालपोत भूमिकर लिने र सोको जग्गाको सट्टा ऐलानी पर्ति जग्गाको भोगचलन गरेको हकमा निर्धारीत दररेट अनुसार नै मालपोत भूमिकर लिने ।

५६

वहाल विटौरी कर (संकेत नं. ११३२२)

वहाल विटौरी शुल्कको दर

सि.नं.	वहाल विटौरी शुल्क	शुल्क प्रतिदिन
१	गा.पा. क्षेत्रको सार्वजनिक एवं ऐलानी जग्गामा संचालन भएका	रु. १०/ प्रति वर्गफुट

	स-साना व्यवसायबाट दैनिक संकलन गरिने शुल्क	
२	गाउँपालिकाद्वारा निर्माण भएका घर, ठहरा तथा हाट बजारबाट व्यवसाय संचालन भएको दिनमा संकलन गरिने शुल्क	रु. १००/-

ऐलानी जग्गा :

बार्षिक दर

क्र.सं.	जग्गाको विवरण	आ.व. २०८०/२०८१
		प्रति वर्ग मिटर रु.
१	“क”वर्गको सडकसँग जोडिएको जमिनका लागि	०.२०
२	“ख”वर्गको सडकसँग जोडिएको जमिनका लागि	०.१३
३	“ग”वर्गको सडकसँग जोडिएको जमिनका लागि	०.१२
४	“घ”वर्गको सडकसँग जोडिएको जमिनका लागि	०.०९
५	अन्य सडकमा परेमा	०.०८
६	बाटो नभएको जमिनका लागि	०.०७
७	बजार क्षेत्र जुनसकै बाटोमा भएको जमिनका लागि	०.४४

जरिबाना :

- क. १ वर्षको ५%
- ख. २ वर्षको ७%
- ग. ३ वर्षको १० %
- घ. ४ वर्षको १२ %
- ड. ५ वा सो भन्दा माथि १५ %

पुनरेच :

- गत विगत वर्षको मालपोत तिर्नु पर्ने बाँकी बक्यौता रकम गत विगतको साविकको दररेट अनुसार नै कायम गरी बहाल विटौरी असुली गर्ने र साविकको गा.वि.स.को भएमा गाउँपालिका लागु भएको शरुको आर्थिक वर्षको साविकको दररेट अनुसार बहाल विटौरी असुली गरिनेछ ।
- सडक गुरु योजनाले सडकलाई चार वर्गमा विभाजन गरी ऐलानी जग्गाको बहाल विटौरी करको शुल्क निर्धारण गरेकोमा “ख” वर्गका सडकहरूको समेत कालोपत्रे गरिएको हुदाँ कालो पत्रे गरिएको क्षेत्र सम्मको सडकको दायाबायाँ पर्ने सडकका हकमा “क” वर्गका सडकमा पर्ने जमिनका लागि निर्धारण गरिएको दर रेट अनुसारको बहाल विटौरी कर लिने ।
- कैलारी गाउँपालिकाका विभिन्न नागरीकहरूको जग्गा नदिले पूर्ण रूपमा कटान गरेकोमा किसानसँग फिल्डमा जग्गा नभएको तर लालपूर्जामा जग्गा भएका किसानको हकमा तोकिएको दररेटको ५०% दरले ऐलानी जग्गाको बहाल विटौरी कर लिने ।

५७

एकीकृत सम्पत्ति कर (संकेत नं. ११३१३)

सम्पत्ति कर (बार्षिक)

क. आवासीय प्रयोजनको नम्बरी वा ऐलानी जग्गामा बनेका घरकर

१. भुईतले पक्की भवन रु. १००।-
२. एकतले पक्की भवन रु. १५०।-
३. दुईतले पक्की भवन रु. २००।-
४. तिनतले पक्की भवन रु. ३००।-
५. तिनतला भन्दा माथिका पक्की भवनका लागि रु ५००।-
६. ईट्टाको चिनाईमा टिन/ खप्टाले छाएको घरका लागि रु.९०।-
७. कच्ची घरको रु. ७५।-

ख. व्यवसायिक प्रयोजनको लागि घर कर

१. व्यवसायिक प्रयोजनमा प्रयोग भएका कच्ची घरको रु. १००।
  २. व्यवसायिक प्रयोजनमा प्रयोग भएका ईट्टा/ ढुँगाले बनेको टिन/टायलको छाना भएको घरको/खोकाको रु. १५०।
  ३. व्यवसायिक प्रयोजनमा प्रयोग भएका एकतले सम्म पक्की घरको रु. २००।
  ४. व्यवसायिक प्रयोजनमा प्रयोग भएका दुईतले पक्की घरको रु. ४००।
  ५. व्यवसायिक प्रयोजनमा प्रयोग भएका दुईतला भन्दा बढी तला भएका पक्की घरको रु. ६००।
- पुनर्श्च :** घर टहरामा व्यवसाय संचालन गर्ने वयवसायीले माथी उल्लेखीत कर बाहेक जुनसुकै प्रकारको व्यवसाय गरेमा उक्त व्यवसायको गा.पा.लाई तिर्नुपर्ने व्यवसाय कर अलगबाट तिर्नुपर्नेछ ।

घर वहाल कर (संकेत नं. ११३२१)

१. घर वहाल कर : घर वहाल कर सम्झौता रकमको १० प्रतिशत लिईनेछ ।
२. जग्गा वहाल कर : जग्गा वहाल कर सम्झौता रकमको १० प्रतिशत लिईनेछ ।
३. मेशिनरी तथा अन्य सबै उपकरण बापत वहाल कर : नेपाल सरकारको प्रचलित कानून बमोजिम १० प्रतिशत लिईनेछ ।

५८

व्यवसाय कर (संकेत नं. १४६११)

व्यवसाय कर दर्ता तथा नविकरण दस्तुर बार्षिक

क्र.सं.	व्यवसायको विवरण	आ.ब. २०८०/८१
1	होटल, लज एवं साधारण होटल मदिरा बिक्रि वितरण नगर्ने	1000.-
2	होटल रेस्टुरेन्ट(मःम, मासु, माछा मदिरा समेत बिक्रि वितरण गर्ने)	2000.-
3	मिठाई पसल	500.-
4	सामान्य चिया नास्ता	300.-
5	कपडा पसल थोक	1500.-
6	कपडा पसल खुद्रा	700.-
7	फेन्सी पसल	1500.-
8	विविध शृङ्गार पसल थोक	1000.-
9	विविध शृङ्गार पसल खुद्रा	700.-
10	विविध शृङ्गार पसल तालिम केन्द्र	1500.-
II	उनी धागो पसल	700.-
12	जुता चप्पल पसल	1000.-
13	मदिराको थोक बिक्रेता	5000/-
14	निर्माण सामाग्री	4000.-
15	खाद्यान्न, किराना डिलर	1500.-
16	खाद्यान्न, किराना खुद्रा	500.-
17	भाडा पसल	1000.-
18	गिफ्ट पसल	1000.-
19	पुस्तक तथा पत्रिका पसल	1200.-
20	छापाखाना	2500.-
21	आर्ट	700.-
22	फोटो स्टुडियो तथा भिडियोग्राफी	1000.-
23	केबुल नेटवर्क/डिजिटल नेटवर्क प्रदायक	5000.-
24	टि.भी., घडी, पंखा रेडियो बिक्री/मर्मत	700.-
25	च्याम्फा ट्रैक्टर, पानी मोटर मर्मत	1000.-

26	साइकल मर्मत	500/-
27	मोटरसाइकल, पार्टस/वर्कसप	1000.-
28	ट्रेक्टर वर्कसप	3000+
29	ड्राइभिङ्ग इन्ष्टच्यूट	1000.-
30	टायर मर्मत चारपाँगे	700.-
31	ग्रिल उद्योग	2500.-
32	कवाडी सामानको थोक विक्रेता	1000.-
33	टेण्ट हाउस	2500.-
34	लाउण्डी पसल	700.-
35	मादल पसल/बाद्यय सामग्री पसल	700.-
36	गोवर ग्याँस कम्पनी दर्ता (सुचिकृत)	1000.-
37	पाउरोटी/नमकिन/चाउमिन उद्योग	1000
38	एल.पि.जि. ग्याँस विक्रेता पसल चुलो सहित	1000.-
39	सहकारी संस्था	2000.-
40	बाणिज्य तथा विकास बैंक	5000
41	लघुवित्त संस्था	3000
42	मौजुदा सूचि दर्ता प्रमाण दस्तुर	1000
43	कलर ल्याब	1000.-
44	निजी अस्पताल	5000.-
45	औषधी पसल (मेडिकल)	1000
46	पशु औषधी पसल / वीज भण्डार (एग्रोभेट)	2000.-
47	रंगरोगन पसल	1500.-
48	इलेक्ट्रिक थोक तथा खुद्रा विक्रेता	2000
49	फर्निचर उद्योग	2500.-
50	फर्निचर पसल ६०	1500.-
51	मिल (काठ चिरानी)	5000.-
52	मिल (कुटानी पिसानी)	2000
53	प्लान्ट मिल	5000

54	सुनचाँदी पसल	1500.-
55	आइसक्रिम उद्योग तथा पसल	700.-
56	डेरी उद्योग	1000
57	कपडा सिलाई	1000.-
58	हेयर कटिङ सैलुन	700.-
59	ल फर्म	1000 -
60	घ वर्गको ठेक्का	10000 -
61	निर्माण व्यवसायी क,ख,ग,घ कार्यालय राखे वाफत	1000 -
62	पेट्रोल पम्प	10,000 -
63	कुरियर, फ्याक्स, कम्प्युटर र टेलिफोन पसल/ई सेवा	1000 -
64	उद्योग स्थापना गर्न सिफारिस/स्वीकृती	2500 -
65	सपिङ सेन्टर(विविध)	1000 -
66	तरकारी पसल	700 -
67	चश्मा पसल	700 -
68	दात बनाउने पसल	700 -
69	मासु पसल	1000 -
70	नर्सरी र फलफुलका विरुवा विक्री वितरण	700 -
71	माटोको माडा बनाउने	500 -
72	टेक्निकल इन्स्ट्र्यूट	1500 -
73	कन्सल्टेन्सी फर्म (इन्जीनियर र ओ.)	3000 -
74	रेमिटेन्स सेवा	2000 -
75	अडिटर फर्म(क, ख, ग, घ)	1000 -
76	चिकित्सक विशेषज्ञ, सहायक, कविराज	२००० -
77	त्याव	1000 -
78	मोबाइल रयालरी ६१	1000.
79	झटा भट्टा उद्योग चिम्नीको	50,000 -
80	कटिङ दुंगा उद्योग/क्रेसर उद्योग संचालन	5000 -
81	ब्लक उद्योग	2000 -

82	ट्राम्बल्स एण्ड टुर्स प्रा.लि.	2000 -
83	वैदेशिक रोजगार कम्पनी	5000 -
84	मोबाइल टावर	2000 -
85	ईन्टरनेट सर्भिस प्रोभाइडर कम्पनी	5000 -
86	कम्प्यूटर इन्स्टच्यूट	1000 -
87	कम्प्यूटर मोबाइल मर्मत केन्द्र	1000 -
88	सिरक डसना सिलाई उद्योग	1000 -
89	नृत्य कला केन्द्र	700 -
90	एफ.एम. रेडियो स्टेशन	1500 -
91	गाई, भैसी, बाखा फर्म/पालन व्यवसाय	1500 -
92	माछा पालन व्यवसाय	2000 -
93	गल्ला/खाद्यान्न व्यापारी (व्यापारी स्वयमले तिर्ने)	5,000 -
94	टेलिफोन टावर	5,000 -
95	पोल्ट्री फर्म	1500.-
96	रासायनिक मल विक्री डिपो	1000.-
97	कृषि समूह दर्ता तथा नविकरण	500.-
98	कोल्ड्रिक खुद्रा बिक्रेता	500.-
99	कोल्ड्रिक थोक बिक्रेता	1000.-
100	प्लाष्टिक पसल खुद्रा	1000.-
101	प्लाष्टिक पसल थोक	2000.-
102	गारमेन्ट उद्योग	1000.-
103	कृषि वित्तविजन उत्पादन	1000.-
104	विविध व्यवासय दस्तुर	500.-

द्रष्टव्य : माथि उल्लेखित पेशा/व्यवसाय बाहेकका क्षेत्रका लागि माथिको व्यवसाय सँग मिल्दोजिल्दो व्यवसाय बरावरको कर/दस्तुर लिईनेछ ।

सरकारी सम्पत्तिको वहालबाट प्राप्त आय (संकेत नं. १४१५१)

यस शिर्षक अन्तर्गत परेका देहायको मेशिनरी उपकरणको दररेट तपसिल बमोजिम हुनेछ

Q=M=+=	विवरण	CF=J= 2080÷081
1	गाउँपालिकाको भ्याक्हो लोडर इन्धन सहित (प्रति घण्टा)	3000.-
2	गाउँपालिकाको भ्याक्हो लोडर इन्धन बाहेक (प्रति घण्टा)	1500.-
3	गाउँपालिकाको ट्रैक्टर भाडा डिजल बाहेक (प्रति दिन)	3000.-
4	गाउँपालिकाको साभा हाता भित्र प्रति सटर	3000.-
5=	गाउँपालिकाको सपिङ्ग कम्पेक्स कोठा नं.१	4000.-
6=	गाउँपालिकाको सपिङ्ग कम्पेक्स कोठा नं. २ र ३ को प्रति सटर	3000.-

विज्ञापन कर (संकेत नं. ३३३४३)

विज्ञापन सेवा शुल्क बार्षिक दर

सि.नं.	विज्ञापन करको विवरण	करको दर आ.ब. २०८०/८१
१	साइनवोर्ड, ग्लोवोर्ड, स्टल आदिमा ठूलो साईज	५०००/-
२	साइनवोर्ड, ग्लोवोर्ड, स्टल आदिमा सानो साईज	२०००/-
३	तुल व्यानर एक हप्ताको लागि	२००/-
४	तुल व्यानर एक हप्ताभन्दा बढी एक महिनासम्म	३००/-
५	पोल व्यानर एक हप्ताभन्दा बढी एक महिनासम्म प्रति व्यानर	५०/-

मनोरञ्जन कर (संकेत नं. ३३३४२)

मनोरञ्जन शुल्क बार्षिक दर

क)	मनोरञ्जन कर
१	प्रति टिकटको १० प्रतिशत वरावरको रकम
२	केवुल नेटवर्कहरुको प्रति ग्राहक बार्षिक रु. १००/- केवल व्यवसायवाट

पार्किङ शुल्क (संकेत नं. १४२४१)

सवारी पार्किङ शुल्कको दर

सि.नं.	सवारी पार्किङ शुल्क	दर
१	ठूला सवारी साधन	रु. १००/-
२	साना सवारी साधन	रु. ५०/-
३	अन्य शहरी क्षेत्रमा(सबै साना ठूला सवारी साधन)	रु. ५/-

६३

व्यक्तिगत घटना दस्तुर (संकेत नं. १४२४४)

बार्षिक दररेट

L=G+	विवरण	आ.ब. २०८०/८१
1	व्यक्तिगत घटना दर्ता विलम्ब शुल्क	200/-
2	व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रतिलिपि	500/-

नाता प्रमाणित दस्तुर (संकेत नं. १४२४५)

L=G+	विवरण	आ.ब. २०८०/८१
1	नाता प्रमाणित	210/-

न्यायिक दस्तुर (संकेत नं. १४२२१)

L=G+	विवरण	आ.ब. २०८०/८१
1	न्यायिक समिति निवेदन दस्तुर	25
2	मिलापत्र दस्तुर	200

अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क (संकेत नं. १४२२९)

L=G+	विवरण	आ.ब. २०८०/८१
1	कोटेश्वर फाराम शुल्क	आर्थिक नियमावली अनुसार
2	टेण्डर फाराम शुल्क	आर्थिक नियमावली अनुसार

अन्य दस्तुर (संकेत नं. १४२४९)

L=G+	विवरण	रु.
1	सुचना किताव हेरेको	200
2	गा.पा. बाहिर काठ निकाशी क. प्रति टेक्टर, ख. ट्रूक	1000/- 1500/-
3	सर्जिमिन मुचुल्का शुल्क	500/-
4	निवेदन फाराम प्रति पाना	10/-
5	अनुसूची	10/-
6	तमसुक दर्ता दस्तुर	300
7	भवन निर्माण दरखास्त फाराम दस्तुर	1000/-
8	भरुवा बन्दुक नवीकरण दस्तुर क. जिल्ला भर ख. राज्य भर	५००/-, १०००/-
9	घर निर्माण नक्शाको नक्कल दस्तुर प्रतितला	२००/-
10	आंशिक रूपमा सरसफाई हुने क्षेत्रमा मासिक॑४	२५/-
11	नियमित रूपमा सरसफाई हुने सफा सडक र राजमार्ग क्षेत्र बाहेकमा मासिक	४०/-
12	नियमित रूपमा सरसफाई हुने क्षेत्र सफा सडक र राजमार्गमा मासिक	६०/-
13	ठूला होटल, नाई, हस्पिटल, बोडिङ स्कुल तथा क्लिनिक	७५/-

	व्यवसायहरुको मासिक	
14	सक्सन ट्यांक गा.पा. क्षेत्रभित्र प्रत्येक पटक/प्रति ट्यांकर	2500 -
15	सक्सन ट्यांक गा.पा. क्षेत्र बाहिर प्रत्येक पटक/प्रति ट्यांकर	5000 -
16	सेप्टिक ट्यांक प्रयोजनको लागि ट्याक्टर प्रयोग गरेमा प्रति ट्याक्टर	1000 -
17	गाउँपालिकाको भ्याक्हो लोडर भाडामा लैजाने व्यक्ति/संस्थाले गापावाट बाहिर चालकको भत्ता समेत व्यहोनुपनेछ । साथै उक्त साधन भाडामा लैलादा कार्यालयबाट हिँडेको समय र आइपुगेको समय एकतर्फी समय मात्र गणना गरिनेछ,	५०० -
18	बोडिङ स्कुल संचालन सेवा दस्तुर	
S	कक्षा १ देखि ५ सम्म	२०००
V	कक्षा १ देखि ८ सम्म	३०००
U	कक्षा १ देखि १२ सम्म	५०००
19	जग्गा मूल्यांकन दस्तुर	
S	रु. १० लाख सम्म	1000 -
V	रु. २० लाख सम्म	1500 -
U	रु. ३० लाख सम्म	2500 -
#	रु. ४० लाख सम्म	3500 -
a	रु. ५० लाख सम्म	4000 -
R	रु. १ करोड सम्म	5000 -
%	रु. १ करोड भन्दा माथि	6000 -
20	सम्पति मूल्यांकन (ऋण र वैदेशिक रोजगारका लागि) दस्तुर	
S	रु. १० लाख सम्म	1000 -
V	रु. २० लाख सम्म	1500 -
U	रु. ३० लाख सम्म	2500 -
#	रु. ४० लाख सम्म	3500 -
a	रु. ५० लाख सम्म	4000 -
R	रु. १ करोड सम्म	5000 -
%	रु. १ करोड भन्दा माथि	6000 -
21	सम्पति मूल्यांकन (अध्ययनका लागि) दस्तुर	
S	रु. १० लाख सम्म	1000 -
V	रु. २० लाख सम्म	1500 -
U	रु. ३० लाख सम्म	2500 -
#	रु. ४० लाख सम्म	3500 -
a	रु. ५० लाख सम्म	4000 -
R	रु. १ करोड सम्म	5000 -
%	रु. १ करोड भन्दा माथि	6000 -
22	आय प्रमाणित दस्तुर	
S	रु. १० लाख सम्म	1000 -
V	रु. २० लाख सम्म	1500 -
U	रु. ३० लाख सम्म	2500 -
#	रु. ४० लाख सम्म	3500 -
a	रु. ५० लाख सम्म	4000 -
R	रु. १ करोड सम्म	5000 -
%	रु. १ करोड भन्दा माथि	6000 -

23	ल्याव टेस्ट : सडक स्तरनोन्नती	
S	२० लाख सम्म	15000
V	२० भन्दा माथि	20000
24	ल्याव टेस्ट : सडक कालोपन्ने	
S	५० लाख सम्मको	25000
V	५० लाख भन्दा माथि	35000
25	अमिन सेवा शुल्क	
S	१ कित्ताको रकम	1000/-
V	१ कित्ता भन्दा भढी भएमा प्रति कित्ता थप रकम	५००/-
26	साफ्हा हल हल भाडा दैनिक	1500/-
27	हल भाडा कृषि हल दैनिक	500/-

सिफारिस दस्तुर (संकेत नं. १४२४३)

सिफारिस दस्तुर दस्तुर बार्षिक

सि.नं.	विवरण	रु.
1	जन्म, मृत्यु, विवाह, वसोवास प्रमाणित लगायतको सिफारिस	200/-
2	नाम,ठेगाना संसोधन वा एकै व्यक्ति हो भन्ने प्रकृतिका सिफारिस	200/-
3	घरजग्गा दा.खा.नामसारी सिफारिस क. पाँच लाख सम्मको मुल्यांकनमा रु ख. पाँच लाख देखि दश लाख सम्मको मुल्यांकनमा ग. दश लाख भन्दा माथीको मुल्यांकनमा	750/- 1000/- 1500/-
4	घरबाटो सिफारिस/प्रमाणित क. पाँच लाख सम्मको मुल्यांकनमा रु ख. पाँच लाख देखि दश लाख सम्मको मुल्यांकनमा ग. दश लाख भन्दा माथीको मुल्यांकनमा	750/- 1000/- 1500/-
5	पेन्सन कार्ड वा सो सम्बन्धी अन्य सिफारिस	300/-
6	असियार प्रमाणित तथा सिफारिस	५००/-
7	संघ संस्था दर्ता सम्बन्धी सिफारिस	500/-
8	सहकारी संस्था दर्ता सिफारिस	2500
9	निजी विद्यालय दर्ता तथा स्तर वृद्धि सिफारिस क. कक्षा १ देखि ५ सम्म, ख. कक्षा १ देखि ८ सम्म, ग. कक्षा १ देखि १२ सम्म)	3,000/- 5,000/- 10,000/-
10	काठ दाउराको सिफारिस क. काठ ट्रिप ख. दाउरा ट्रिप	३५०/-, २५०/-

II	कोचिंग कक्षा संचालन सिफारिस	1000
12	नम्बरी जग्गाको रुख कटानी सिफारिस(प्रति रुख)	100
13	अङ्ग्रेजी रूपान्तरण प्रति सिफारिस	500 -
14	बंशजको नागरीकता सम्बन्धि सिफारिस	110 -
15	वैवाहिक अंगीकृत नागरीकता सम्बन्धि सिफारिस	500 -
16	नाम छुटको सिफारिस /विद्यार्थीलाई	100 -
17	चार किल्ला प्रमाणित सिफारिस क. १ कित्ताको सिफारिस दस्तुर ख. सो भन्दा भढी कित्ता भएमा प्रति कित्ताको थप	500 - 50 -
18	सनाखतको सिफारिस	300 -
19	स्थायी बसेवास सम्बन्धी सिफारिस	500 -
20	नाम, थर, जन्म मिति संशोधन सिफारिस	200 -
21	विद्युत जडान सम्बन्धी सिफारिस	300 -
22	टेलिफोन जडान सम्बन्धी सिफारिस	300 -
23	निजी धारा जडान सम्बन्धी सिफारिस	300 -
24	चारित्रिक सिफारिस	300.
25	विद्युत, टेलिफोन, खानेपानी सम्बन्धी नामसारी सिफारिस	300 -
26	उद्योग स्थापना सिफारिस (अन्य निकायलाई गर्दा मात्र)	300 -
27	भवन निर्माण सम्पन्न सिफारिस	500 -
28	छात्रवृत्ति सम्बन्धी सिफारिस	निशुल्क
29	सिफारिसको विवरण सच्चाई वापत	सिफारिस शुल्कको ५०%
30	विविध सिफारिस दस्तुर	200 -
31	जाती प्रमाणित सिफारिस	210.-
32	सगोल प्रमाणित सिफारिस	210.-
33	व्यवसाय दर्ता सिफारिस	210.-
34	घरबाटो भए/नभएको सिफारिस दस्तुर	1000.-
35	नागरिकता प्रतिलिपि सिफारिस दस्तुर	210.-
36	जग्गा कित्ता काट सिफारिस दस्तुर	500.-
37	अंशवरण्डा र दानबक्समा सिफारिस	500.-
38	गाउँपालिकाले तत्काल (६ महिना भित्र) धितो मूल्यांकन गरेको सिफारिस पुनः नवीकरण गर्नुपर्दा जुन प्रयोजनको लागि गरिएको हो सोका लागि लाग्ने दस्तुरको १० प्रतिशत दस्तुर लिईनेछ ।	

नक्सापास दस्तुर (संकेत नं. १४२४२)

घर नक्शापास दस्तुर

सि.नं.	भौतिक संरचनाको विवरण	प्रति बर्ग फिट रु.
--------	----------------------	--------------------

		आ.ब. २०८०/८९
१.	आर.सी.सी. फ्रेम स्ट्रक्चर	
क)	भुई तला	
	७०० वर्ग फिट सम्मको	४
	७०० - १२०० वर्ग फिट सम्मको	५
	१२०१ भन्दा माथी	६
ख)	पहिलो तला	
	७०० वर्ग फिट सम्मको	५
	७०० - १२०० वर्ग फिट सम्मको	६
	१२०१ भन्दा माथी	७
ग)	दोश्रो तला	
	७०० वर्ग फिट सम्मको	६
	७०० - १२०० वर्ग फिट सम्मको	७
	१२०१ भन्दा माथी	८
घ)	तेश्रो तला वा सो भन्दा माथी प्रत्येक तलाको	१०
२.	लोड बेरिंग घर (सिमेन्टको जोडाई इट्टाले बनेको न्यूनतम २३-३५ से.मी मोटाई)	
क)	पहिलो तला	
	७०० वर्ग फिट सम्मको	२
	७०० - १२०० वर्ग फिट सम्मको	३
	१२०१ भन्दा माथी	४
ख)	दोस्रो तला	
	७०० वर्ग फिट सम्मको	३
	७०० - १२०० वर्ग फिट सम्मको	४
	१२०१ भन्दा माथी	५
ग)	तेस्रो तला	५
३.	लोड बेरिंग घर (सिमेन्टको जोडाई ढुगा बनेको न्यूनतम ३५ से.मी मोटाई)	
क)	पहिलो तला	२.५
ख)	दोस्रो तला	३
४.	माटोको जोडाईमा इट्टाले बनेको (न्यूनतम २३-३५ से.मी. मोटाई)	१.५
५.	माटोको जोडाईमा ढुंगाले बनेको (न्यूनतम ३५- ४५ से.मी. मोटाई)	१
६.	घर नक्शा अनुगमन शुल्क	
	क. आर.सि.सि.	५/-
	ख. अन्य	३/-
७.	भवन निर्माण अनुमतिकी लागि दरखास्त फाराम दस्तुर	१०००/-

अ) पुराना घरहरुको हकमा नक्शा अभिलेखीकरण कार्यविधिले तोके बमोजिम हुने ।

आ) साधारण स्वीकृतिका लागि फिल्ड शुल्क, सर्जिमिन शुल्क लिई सर्जिमिन गराई मात्र स्वीकृति दिने ।

- इ) नक्सापास क्षेत्र भन्नाले यस कैलारी गाउँपालिका भित्रको सम्पूर्ण क्षेत्रमा निर्माण भएका वा निर्माण गरिने भवनलाई मानिनेछ ।

परीक्षा शुल्क (संकेत नं. १४२२४)

१. यसमा परिक्षा दस्तुर, दरखास्त दस्तुर र पाठ्यक्रम विक्रीबाट प्राप्त रकम तथा परीक्षा सम्बन्धि विविध दस्तुर नियमानुसार तोके बमोजिम दस्तुर लिइनेछ ।

कृषि उत्पादनको विक्रीबाट प्राप्त रकम (संकेत नं. १४२११)

१. यसमा कृषि उत्पादनको विक्रीबाट प्राप्त रकम नियमानुसार तोके बमोजिम दस्तुर लिइनेछ ।

बेरुजु (संकेत नं. १५१११)

१. बेरुजु बाट प्राप्त रकम यसमा लिइनेछ ।

सवारी साधन कर (साना सवारी (संकेत नं. ११४५१)

१. यसमा टाङ्गा, रिक्सा, अटो रिक्सा र इ रिक्सा जस्ता सवारी साधनमा लाग्ने कर असुल उपर गरिनेछ ।

दहत्तर बहत्तर शुल्क (संकेत नं. ३३३६६)

१. यसमा ढुङ्गा, गिट्टी, बालुवा, दहत्तर र बहत्तरको संकलनमा विक्रीमा लाग्ने शुल्क वापतको रकम नियमानुसार तोके बमोजिम लिइनेछ ।

अन्य राजश्व (संकेत नं. १४५२९)

१. बार्षिक जडिबुटी, कवाडी र जीवजन्तु करको दर

अनुसूची-२२ मा कर दस्तुर उठाउनका लागि उल्लेख गर्नुपर्ने माल बस्तु र उक्त माल बस्तुको करको दर यस कैलारी गाउँपालिका को आन्तरिक आयको प्रक्षेपण-२०८० मा विस्तृत रूपमा उल्लेख गरिएकोले सोही राजस्व प्रक्षेपण प्रतिवेदनमा तोकिएकै मालबस्तु र करका दरलाई नै यस कैलारी गाउँपालिकाको आर्थिक ऐन-२०८० को अनुसूची-२२ को अंगको रूपमा राखिएको छ ।

२. सवारी साधन करको दर

६९

(क) बार्षिक सवारी साधन सेवा शुल्क

सि.नं.	बार्षिक सवारी साधन	करको दर(रु.)
		आ.ब. २०८०/८१
१	बस, ट्रक, लहरी र अन्य हेडी गाडी	१५०० -
२	भाडा तथा निजी मिनीबस, ट्रक	१००० -
३	वातावरणमैत्री रिक्सा	३०० -
४	भाडाको कार जिप	१००० -
५	निजी कार, भ्यान, जिप, पिकअप	१००० -
६	ट्याक्टर ढुलो २० हर्ष पावर भन्दा माथि	५०० -
७	ट्याक्टर ढुलो २० हर्ष पावर भन्दा सानो	३०० -
८	स्कुटर, मोटरसाइकल	२०० -
९	अटो रिक्सा	३०० -
१०	पावर टेलर	२०० -
११	लोडर, डोजर र एक्सामेटर, जेसिमि, रोलर(भ्याकुम), कम्पेन	१५०० -

१२	इलेक्ट्रिक मोसा तथा स्कुटर	100
----	----------------------------	-----

(ख) पटके सवारी सेवा शुल्क (वार्षिक)

सि.नं.	पटके सवारी सेवाको विवरण	करको दर(रु.)
		आ.ब. २०८०/८९
१	बस, ट्रक	50/-
२	लहरी(६ टायरभन्दा बढी)	100/-
३	ट्रायाक्टर ठुलो(४० हर्षपावरभन्दा बढी)	40/-
४	मिनी बस, ट्रक	30/-
५	निजी कार, भाडा कर	20/-
६	ट्रयाम्पो	20/-
७	विदेशी बस ट्रक	200/-
८	विदेशी लहरी(६ टायर भन्दा बढी)	200/-
९	विदेशी मिनी बस, ट्रक	150/-
१०	विदेशी कार/ट्रयाक्टरी	100/-

३. पर्यटन शुल्को दर

सि.नं.	विवरण	वार्षिक करको दर
१	आन्तरिक	१००/-
२	बाह्य	५००/-

- आ.व. २०८०/८९ का लागि नदी जन्य पदार्थको संकलन उत्खननको वार्षिक ठेक्का अंक मु.अ. कर सहित वातवारणीय प्रभाव मूल्यांकन प्रतिवेदन अनुसार ठेक्का गर्ने नदी जन्य पदार्थको उत्खननमा प्रदेश सरकारले निर्धारण गरेको दररेट कायम लागु गर्नका लागि सिफारिस गर्ने ।
पुनश्च : (१) यस गा.पा. भित्रका बाँसिन्दाले घरयासी प्रयोजनका लागि गाडामा संकलन उत्खनन गरेमा कर नलाग्ने यदि व्यवसायिक प्रयोजनका लागि संकलन गरेमा प्रति गाडा रु ५० तिर्नु पर्नेछ ।
- पुन : प्रयोगका लागि गा.पा.बाट बाहिर निकाशी गरिने कवाडी मालसमानको कवाडी करको वार्षिक ठेक्का अंक मु.अ. कर बाहेक रु. १,६५,०००/- स्थानीय राजश्व परामर्श समितिको सिफारिसलाई पारित गर्ने ।

४. कबाडी करको समानको दर रेट तपशिल बमेजिम लागु गर्ने

क्र.स.	समानको विवरण	ईकाई	करको दर	कैफियत
१.	फिण्डु (प्राकृतिक र कृतिम उनका टुक्रा	प्रति के.जी.	रु. २	
२.	गार्मेन्ट कपडाको टुक्रा	प्रति के.जी.	रु. २	
३.	जलेको मोबिल	प्रति के.जी.	रु. १	
४.	जुट र पालिप्टको बोरा	प्रति के.जी.	पैसा ५०	
५.	कार्पेटको टुक्रा	प्रति के.जी.	रु. २	
६.	टायर टुव	प्रति के.जी.	रु. २	
७.	थोत्रो टिन	प्रति के.जी.	रु २	
८.	पुरानो ड्रम	प्रति के.जी.	रु. २	
९.	पुरानो कागज	प्रति के.जी.	रु. १	
१०	अखवार पुरानो (न्यूज प्रिन्ट)	प्रति के.जी.	रु. २	
११	अन्य कागज (कार्टन समेत)	प्रति के.जी.	रु. २	

१२	फलाम	प्रति के.जी.	रु. २	
१३.	अन्य धातु (तामा पितल)	प्रति के.जी.	रु. ४	
१४.	थोवरिएको काम नलाग्ने मेसिनरी औजार	प्रति के.जी.	रु. २	
१५.	पोलथिन पाईपका टुक्रा	प्रति के.जी.	रु. २	
१६.	सिसाका धलो तथा टुक्रा	प्रति के.जी.	रु. २	
१७.	काँचको धुलो तथा टुक्रा (पुरानो व्याट्री)	प्रति के.जी.	रु. २	
१८.	कोक तथा अन्य पेय पदार्थका बोतल	प्रति गोटा	५० पैसा	
१९.	वियरका बोतल, मदिराका बोतल तथा अन्य बोतल	प्रति गोटा	५० पैसा	

५. गापा भित्रका ताल तलैयाहरुको माछा पालन व्यवसायको ठेक्का बाट प्राप्त भएको ठेक्का रकम यस शिर्षक राखिनेछ ।

६. कैलारी गाउँपालिका भित्र रहेका घाटहरुको ठेक्का न्यूनतम रकम तपसिल अनुसार कायम गरिनेछ ।

- भितरीया घाट, वडा नं.४ न्यूनतम रु. ५५,०००
- निमुवाबोभी घाट, वडा नं.३ न्यूनतम रु. ३०,०००
- खोनपुर घाट, वडा नं.३ न्यूनतम रु. २,७५,०००
- गोबरैला घाट, वडा नं.५ न्यूनतम रु. ३०,०००
- बडका पलिया घाट, वडा नं.५ न्यूनतम रु. २०,०००
- ठेक्का व्यवस्थापन गर्नुपर्ने तालहरुको न्युनतम कबोल अंक (५ पाँच वर्षको लागि) तपसिल बमोजिमको कायम गर्नका लागि सिफारिस गर्ने निर्णय गरियो ।

तालको विवरण/नाम	ठेगाना	न्यूनतम ठेक्का अंक	ठेक्का अवधी
लठ्ठाहुवा ताल	कैलारी गा.पा.१	९९,००,०००/-	५ वर्ष
भट्टी ताल	कैलारी गा.पा.१	८९,१००/-	५ वर्ष
मसरिया ताल	कैलारी गा.पा.६	९६,५०,०००/-	५ वर्ष
परसुवा ताल	कैलारी गा.पा.७	२,८३,०००/-	५ वर्ष
कोइलही ताल(क)	कैलारी गा.पा.९	१२,२२,२२२/-	५ वर्ष
कोइलही ताल(ख)	कैलारी गा.पा.९	६,७६,५००	५ वर्ष
कुइलहुवा ताल	कैलारी गा.पा.९	८,२५,०००/-	५ वर्ष
पश्चिम रखौनी ताल	कैलारी गा.पै१५	२०,१३,०००/-	५ वर्ष
उत्तर रखौनी ताल	कैलारी गा.पा.५	९६,७३,१००/-	५ वर्ष
राखौनी भगतपुरन ताल	कैलारी गा.पा.५	९८,७०,०००/-	५ वर्ष
दक्षिण राखौनी ताल	कैलारी गा.पा.५	९३,२०,०००/-	५ वर्ष
सौनिय ताल	कैलारी गा.पा.५	५,५५,५००/-	५ वर्ष
ठूला कोइलही ताल	कैलारी गा.पा.९	१,५४,००,०००/-	५ वर्ष
सुइतीताल पूर्व र पश्चिम	कैलारी गा.पा.७	१,६५,०००/-	५ वर्ष
जमनेहता ताल	कैलारी गा.पा.१	२,२७,७००/-	५ वर्ष

- हाल ठेक्का पट्टा व्यवस्थापन भई सकेको बाहेकका ताल एंव पर्यटकीय क्षेत्रका सम्बन्धमा कर/ठेक्का रकम व्यवस्थापन गर्नु परेमा गरिने समयमै गाउँपालिकाबाट व्यवस्थापन उपयुक्त हुने निर्णय गरियो ।

- यस गा.पा.बाट आन्तरीक आय सम्बन्ध ठेक्का लिने पक्षले आफुले कबोल गरेको रकम सम्झौताका बखत अग्रिम एक मुऱ्ठ वुभाएको खण्डमा कबोल गरेको रकमको मु.अ. कर बाहेकमा १०% छुट दिने राजश्व परामर्श समितिको सिफारिसलाई पारित गर्ने निर्णय गरियो
- यस गा.पा. लाई तिर्नु पर्ने मालपोत भुमिकर, घरकर लगायतका अन्य कर दस्तुर करदाताले पौष मसान्त सम्ममा बुझाएमा पारित गरिए अनुसारको दर लाग्नेछ ।
- यस गा.पा. भित्रका बौसिन्दालाई गा.पा.को कर दस्तुर तिर्ने सम्बन्धमा जागरण दिनका लागि सबै वडाका जनप्रतिनिधि, भलमन्सा, बजार समितिका मुख्य पदाधिकारीलाई अनुशिक्षण कार्यक्रम संचालन गर्ने सिफारिसलाई पारित गर्ने निर्णय गरियो
- यस गा.पा. भित्र परम्परागत रूपमा संचालित घाटहरुमा गा.पा.ले ठेक्का पट्टाका माध्यमबाट आय संकलन गर्दै आईरहेकोमा उक्त घाटहरुको ठेक्कापट्टालाई आगामी आ.व. पनि निरन्तरता दिई बढा बढ गर्दै मु.अ. कर सहित स्थानीय राजश्व परामर्श समितिका सिफारिसका आधारमा तपशिल बमोजिमको वार्षिक दर निर्धारण गर्ने निर्णय पारित गरियो ।
- कैलारी गाउँपालिकामा रहेका सम्पूर्ण ताल तलैयाहरुलाई एकद्वार प्रणालीका माध्यमबाट कैलारी गाउँपालिकाको स्वामित्वमा ल्याउनका लागि तालहरुको EIA (वातावरणीय प्रभाव मूल्यांकन) गरी प्रभाव मूल्यांकन गरी गाउँपालिकाको आन्तरिक आय अभिवृद्धिका लागि राजिनितिक दल, जिल्ला डिभिजन वन कार्यालय, सेक्टर वन कार्यालय, सब डिभिजन कार्यालय, सामुदायिक वन उपभोक्ता समिति, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, विभिन्न क्लवहरु, नागरिक समाज, भलमन्साहरुसँग समन्वय तथा सहकार्य गरी गाउँपालिकाको आन्तरिक आय अभिवृद्धिका लागि आवश्यक प्रक्रियागत कदम चाल्नका लागि कार्यदल गठन सहितको सिफारिस गर्ने निर्णय गरियो ।